Ketabton.com

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم ::: د سپوږمۍ سترګه

لیکوال ::: اکبر بری

خپرندوی ::: په خپله لیکوال

چاپچارې ::: بېنوا فرهنګي ټولنه

چاپکال ::: 1383ل/ 2004م کال

چاپشمېر ::: (1000) ټوکه

چاپځی ::: یونایټېډ پرېس- کوټه

د پښتۍ انځور ::: لېمه ځاروان

کمپیوټر چارې ::: د هوسۍ مجلې اداره

کمپوز/ ډیزاین :: صالح محمد صالح

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سګرټ پلورونکی

د فلم پیل ته لا ښه وخت پاتې و، چې سګرټ پلورونکی سینما ته راورسېد. د سینما مخ زیچ له خلکو ډك و. زښته ډېر خلك: نر، ښځې، زاړه، ځوانان، لکه ټول ښار چې د فلم لیدو ته راغلي وي. ان د سینما له مخې پر لږ رادېخوا میدان لا ډلې ډلې خلك ولاړ وو .

سګرټ پلورونکي خبرو چې فلم نوی لګول شوی، ده ته دا هم ورمالومه وه، چې پر هر نوي فلم د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وي او د دې فلم خوږې سندرې خو ده خپله هم له څو میاشتو راهیسې د ښار له نژدې هر رستورانه اورېدلې وې. خو د دومره ډېرو خلکو د ورته راتلو ګومان یې بیا هم نه شو کولای. ناباوره یې له ځان سره وویل: ".. دومره ډېر خلك؟ په دې ساړه ژمي کې؟..." او خوږې هیلې یې په زړه کې راوټوکېدې. ده فکر وکړ چې په دومره ډېرو خلکو کې به ضرور ښه ډېر سګرټ وپلورلای شي. له خپل فکره یې خوند واخیست. خوشاله یې د سینما دواړو غاړو ته د ټکټ پلورلو غرفو ته وروکتل. دلته خو بیا بېخي بد حال جوړ و، خلك د مچیو د ځالې غونډې یو د بل پر اوږو ورختل او په نه درېدونکي شورماشور او ټېل ماټېل کې یې همدا هڅه کوله، چې کوم ټکټ ترلاسه کړي. د سینما مخې ته پر لږ رادېخوا میدان هم ټکټونه خرڅېدل. خو هغه د تور بازار په بیه وو، چې د اصلي بیې څلور پنځه چنده پیسې پرې اخیستل کېدې او دا بیه پرې کول د هر چا د وسې کار نه و. سره له دې د ټکټونو تور بازار هم خدای شته ښه تود و .

سګرټ پلورونکی دغسې پر خپل ځای ولاړ و، څو شېبې یې په تعجب او خوشاله زړه د سینما مخې ته ګڼه ګوڼه وڅارله. بیا یې خپل واړه خیرن لاسونه خولې ته ونیول، څو ځله یې ساه پرې وروکښه، چې نرۍ ګوتې یې لږ سره تودې غونډې شوې، د زړې کورتۍ جېب ته یې لاس ننویست. یو د سګرټو تیار خلاص کړی ډبلی یې ترې راوایست. د ډبلي خوله یې پرانیستله، یو دوه سګرټه یې نیمایي په ډبلي کې نیمایي دباندې ترې راوایستل او بیا نو مخامخ د خلکو په ګڼه ګوڼه ورګډ شو.

هرځای چې د خلکو ډله په مخه ورتله، ورته وبه درېد، سګرټ به یې مخې ته ورته ونیول، په نرۍ ماشومانه ږغ به یې وویل:

_سګرټ، سګرټ... دغه دی تازه سګرټ، پیلتر (فلتر) داره سګرټ، مزه دار سګرټ.

که به یې کومه دانه سګرټ وپلورل، خوشاله به یې پیسې له سګرټ پېرونکي څخه واخیستې، د کورتۍ په بغل جېب کې به یې واچولې، بېرته به وخوځېد، د خلکو بلې ډلې ته به ترې ورغی، بیا به یې نارې کړې:

_سګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ، مزه داره سګرېټ... واخلئ سګرېټ...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

سگرټ پلورونکی همداسې د ولاړو خلکو له یوې ډلې څه بلې ته ورته، هرځای یې د سګرټو د خرڅلاو هڅه کوله او چې فلم پیلېده، نو اټکل یې رښتیا هم سم ختلی و. شایسته ډېر سګرټ یې پلورلي وو. هاغه لومړی خلاص ډبلی ټول خرڅ شوی و. د دویم ډبلي سګرټ یې هم تر نیمایي زیات پلورلي وو. سګرټ پلورونکي له دې امله خوشاله و، خو یوڅه ستړی شوی هم و او لنډه نری پزه یې سړو تکه سره وراړولې وه. چې خلك سینما ته ننوتل، دی هم د سینما دالان ته ورغی. زړه یې و چې هلته لومړی ځان یوڅه تود کړي. بیا به د ورپاتې سګرټو د پلورلو فکر هم وکړي. د سینما دالان ښه تود و. اوس دومره خلك نه وو پکې. فلم څو شېبې مخکې پیل شوی و. ړغ یې دلته هم ښه هوسا اورېدل کېده .

سګرټ پلورونکی د دالان په یوه ګوښه ګوټ کې ودرېد. دواړه لاسونه یې په تخرګونو کې ونیول، چې له سړو کرختې ګوتې یې تودې شي. د دالان تودوخې یې نور بدن هم ورو ورو غوړاوه. اوس یې ژامه دومره نه رپېدېدله. ده له دې تودوخې خوند اخیست. خوشاله یې لړ بړوتې راوتلې سترګې د سینما په دالان کې وغړولې. دالان ټول د پخوانیو او نویو راتلونکو فلمونو له پوسترونو ډك و. راز راز لوی اواړه پوسترونه. په هر یوه کې د یوه بېل فلم کیسه. په هر یوه کې د یوې بېلې صحنې انځور .

دلته چا یوه ښایسته نجلۍ په غېږ کې نیولې وه، په مینه ورو سترګو یې یو بل ته سره کتل. هلته د چا غښتلي ځوان ماشینګڼ په لاس کې مخامخ یې پر ورته ولاړو کسانو برید ورووړ او تر دغو ورهورې بیا د فلم یو "هلك" په زنځیرونو تړلی څو نیزه لرونکو کسانو خدازده کومې خوا ته کشاوه. سګرټ پلورونکی همداسې له یوه پوستره بل ته ورکتل. هر یوه ته به لنډه شېبه ځیر شو، بیا به یې آبل پوستر ته سترګې ترې واړولې. خو په یوه پوستر کې یې سترګې ښخې پاتې شوې، په دې پوستر کې هم ژمی و. مځکه تکو سپینو واورو پوښلې وه. ان د ونو پر څانګو لا دومره واوره پنډ وه، چې ځینې یې لاندې راکږې کړې وې او د پوستر په منځ کې د فلم "هلك" او "نجلۍ" یو بل د واورو په غونډارو سره ویشتل. دواړه خوشاله وو. د دواړو خولې په خندا خلاصې وې او دواړو ښه تاوده کالي اغوستي وو. هم د فلم هلك، هم د فلم نجلۍ ښه پنډ بالاپوښونه په ځان او نوي نزي موزې یې په پښو وې. د فلم نجلۍ خو آن یو ښکلی مفلر لا له غاړې راتاو کړی و، د هغوی دې تودو جامو ته د سګرټ پلورونکي زړه هوس وکړ. ځان ته یې وویل چې کاشکې ده هم داسې پنډ بالاپوښ او تودې موزې درلودای. بیا خو به یې نه سړو داسې هډونه ورکرختول او نه د ژمي ختې چیکړې، د زړو بوټونو له سوریو پښو ته ورتلې، بیا خو به یې ضرور ښه ډېر سګرټ پلورلای شوای او ښې ډېرې پیسې به یې ګټلې. دومره ډېرې چې ان خپلې مور او کشر ورور ته به یې لا بالاپوښونه او موزې پرې اخیستي وای .

له دې سره یې خپله کورنۍ سترګو ته ودرېده. څه باندې یو کال مخکې یې پلار مړ شوی و. له هغې ورځې راهیسې د کور ټول بار د ده د مور او ده پر اوږو لوېدلی و. خو دوی همت نه و بایللی، چې د پلار له ښخولو او ماتمه راخلاص شول، لستوڼې یې رابډوهل، په کلکه یې د ژوند بار ته اوږه ورکړه. مور یې د خلکو کالي مینځل پیل کړل او ده څو

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

اونۍ وروسته همدا سګرټ پلورل، دی هره ورځ ښار ته راته. هلته يې پر دوی له يوه مهربان دوکانداره د سګرټو څو ډبليه اخيستل، هغه يې په دانه يي ډول پر خلکو پلورل. په دانه يي ډول د سګرټو د خرڅلاو او پر يوه ځای د بشپړ ډبلي د خرڅولو د بيې ترمنځ يو څه توپير و او همدا د بيو د توپير چې څه پيسې کېدې هغه د سګرټ پلورونکي ګټه خته .

سګرټ پلورونکی به له همدې امله هره ورځ تر مازديګره د ښار ګوټ- ګوټ د سګګرټ پلورلو په هيله تر پښو لاندې کړ. مازديګر چې به کور ته د تلو وخت شو، سګرټ پلورونکی به لومړی دوکاندار ته ورغی. هغه ته به يې ورپاتې سګرټ او د پلورل شويو سګرټو پيسې ورکړې او چې کومې پيسې به ده ته پاتې شوې، هغه به يې مخامخ کور ته ورسره يوورې. په دا بله ورځ به همدا وضعيت بېرته له سره پيل شو .

دا، د کور په خرڅ کې د ده ونډه وه. که څه هم اکثره وخت دومره لويه ونډه نه وه، په تېره بيا په هغو ورځو کې چې مور يې هم کار کاوه. خو اوس چې يې مور له يوې اونۍ راهيسې په کور کې ناروغه ورته پرته وه، د ټول کور خرڅ بايد له همدې پيسو پوره شوي وای. اوس يې هم د مور، هم د کشر ورور سترګې يوازې ده ته وراوښتې او دې کار د ده پر اوږو بار لاوردرناوه. همدغه نن سهار ورياد شو. مور يې سخته ټوخېده، ورور يې ښار ته له تلو مخکې ورته ويلي وو:

_چې بازال ته لالې، لږ خو زی هم دل سله لاوله. (چې بازار ته لاړې، لږ خوږې هم درسره راوړه).

پر ده د هغه دا خبره دومره ښه نه وه لګېدلې. مور يې خدازده ولې ورور داسې په خوږو ورته اموخته کړی و، چې اوس يې له ده څخه هم خوږې غوښتې. سره له دې يې منت نه و ورباندې کړی. مازې يې ورته "ښه" کړې وه. بې له دې چې خپله يې هم د خپلې ژمنې پوره کېدل زړه ته لوېدلي وي. خو اوس چې يې د خپلې نن ورځې سودا ته کتل. دا هيله ورکې راولتېده چې ښايي نن د خپل ورور غوښتنه هم ترسره کړای شي. نن يې کار و بار ښه و، تر اوسه لا مازديګر ته ښايسته وخت پاتې و او ده، دا و ښه ډېر سګرټ پلورلي وو، دې فکر د رضايت او غرور خوندور احساس ورکې وځغلاوه. سګرټ پلورونکی په همدې چورتونو کې ډوب و، چې يوه برزن ږغ يې د فکرونو لړۍ وشلوله:

_دلته چې شی (څه شی) کيې (کوې)؟

سګرټ پلورونکي وارخطا د سينما کارکوونکي ته وکتل، چې نابېره يې مخې ته شين شوی و. تلولی يې ورغبرګه کړه:

_هېڅ.

او چې د هغه سترګې يې بيا هم دغسې نېغې ورکتونکې وليدې، پرې ورزياته يې کړه:

_مازې لږ ځان تودوم، بېرته ځم... دباندې ډېر ساده دي.

Downloaded from: The Digital Library

د سینما کارکوونکي په ملنډو وویل:

ـځان تودوي؟... دا څه حمام دی، چې ځان پکې تودوي؟ څه ووزه!... لنډه غره.

سګرټ پلورونکي ته د کارکوونکي وروستی لوز خوند ورنه کړ. خو څه یې ونه ویل، د سر په خوځولو یې ورته "ښه" کړه. دغسې غلی د سینما له دالانه ووت .

دباندې هوا هماغسې سړه وه. خو سګرټ پلورونکی اوس ښایسته ډېر تود شوی و. له ځان سره یې فکر وکړ، چې د فلم د تفریح تر وخته په ښار کې څه سګرټ وپلوري. بیا چې د فلم د تفریح وخت شي، بېرته سینما ته راشي. په همدې نیت مخامخ د سینما اړخ ته پر دوکانونو وررهي شو. هلته یې هم هرځای چې پر خلکو ورپېښېده، د سګرټو ډبلی مخې ته ورته نیوه، هماغه هر وختنۍ خبر یې ورته تکراروله:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ... مزه داره سګرېټ... واخلئ تازه سګرېټ....

سګرټ پلورونکی ښایسته ډېر په ښکار کې وګرځېده، چې د فلم د تفریح وخت یې رارسېدونکی وګاڼه، راتاو شو، بېرته یې د سینما لار په مخ کې واچوله، هغه اوس لا خوشاله و. بخت یې رښتیا هم نن یاري ورسره وکړې وه. د سګرټو دویم ډبلی یې غونډ پلورلی و. له درېیم ډبلي څخه یې لا څو دانې پلورلي وو، د دې ډبلي ټولې پیسې د ده برخه کېدې. دې فکر یې نرۍ موسکا پر شونډو وغوړوله. ځان ته یې وویل د فلم د تفریح پر وخت به دغه پاتې سګرټ هم په منډه وپلوري، بیا به نو کاله ته له خیره ځي. یو ځل خو یې خدازده ولې زړه ته دا هم ورتېره شوه، چې کاشکې یې نن لږ څه ډېر سګرټ ورسره رااخیستي وای. په داسې ښه ورځ یې ښایي هغه هم پلورلي وای. خو بېرته یې ځان په دې قانع کړ، چې همدا پیسې یې هم تر تېرو ورځو ښې دي. دی اوس ډاډه و چې ښایي نن ورور ته څه خوږې وپېرلای شي. ګامونه یې لا پسې چابك كړل. په لار کې یې په احتیاط ګامونه اخیستل. هرځای چې څه ختې چیکړې په مخه ورتلې لار یې ترې چپوله. سره له دې یې پښې بیا هم لندې شوې وې، خو ده اوس دومره ری نه په کې واهه .

دغسې د سګرټو ډبلی په لاس کې ګړندی او راضي وړاندې ته. چې د سینما مخې ته تېرېدونکي سړك ته ورتاو شو، غاړه یې لږ اوږده کړه، په ځیر یې مخامخ وکتل. هلته لیرې یې سینما تر سترګو شوه. تر اوسه لا د خلکو ګڼه ګوڼه نه پرې مالومېده. خوشاله یې ځان ته وویل: "څه شکر، لکه چې ښه وخت ورته راورسېدم" او پرې وررهي شو. په همدې وخت کې یې له څنګ ته خامه سړکه یوه موټر ته پام شو چې د ده پر لوري پاخه سړك ته رادرومي. موټر نور هم وړاندې راغی. سګرټ پلورونکی د سړك څنډې ته پر خپل ځای ودرېد. فکر یې وکړ هسې نه چې موټر یې څنګ ته د تېرېدو پر وخت د سړك اوبلنې چیکړې جامو ته وروشیندي ځکه یې ښه وګڼله چې لومړی موټر پاخه سړك ته ورننوتو ته پرېږدي، بیا به د سړك ابلې غاړې ته ورواوړي. خو موټر لا پاخه سړك ته نه و رارسېدلی، چې هلته پنځه شپږ ګامه وړاندې پر هماغه خامه سړك ورته ودرېد. سګرټ پلورونکی لږ حیران غوندې شو. ګونځې ټنډه یې په ځیر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

موټر ته وروکتل. ښایستوکی تك سور موټر و. د مخ په سیټ کې دوه همدا شل پنځه ویشت کلن ځوانان ناست وو. د شا سیټ یې هم ډك مالومېده. سګرټ پلورونکي همداسې دوی ته ورکتل، چې موټرچلوونکي د لاس په اشاره ځان ته وروغوښت. سګرټ پلورونکي شا و خوا وکتل، هسې نه چې بل چا ته یې اشاره کړې وي. خو چې موټرچلوونکي بیا لاس ورته وښوراوه، دی هم نور ماتل نه شو. په بیړه د موټر خوا ته ورغی، د موټرچلوونکي کړکۍ ته ودرېد. موټر چلوونکي کړکۍ خلاصه کړه. ده دننه موټر ته وروکتل. د شا په سیټ کې هم درې تنه ناست وو. ټول همدا د موټرچلوونکي په منګ. ټولو سرې ځلنده سترګې دغسې جینګه خوله ده ته ورکتل .

موټر چلوونکي وپوښتل:

ــنوم دې چګې شی دی؟

ده وویل:

ــسیپودین (سیف الدین).

موټر چلوونکي تکرار کړه:

ــسیپودین؟

او له دې سره ټولو په کړس وخندل. سګرټ پلورونکی د دوی د خندا په مطلب پوه نه شو. په تعجب یې زړه ته ورتېره شوه چې په دې کې نو د خندا څه خبره ده، خو څه یې ګونه ویل. دغسې پر خپل ځای ولاړ یې دوی ته ورکتل. موټرچلوونکي بیا ده ته مخ ورواړاوه. سر تر پایه یې له نظره تېر کړ، پسې وې پوښتل:

ــڅو کلن یې؟

ــلس کلن.

موټرچلوونکي بیا تکرار کړه:

ــلس کلن؟

او بې له دې چې د ده ځواب ته ماتل شي، پرې ورزیاته یې کړه:

ــبیا خو نو غټ سړی یې... واده دې کړی؟

دا وخت بیا د ټولو خندا کړس وهل. داسې په تاو یې ورباندې وخندل چې له زوره یې د یو دوو تنو په سترګو کې اوښکې راټولې شوې. سګرټ پلورونکی پوه شو چې دا خلك خوشې ملنډې ورباندې وهي. نور یې دلته خپل پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کېدل بې ګټې وګڼل. د بېرته ترې تلو تابیا یې وکړه. خو دی لا نه و ترې خوځېدلی، چې موټرچلوونکي یې د سګرټو ډبلي ته وکتل:

_په دې سګریټو څه کیې؟

_خرخوم یې.

د موټر د شا له سیټه یوه ټنډمخي ځوان په ماناداره لهجه ورغبرګه کړه:

_ښه؟... ماسکه ویلي خپله یې څکوې.

او له ورسره ناست ځوان سره یې په کټکي ورباندې وخندل. سګرټ پلورونکی تریو هغوی ته وروکتل. د هغوی دا هر واري خندلو خلق ورتنګ کړی و. له ځان سره یې بې اختیاره وویل چې په دې خلکو خدازده څه شوي، چې هسې په خوښې او بېځایه خبرو خاندي. په همدې وخت کې یې موټرچلوونکي د فکرونو لړۍ پرې کړه:

_نو بیا ولې داسې نېغ راته ولاړ یې. راکه یو کوټی (قوطي) سګرټ چې ورځ مو همدلته تېره شوه .

سګرټ پلورونکي هغه ته مخ ورواړاوه، حیران یې وویل:

_یو کوټی؟

چې هغه وویل :

_هو کنه.

سرګردانه یې پرې ورزیاته کړه:

_یو پوره کوټی خو نه لرم .

دې ځواب موټر چلوونکي ته خوند ورنه کړ. بې حوصلې یې وویل:

_نو څومره سګرېټ لرې؟

ده د سګرټو خلاص ډبلی ورته ونیو:

_مازې دغه.

موټر چلوونکي ناراضه سترګې سره تاو راتاو کړې. بیا یې قارجن غوندې ده ته وروکتل، ویې ویل:

_راکه همدغه.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com

سگرټ پلورونکی ورورانديږ شو. د سگرټو ډبلی يې لومړی د موټر چلوونکي بيا د آنورو مخې ته ونيو. له دې سره يې د هغوی له خولو څخه د سرکې غوندې يو تېز بوی هم تر سوږمو شو. پر سگرټ پلورونکي دا بوی ښه ونه لگېد، چې هغوی هر يوه يو يو دانه سگرټ ترې واخيست، ده هم تريو تندی ځان ژر بېرته د دوی له خولو څخه رالیرې کړ. ټولو سگرټونه ولگول. موټرچلوونکي ښه غټ کش له سگرټو وکړ، په څنگ يې ده ته وروکتل. په داسې حال کې چې د دود لوخړه يې پرمخ ورپو کوله، وې ويل:

څه داسې رډ رډ راگورې؟

سگرټ پلورونکي وويل:

_پيسې!

او چې موټرچلوونکي وپوښتل:

_د څه شي پيسې؟

د سگرټ پلورونکي زړه "شرق" ورته ولوېد. حيران يې له ځان سره يې وويل څنگه د څه شي پيسې، وارخطا يې لاړې تېرې کړې ورغبرگه يې کړه:

_د سگرېټو پيسې.

موټرچلوونکي په کش داره لهجه تکرار کړه:

_د سيگ... ری... ټو.. پيسې؟!

او مانداره يې خپلو انډيوالانو ته وکتل. هغوی هم مانداره موسکا په شونډو يو بل ته سره وکتل. څنگ ته ناست ځوان يې وويل:

_رښتيا وايي کنه.. ورکه پيسې.

ده په نرمه هغه ته "ښه" کړه، ده ته يې وويل:

_راشه!

سگرټ پلورونکي د پيسو په تمه ورورانديږ شو. خو موټرچلوونکي نابېره له جاغور راونيو، په زوره يې ځان ته راکش کړ. بيا يې په داسې حال کې چې تېرې سترگې د هغه ډارېدلو سترگو ته نيولې وې، وويل:

_واخله!

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او په تاو یې بهرته له ځانه پورې واهه. سګرټ پلورونکی شا په تخته د سړك په خټو کې ولوېد. یوه سوي درد یې په ملا کې څړیکه کړه. په خټو لوند خیشت پړنګ په ژړا شو. د هغه د ژړا سوی ږغ د دوی د خندا له کړس سره په سړه هوا کې خپور شو. خو په شدت د موټر د خوځېدلو غرهار دا دواړه ږغونه په ځان کې ومروړل.

28/2/1358هـ ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com (c) ketabton.com: The Digital Library

نه راستنېدونکی مدن لال

د ډاکټر مدن لال ټوکې په ټول روغتون کې مشهورې وې. د داخله ناروغیو په برخه کې خو بیا داسې څوک نه و، چې د ډاکټر مدن لال نوم وروا‌خلې او د ده خوله ځای په ځای پرې ویړه نه شي. چې هر چا ته به دې یې نوم وروا‌خیست، موسکی شونډې به یې سر درته وځانډه، له لنډې خندا سره به یې وویل:

_خوشې ریشخند د خدای دی .

او دا خبره بېخي پرځای وه. بس سهار چې به په روغتون راننووت، بیا به نو تر مازدیگره پورې دی و، ټوکې ټکالې به وې او په هر چا او هر شي پورې ملنډې او "ریشخند بازۍ" به وې. عجیبه یې لا دا چې هغه ته خدای څېره هم دغسې ریشخند غونډې یو شی ورکړې وه: بې ډوله غټ پړسېدلی مخ، چې له لنډو وروځو پرته به یې ټول پاك خرییلی و او مدام به د کوم مستري یا قصاب د مخ غونډې تور غړیچن برېښېده. په دې مخ کې یې بیا د کونگري غونډې توري گردۍ سترگې، لنډه، خو پراخه پزه، نری سنت او اوږده لږ سره لیرې غاښونه، چې د پاسنۍ شونډې د لنډوالي له امله به تل د باندې راوتلې وو، داسې ښکارېدل چې تا به ویلي خوشې پېښې درته کوي. سر یې تر څگټه پورې پاك سخر و، چې د لنډې غاړې له امله یې امانت په اوږو سپور مالومېده او ان له لیرې به د یوې غټې تنباکې په شان روڼ ځلېده. ونه یې ټیټه وه، پښې یې هم نرۍ او لنډې وې. خو په همدې پښو یې بیا داسې یوه غټه خېټه وربار وه چې سړی به حیران ورته پاتې شو چې څنگه یې لا وړای شي. ښایي له همدې امله داسې واز واز پر لارې ته، لکه غولنگونه چې یې شوړېدلي وي او د هر گام په اخیستو یې زخمونه ورته سوځي.

په دې قد او قواره که ډاکټر مدن لال په ښار کې په مخه درغلی وای، د بل هر چا گومان به دې پرې کړی و، نه د کوم ډاکټر. خو دلته په روغتون کې یې، نه یوازې دا چې په ډاکټرتوب کې چا شك نه شو کولای، بلکې ټول په دې قانع هم وو، چې هغه په خپل کار پوه او تکړه ډاکټر دی. له همدې امله هم ناروغانو او هم همکارانو د یو ډول احترام په سترگه ورته کتل. ده هم نور، تر خپلې وسې پورې د هر چا خیال ساته. خو یوازې د ټوکې په وخت به خبره نوره شوه. په دې برخه کې یې په هېچا او هېڅ شي کې ری نه واهه. سره له دې چې ځینې وخت به یې ټوکې لږ "بې سُره" غونډې شوې، خو بیا به یې هم چې پر هرچا ټوکه وربرابره شوه، بې پروا او نېغ په نېغه به یې پرې وکړه .

یوه ورځ د داخله ناروغیو ډاکټران، ټول د سر طبیب په کوټه کې مجلس ته راټول وو، مجلس، د هر وخت په شان د روغتون د کار په بهیر پیل شو او په دې برخه کې د ستونزو او د هغوی د لیرې کولو په وړاندیزونو وړاندې لاړ. او په پای کې یې هم سرطبیب په هره برخه کې خپلې لازمې لارښوونې او مشورې ورکړې. چې مجلس خلاص شو، سرطبیب په خپل لگښت راغوښتی کوکاکولا پر ټولو ووېشله او په دې ډول یې خبر له "رسمیاتو" څخه "شخصیاتو" ته کړه، داکټران هم خوشاله پر ځای ناست پاتې شول او د کولا بوتلونه په لاس یې ورو ورو له یو بل سره خپلې مرکې پیل کړې. خدازده څومره وخت تېر و، چې سرطبیب موسکی شونډې مدن لال ته وروکتل، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـصیب.

چې ټول چپ شول، سرطبیب غلی دوی ته سترګه ووهله، وړاندې لاړ:

ـپه دې یوه شي هېڅکله پوه نه شوم .

مدن لال، په داسې حال کې چې سترګې یې هماغسې د کولا بوتل ته نیولې وې، وپوښتل:

ـپه څه شي صېب؟

او سرطبیب وېره خوله پسې زیاته کړه:

ـویم ته ګوره... دا زه چې هرڅومره وریجې غوښې خورم. هرڅومره غوړې ښورواوې ورته وهم، بیا مې هم نس وچ کلك راپورې نښتی دی.. او ته له دال او چپاتۍ پرته بل شی خورې هم نه. خو چې خېټې ته دې ګورم... د میندوارې ښځې غوندې، نام خدا ورځ په ورځ بړو ته پسې راوزي... چې په دې کې یې لا څه حکمت دی؟

ډاکټر مدن لال مضر غوندې وموسل، وې ویل:

ـحکمت خو یې ډېر ساده دی صېب.

او چې سرطبیب وویل:

ـوایه کنه، چې موږ هم پوه شو .

ده هم ځای په ځای ورغبرګه کړه:

ـكه تاسې هم ډېر بادونه خوشې نه کړئ صېب، خېټه به مو همدغسې بړوته راووزي.

دا وخت چې ډاکټرانو هرڅه وکړل، د خپلې خندا مخه یې ونه نیولای شوه. لومړی یې ورو او بیا یې په ټولو په کړس وخندل. سرطبیب هم پیکه خوله او ژېړې سترګې وویل:

ـیره، خو ډېر بې حیا سړی یې.

او ناچاره له دوی سره په خندا ورګډ شو.

یوه بله ورځ هم د روغتون تحویلدار عین الدین خان ته، چې ډېر لمونځ ګذاره سړی و او مدام به یې تسپې په لاس شونډې په ذکر رپېدې، خدازده څه چورت ورغلی و چې په دالېز کې ډاکټر مدن لال ته ورتاو شو، ورته وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــډاکټر صېب؟

ـــها؟

ـــیوه خبره درته وکم، خپه کېږې خو به نه؟

مدن لال حیران ورسره ولاړ و، همکارانو ته وکتل وې ویل:

ـــنه، تاویلدار صېب، وایه څه خبر؟

عین الدین خان پر ږیره لاس راوکیښ، وې ویل:

ـــویم کشکې مو سولمان وشې .

او چې ده هماغسې حیران وپوښتل:

ـــولې؟

تحویلدار هم په هماغه مهربانه لهجه، پسې زیاته کړه:

ـــته ګوره ډاکټر صېب، داسې ښه سړی یې... هرڅه دې شکور ښه دي.. دا دونیا خو دې شکور ښخي ښه ده. کشکې ایمان راوړې، چې اخیرت دې هم سم شي. جنت ته به لاړ شې، که خدای کول... که مې ریښتیا پوښتې، د دوزخ اور مې ولاکه دربانديې لورېږي.

له دې سره د مدن لال سترګو خپله خاصه ځلا وکړه. همکاران یې پوه شول چې بیا ټوکه ورغله، وې خندل، وې ویل:

ـــهی، هی، تاویلدار صېب... چې هېڅکله په خبر پوه نه شوې.

تحویلدار په تعجب وروکتل، خو مخکې له دې چې څه وویلای شي، ډاکټر مدن لال هماغسې ورزیاته کړه:

ـــدوزخ ته به نه نوزه ولې ځم زوروره؟.. دوزخ ته خو به ته خوارکی روان یې چې دلته دې هم له لمانځه او اوداسه پرته نور څه ونه کړل. څه پکر که یې چې جنت یې تا غونډې ناشوقو ته جوړ کړی دی، ها؟.. ته سکه وایې هلته به هم دغسې تسپې په لاس او جای نماز پر اوږه ورته ګرځې، ها؟...

او خپله یې په خپل ځواب کې وویل:

ـــولاکه یې مخ لا ووینې!.. تې (ته یې) خپله پکر وکه.. ستا دا شین کټی سر او ببره ږیره که د جنت حورې ووینې نو څه شی به وکي، ها؟.. ویم په خدای چې په چغو چغو خو هرې خوا ته درنه وتښتي!.. ته سکه وایې دا دومره ښایسته حورې خدای دې ته پیدا کړې چې بیا یې ستا په سر او ږیره وډاروې، ها؟...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دا وخت یې د همکارانو خندا خبر ورغوځه کړه. د تحویلدار خوله هم پرې جینګه شوه. او مدن لال د دوی په خندا کې بېرته وړاندې لاړ:

_ویم که زما منې، نو راځه سړیه ته هم له خیره راهندو شه... هم به په دې دونیا موږ غوندې خپلې سندرې ورته وایې، اتېونه به ورته کوې، هم دې هغه دونیا د مرچو له قراره بوله... که څنګه؟

او د همکارانو خندا یې بیا په کې ورکړس وهل. د ډاکټر نصیري خو بېخي اوښکې په غومبورې راوبهېدې. په داسې حال کې چې لمدې سترګې یې په ورغوي پاکولې، ویره خوله یې عین الدین خان ته وروکتل، وې ویل:

څنګه شوې، تاویلدار صېب؟.... ښه یې کړې، که نورڅه هم غواړې.

او تحویلدار ته چې پوره خړ شوی و. بله هېڅ چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې سر وښندې وواېي:

_دا کاپر ولاکه د خدای لارې ته راولې .

او دغسې د ټولو په خندا کې ترې رهې شي.

خو له دې ټولو بې سُره غوندې ټوکو سره- سره، ډاکټر مدن لال بیا هم پر ټولو ګران و. هېڅا څه خاصه مدعا یا خدای مه که دښمني نه ورسره درلوده. ټول پوهېدل چې هغه که له خولې یوڅه خوشې دی، نو هغومره یې بیا زړه پاك او بې غرضه دی. هغومره یې ښه هر چا ته رسي او په دې خبره، ان د لابراتوار تکنېشن سلیم جان لا قانع و، چې ډاکټر مدن لال تر بل هرچا ډېرې ټوکې ورباندې کولې. هغه لیدل چې ډاکټر مدن لال که له یوې خوا ټوکې وربانديې کوي، نو له بلې خوا یې هغومره نازوي هم، هغومره ځان د ځینو نورو غوندې وربانديې ډاکټر ډاکټر کوي هم نه. پر دې سربېره، داسې نه وه چې ډاکټر مدن لال نو ګنې یوازې په ده باندې خپلې ټوکې کولې. نه، هغه د ده هره ټوکه هم په ورین تندي زغملې وه او مدام یې د یوه انډیوال غوندې چلند ورسره کړی و. او دا هغه څه وو چې سلیم جان تر اوسه په وار وار ترې لیدلي وو او هر وخت یې له دې امله ښه ترې راغلي و.

په دې ډول، د دوی ژوند دغسې راضي او خوشاله په وړاندې روان و، چې یوه ورځ یوناڅاپه خلقیانو کودتا وکړه او ټول شیان بل ډول شول. بس چې د "انقلاب" د هغو لومړیو ورځو ولولې کښېناستې، نو هر لور "انقلابي بدلونونه" هم پیل شول. ښکاره خبره ده چې د دوی روغتون هم له دې پېښو خوندي پاتې نه شو. دلته هم د "ثور انقلاب" خپل "انقلابي چلند" راواخیست. تر ټولو دمخه عین الدین خان تحویلدار د اخواني په نامه ونیول شو، چې بیا یې نه د مړي پته ولګېده، نه د ژوندي. بیا دروغتون سرطبیب "له ښه مرغه" مازې له کاره پسې واخیستل شو او پرځای یې "انقلابي سرطبیب" له "خلقي روحیې" او "انقلابي ولولو" سره راغی. په دې پسې څو نور ډاکټران او د روغتون کارکوونکي هم، څوك په دغه څوك په هغه نامه، ترې تم شول او پاتې کسان د "ګوندي ملګرو" له خوا تر "انقلابي څارنې" لاندې ونیول شول. بس په څو ورځو کې ډار او وارخطایي هر لور خوره شوه. هر چا ته چې دې کتل، له خپل

Downloaded from: ketabton.com

سیوري په تېښه کې وه. ټول پر ټولو شکمن وو او هر چا له هرچا ځان ساته. په تېره بیا دی نوی راغلی د اداري مامور، سمیع الله خان همدرد، خو د ټولو په هډو ساړه ورننویستل. دا د خدای بنده، سره له دې چې مازې د مامور په حیث روغتون ته راغلی و، بیا هم داسې په هر چا ورخلقي خلقي کېده، لکه دا ټول روغتون چې یې د پلار په قواله وي. په هرچا چې به یې خوله ورخلاصه شوه، ځای پر ځای به یې هم د "ارتجاع گوډاگی" ترې جوړ کړ، هم "د امپریالیزم". اوس نو کوم و هغه د نر زوی، چې ترې خلاص یې کړي .

له همدې امله ټولو په دې امین کړه چې دا سړی "بې څه" نه دی. په دې وړه څوکۍ داسې په هر چا ورتېره تېره کېدل، خوشې او وړیا نه شي کېدای. ضرور کومه "غټه پایه" لري. ځکه خو ټول لیرې ترې گرځېدل. د ده هم خدای شته له هېچا سره چندان جوړه نه وه. یوازې له تکنېشن سلیم جان سره یې وضعیت یو څه سم و، هغه هم په لومړي سر کې نه، هسې یې وروسته وروسته لکه چې طبع ورسره ولگېده .

طبیعي ده چې دا ټولې خبرې د دې سبب شوې، چې هرڅوك ځان له نویو انقلابي شرایطو سره "عیار" کړي او په خپلو خبرو او کړو وړو کې بدلون راولي. خو ډاکټر مدن لال بیا هم تر ډېره حده هماغه سړی پاتې و. نه یې له خپلو ټوکو چندان لاس اخیستی و، نه یې هم نور کړه وړه له نویو شرایطو سره په لازمه اندازه عیار کړي وو او دا کار یې د نژدې انډیوالانو د اندېښنې سبب و. ځینې ځینې خو یې له دې امله ورته په قار لا وو، سره له دې یې په خوله لاس اېښی و، که گوندې خپله واوري. خو چې دی بیا هم سم نه شو، نو اخر د دوی حوصله هم ورته تمامه شوه. هماغه و، چې ډاکټر افضلي یوه ورځ له ځان سره گوښه کړ او وار د واره یې ورته وویل:

ـــمدن لاله! دې خولې ته دې لږ پام کوه .

او چې ده حیران وروکتل، نو هماغسې په کلکه وړاندې پسې لاړ .

ـــگوره سړیه!.. دا هغه وختونه نه دي، چې هرڅه دې زړه غواړي، ویې ویلای شې، دا د خلقیانو حکومت دی، د سرو خلقیانو!.. پوه شوې؟

خو ډاکټر مدن لال بیا هم خبر په ټوکه واړوله:

ـــپوېږم چې د خلقیانو حکومت دی،. مگر دا په ما پورې څه اړه لري؟

ـــڅنگه په تا پورې اړه لري؟

ـــرښتیا وایم.. د خلقیانو یې له ما سره څه؟

او مخکې له دې چې ډاکټر افضلي څه وویلای شي، هماغسې په ټوکه وړاندې لاړ:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـزه خو شکر هندو یم کنه.. تاسې غونډې مسلمان خو نه یم چې خپل دین راته جنجال شي.. زما یې ستاسې په کمونیستۍ او اخواني توب څه، ها؟...

ډاکټر افضلي چې ښکاره بې حوصلې شوی و، په قار ورغوڅه کړه:

ـدا خوشې چټیات مه وایه سړیه... دا خلقیان دي، خلقیان!.. په دې خبرو دې نه دي ویشتلي، چې هر چا ته یې زړه تنګ شي چاره یې ورکوي .

او ډاکټر مدن لال، چې خدازده ولې د ډاکټر افضلي بې حوصلې توب خوند ورکاوه، بیا هم هماغسې موسکی شونډې وویل:

ـویم که خلقیان هم دي، د هندو او مسلمان تمیز خو به کوي کنه.. دومره خو به دوی هم پوهیږي چې یو هندو اخواني کېدای نه شي. که څنګه؟

ډاکټر افضلي ته لا قار ورغی، په ملنډو یې تکرار کړه:

"ـد هندو او مسلمان تمیز خو به کوي!" هه... دا دومره خلك یې ټول په مسلمانۍ ونیول، ها؟.. دا ټول اخوانیان وه؟

او په داسې حال کې چې تریو تندی یې نیغ د ډاکټر مدن لال سترګو ته کتل، پسې زیاته یې کړه:

ـهسې خدای کوه چې ګوتو ته ورنه شي.. که یې یو وار شکنجو ته ورکړې، بیا به دغه ته هندو په جار جار چغې وهي، چې تر تا بل غټ اخوانی نه شته!... پوه شوې، که دې اوس هم سر نه دی خلاص؟

دا ځل مدن لال هم ټوکې پرېښودې، مهربانه یې ډاکټر افضلي ته وکتل، وې ویل:

ـپوه شوم انډیواله، بښي پوه شوم... دوخته لا پوهېدم.

او له لنډې چوپتیا وروسته په اندېښمنه لهجه وړاندې لاړ:

ـګوره ډاکټره! ما ته دا ټولې خبرې رامالومې دي، خو بیا هم... ته ښه خبر یې چې زه د دې ګوند او ګوندبازیو سړی نه یم... نه مې د چا له دولت سره غرض شته، نه له سیاست سره... ډاکټر سړی یم خپله ډاکټري ورته کوم، په دې کې به لا څوك څه راسره لري؟.

له دې سره ډاکټر افضلي هم نرم شو، وې ویل:

ـموږ هم نه دي ویلي چې سیاسي سړی یې... ما ته ګوره، په هېڅ ګوند کې نه یم. بیا مې هم له ډاره میرګي نیسي... پوهېږې؟، دا بل ډول خلك دي.. خدای دې په ګیر مه ورکوه. که یې یو وار ګیر کړې، بیا دې خو ګوندي

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

توب او نه گونډي توب مالومېږي. د وخته به يې لا ځرمن درنه کښلی وي... دا خلك سړی اول له تېغه تېروي، بيا يې پوښتنه کوي چې ملامت و که نه.

ډاکټر مدن لال خدازده ولې بې حوصلې شو چې په لړ لوړ ږغ يې ورغبرګه کړه:

_ښه، نو څه شی وکم، ها؟

_هېڅ، خپلې خولې ته دې پام کوه، چې يوه بېځايه خبر ونه کې.

_نه مې ده کړې، سړيه.. يوه بېځايه خبره مې هم نه ده کړې، که مې کړې وي هم، مازې ټوکه به مې کړې وي. هغه هم ونه کم؟

_هوکنه... اصلي خبره همدا ده چې ټوکو ته دې پام کوه. هسې نه چې په کومه بده بلا ترې واوړې.

مدن لال چې نور هم بې حوصلې شوی و، لالهانده وچونګېده:

_تر دې خو نو سم راته ووايه چې مړ شه.

او دې ځواب يې د ډاکټر افضلي حوصله هم ختمه کړه. تېره يې وروکتل په ګواښ يې وويل:

_ډېر بحث ته حاجت نه شه. ته پوه شته او کار دې... چې زړه دې غواړي هغسې وکه، خو دومره درته وايم چې ما، دا دی د ټولو په نمايندګۍ غاړې دربانديې خلاصې کړې، بيا ونه وايې چې چا نه وو راته ويلي.

او چټك له کوټې څخه د وتو په نيت وخوځېد، خو وره ته يې لا نه و رسېدلی، چې مدن لال پسې ږغ کړه:

ډاکټره!

او چې ډاکټر افضلي ودرېد، ورغی، ټينګ يې په غېږ کې ونيو، وې ويل:

_خير يوسئ، چې دومره غم مې درسره دی .

ډاکټر افضلي په خواخوږۍ ورته وموسل. بيا يې د ډاکټر مدن لال سترګو ته وکتل چې اوښکې په کې راټولې وې، نرم يې په اوره کښېکښېود او دغسې چوپه خوله ترې ووت.

له ډاکټر افضلي سره ږغېدو د ډاکټر مدن لال په وضع کې يو څه نور بدلون هم راوست، هسې خو يې پخوا هم د خلقيانو له راتلو سره ټوکې لږې کړې وې، خو اوس يې هغه د چا خبره هر کار په اوداسه کاوه. سره له دې چې سړی له ورايه پرې پوهېده چې څومره له دې کبله ځورېږي، بيا يې هم انډيوالانو په خوښۍ سره ليدل، چې ډاکټر مدن لال اوس په لا ډېر زيار خپلې خولې ته پام ساتي. مازې وخت ناوخته به بيا هم کومه بې سوره غونډې ټوکه ترې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وشوه. خو دا کار به یې یوازې هغه وخت وکړ، چې لومړی به یې هېڅ طاقت ونه شو او دویم به ښه ډاډه و، چې په نږدې شا و خوا کې له "خلقي ملګرو" څخه څوک نه شته. او بېخې ټوکې پرېښودل یې د یوې "تاکتیکي محاسبې" له مخې خپله هم نه غوښتل ده باور درلود، چې که یو دم له ټوکو لاس واخلي او یومخ بل سړی شي، نو ارو مرو به خلقیان پرې شکمن شي چې دا سړی ولې داسې یو دم چوپ شو؟ ضرور کوم پسات په کې شته! له همدې امله یې له ځان سره پتیېلې وه، چې ورو ورو او په تدریج سره دا کار وکړي، هم به یې خپل زړه له خپګانه نه وي چودلی، هم به هرڅه ټولو ته عادي او نورمال برېښېدلي وي. خپل دا فکر یې څو ورځې مخکې ډاکټر نصرت ته هم بیان کړی و، د هغه هم ورسره خوښ شوی و، مازې دومره یې په پای کې ورته ویلي وو، چې بیا هم له احتیاطه کار واخلئ.

په دې ډول کاروانه ورو ورو مخ په سمه روانېدونکي وو، چې اخر هغه سهار وختي هم راورسېد. ډاکټر مدن لال د هر وخت په شان د ناروغانو د ناروغیو رپوټونه په لاس، کوټه په کوټه ګرځېده. دومره ناروغان یې لا نه وو لیدلي، چې د اداري سرکاتب عبدالصبور خان مخې ته ورغی. تریو تندی او نیولې څېره یې ګېډه ټینګه په منګولو کې نیولې وه. د خوږو له زوره یو مخ ستمېده، چې ده ته راورسېد، دستي یې ترې وپوښتل:

_څه پېښه ده صبور خانه!... څنګه داسې تاو وپېچ کېږې؟

عبدالصبور خان منګولې لا په ګېډه ټینګې کړې، زهیر وچونګېده:

_پوښتنه یې مه کوه ډاکټر صېب... له پښو ولوېدم .

_ولې؟ ... خیر خو دی؟

_نس مې ډېر راته خوږېږي.. درسته شپه په عذاب وم، له نیمې شپې راهیسې مې سترګې نه دي ورغلي.

ډاکټر مدن لال په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه، د سرکاتب ګېګډې ته یې وکتل، وې ویل:

_حتماً به څه شی بد درباندې لګېدلی وي.. بېګا دې څه شی وخوړل؟

_نه پوېږم صېب... چېرته مېلمه وم، خدازده څه زهر او زقوم مې وخوړل چې داسې مې په خېټه کې کانې شول، هېڅ نه هضمېږي.

او بیا له درده وستمېده، خو ډاکټر مدن لال په کټکې پرې وخندل:

_زوروره! ډوډۍ که د بل وه نس خو دې خپل و کنه... چې ډوډۍ وړیا شي، سړی به ځان پې وژني؟

بیا یې د عبدالصبور خان ګېډه څو ځایه کښیکښوده، وې ویل:

_راځه!

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او مخکې شو، سرکاتب هم دغسې ناارمه ورپسې وخوځېد، چې لا براتوار ته ورسېدل. مدن لال په کيڼ ګوټ کې ولاړې الماری ته ورغی. دوه د تابليتو پاکټونه يې ترې راوويستل، بېرته ده ته راغی، وې ويل:

ـواخله!... دغه د هضميت ګولۍ دي، دا نورې هم د خوږو لپاره دي... يوه يوه دانه يې همدا اوس دستي وخوره، که يې فايده ونه کړه، يو سات پس ته يوه بله د هضميت ګولۍ هم وخوره... او ګوره.. باديګر د بل په ډوډۍ ځان مه وژنه. پوه شوې؟... څه زياتې.

عبدالصبور خان زهير ورته وموسل، دوه تابليته يې په هماغه لابراتوار کې له ستوني تېر کړل. وروسته له هغه يې له ډاکټر مدن لال څخه مننه وکړه. بېرته ترې رهي شو. شېبه پس دی هم دالېز ته پسې راووت، چې له ليرې يې سرکاتب بيا هم دغسې په عذاب روان وليد، په زوره يې وررېغ کړه:

ـګوره صبور خانه! تا ته وايم!

او چې هغه تر شا وروکتل، هماغسې په لوړ اواز يې پسې زياته کړه:

ـچې دباندې ووتې، يو څو نه راستېدونکي تېزونه هم واچوه... روغ رمټ به شې.!

له دې سره په دالېز او نژدې شا و خوا کوټو کې خلکو وخندل. سرکاتب هم په زحمت خوله جينګه کړه، له څو واره سر ښنډېلو وروسته بېرته رهي شو.

ورځ د معمول په شان تېره شوه. خو په دا بله ورځ ډاکټر مدن لال بې له کومې مخکېنۍ خبرتيا کار ته رانه غی. نه يې د ناروغۍ پاڼه راولېږله، نه يې د عادت پرخلاف د خپل نه راتګ چا ته څه ويلي وو. همکاران يې لږ حيران شول خو دومره رې يې په کې نه واهه، ځانونه يې په دې قانع کړل چې ښايي کوم ناڅاپي کار ورپېښ شوی وي او دی يې د احوال ورکولو ته نه وي پرې ايښی. خو چې په دا بله ورځ يې بيا هم درك نه شو مالوم، نو ورو ورو دوی ته هم انديښنې ورپيدا شوې. په اوسنيو شرايطو کې داسې ترې تم کېدل؟... څه داسې خبر نه وه چې سړی په کراره پرېږدي. هماغه وو چې د دوی زړونو هم بې اختياره بدې ګواهۍ پيل کړې، چا و چا خو لا خدازده څه څه خوبونه ورته وليدل. غرمه مهال اخر د ډاکټر افضلي طاقت ونه شو، دې نورو ته يې وويل چې که ډاکټر مدن لال نن هم روغتون ته رانه غی، ضرور به يې مازديګر کاله ته ورځي او درك به يې مالوموي. خو دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې مدن لال يو ناڅاپه راپيدا شو، هغه هم روغ رمټ. تر ټولو مخکې ډاکټر نصيري وليد. وارخطا وروړاندې شو چې پوښتنه ترې وکړي، خو ډاکټر مدن لال مازې ترخه ورته وموسل. دغسې چوپه خوله د سرطبيب کوټې ته ترې ننووت. چې بېرته راووت، هم ورته نه ودرېد. بس دومره يې ورته وويل چې:

ـاوس نه.. بيا پس ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او هك حيران ډاکټر نصيري يې پر خپل ځای ولاړ پرېښود. پاتې ورځ يې هم په کار مشغوله تېره کړه. رخصتي ته ايله نيم ساعت پاتې و، چې د ډاکټر نصرت په کوټه کې سره يوازې شول، دوی هم سمدستي ترې وپوښتل.

_خير خو و ډاکټره... څنګه داسې يو دم ورك شوی؟

مدن لال پيکه خوله ټولو ته وکتل، وې ويل:

_ږغ مه لره چې بلا وه برکت يې نه و... هسې خدای بچ کړه.

او په لنډ ډول يې ټوله کيسه ورته وکړه، چې څنګه ورمه شپه د اګسا خلکو (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره، يا د نور محمد تره کي استخبارات) له کاله ويستلی او له ځان سره بېولی و او بيا يې هلته څنګه او څومره په ټولو ډبولی و. له دې سره يې لمن پورته کړه، ملا او ډډې يې دو نته وروښودې چې يومخ تغمې تغمې وې، پسې وې ويل:

_کوناټې او لينګي مې تر دې لا بتره دي.

ډاکټر نصيري بې اختياره وپوښتل:

_نو وې نه ويل چې ولې؟

ډاکټر مدن لال ترخه ورته وخندل:

_ويلي يې د ثور پرتمين انقلاب ته مې سپکاوی کړی.

او چې دوی حيران وويل:

_هن؟!

د خپلې خبرې په روښانتيا کې يې پسې زياته کړه:

_ابله ورځ سرکاتب صبور خان راغی ډېر په عذاب و نس يې خوږېده. ګولۍ مې ورکړې، ورته ومې ويل چې يو څو نه راستنېدونکي تيزونه هم واچوي. بس همدا خبره يې راته بانه کړه .

دې خبرې ټول بې اختياره وموسول. خو ډاکټر افضلي بېرته تندی تريو کړ، په منت ناکه لهجه يې وويل:

رښتيا وايې کنه... نه راستنېدونکی خو دوی د ثور انقلاب ته وايي. تا بيا په تيز باندې څنګه دا نوم ايښوده؟

ډاکټر مدن لال، لکه ملامت ماشوم، څوړند سر ورغبرګه کړه:

_خوشې مې خولې ته راغله.. زه څه خبر وم چې ټوکه به راته متاکه شي؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
ketabton.com

ډاکټر نصرت وپوښتل:

ـچې څنګه یې بېرته راخوشې کړی؟

مدن لال وویل:

ـهسې خدای فضل راباندې وکه... ویلي یې، موږ خبر یو چې له انقلاب ضد باندېونو سره تړاو نه لرې، ځکه مو دا ځل مازې غوږونه درتاو کړل، چې بادیګر داسې رذالتونه ونه کې، خو که درپوه شوو چې نور پسات هم درکې شته، بیا به دې نو موږ هم ښه سم خوښ شو!

او د دې نورو غوندې په چورتونو کې ډوب شو. اخر ډاکټر افضلي چوپتیا ماته کړه. هماغسې قارجن یې مدن لال ته بیا منت پیل کړ:

ـپه خوله مې درته وویل چې دې خولې سره دې پام کوه، پام کوه... خو نه، هېڅ اثر یې درباندې ونه که. لکه دېوال ته چې مې ویلي وي.. اوس دې ولیدل چې څه یې دروکړه؟

بیا چوپ شو، چې قار یې سره کښېناست، نرم او د نصحیت په دود وړاندې لاړ:

ـخیر.. دا ځل خو بچ شوې، په اینده کې پام کوه.

بیا یې دې نورو ته مخ ور واړاوه پسې زیاته یې کړه:

ـباید ټول له احتیاطه کار واخلو. دا وخت د بېځایه خبرو نه دی، خدای مه که په داسې بلا به اوښتي یو، چې بیا به خپله هم ورته حیران یو.

ډاکټر نصیري سر وګراوه، سرګردانه یې لکه له ځان سره چې بړغېږي، وویل:

ـچې دا به د چا پسات وي؟

ډاکټر افضلي ورغبرګه کړه:

ـنو بل به یې لا څوك وي سړیه... زه خو یې د همدې سمیع الله خان کار بولم .

چې ټولو ورسره ومنله، ډاکټر نصرت بیا قارجن پرې ورزیاته کړه:

ـاها... اوس رامالومه شوه چې دا د خنزیر بچی ولې داسې په هر چا وربرګ برګ کېږي.

ده ته هم ټولو سر وخوځاوه، هماغه وو چې په یوه سلا یې پرېکړه وکړه، چې سبا به کار ته له راتلو سره سم، خپل ټول باوري انډیوالان د سمیع الله همدرد د اګسا له غړیتوبه خبروي او ترې غواړي به چې لیرې دې ترې ګرځي. یو بل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار هم وشو. هغه دا چې، ډاکټر مدن لال هم له دغې ورځې وروسته په نژدې انډيوالانو کې په "نه راستنېدونکي مدن لال" مشهور شو .

په دا بله ورځ چې روغتون ته راغلل، نو رښتيا يې هم سملاسي د خپلې پرونۍ پرېکړې په عملي کولو لاس پورې کړل، هر چا ته چې يې هر باوري انډوال يوازې په ګير ورغی، د سمېع الله همدرد په باب يې خبرداری ورکړ او ترې وې غوښتل چې پام دې ورسره کوي. ډاکټر مدن لال خپله لابراتوار ته ورغی. چې له تکنېشن سليم جان سره يوازې شو، لومړی يې د هغه د پوښتنې په ځواب کې خپله ټوله کيسه ورته وکړه، بيا يې ترې وغوښتل چې د اداري څانګې له سمېع الله خان همدرد څخه دې ځان ژغوري ځکه چې د اګسا غړی دی او د ټولو په باور دی هم، هغه په ګير ورکړي. سليم جان لکه هېڅ چې يې زړه ته نه وي لوېدلي، حيران وويل:

ـ څه و..ا..يې!.. سمېع الله خان؟!

او چې ده ورته "هو" کړه، نو ډېره مننه يې ترې وکړه، چې دی يې هم پرې خبر کړ. بيا يې ټينګه وعده ورکړه چې ضرور به ځان ترې ساتي. خو چې مدن لال ترې ووت، په ارامه يې اوږده ساه وکښله او راضي يې له ځان سره وموسل، چې راز يې تر اوسه لا چا ته نه و رسوا شوی .

لفبرا، انګلستان

1999/3/17م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د لاس بیه

نه پوهېږم ولي ځينې خلك داسې دي چې په هغه اول نظر دې لا بد ترې راځي. برناحقه، بې موجبه بې له دې چې خپله يې هم په علت پوه شي. او ځينې نور يې بيا همداسې بې له کوم خاص دليله ښه دربانديې لګي .

غني، له ښه مرغه په دې دويمه ډله کې راته. سره له دې چې نه يې خوی خاصيت راما‌لوم و، نه يې نور کړه وړه او څېره د څه خاصې پاملرنې وړ وه، بيا مې هم خدای شته په هغه لومړي ځل ليدو ښه ترې راغلل؛ او دا، اوړی يو ښايستوکی سهار و. زه د هر وخت په شان دفتر ته روان وم. له ښايسته ډېرو اشنا کورونو او واټونو دغسې بې خياله تېر شوم. اخر هغې نوې جوړېدونکې ودانۍ ته وروړسېدم چې له پسرلي راهيسې بيا کار پرې کېده. د ودانۍ کار ښه پرمخ تللی و. استاکاران يې اوس د چت په پوښلو لګيا وو. له عادت سره سم مې نن هم دغسې په تلو تلو کې وروکتل. لا سم نه وم ترې تېر، چې غني مې وليد وچ کلك د منځوی ونې خاوند ځوانکی و، له اوږدې نرۍ غاړې او تېره لمر وهلي مخ سره د خټو ډکه کاسه پر سر له اوګيرې ښخه د ودانۍ خوا ته رهي و چې ما ته راورسېد، خدازده څنګه مې وروکتل چې لنډ ودرېد، راته وې موسل. ما هم نرم ورته وموسل، ترې تېر شوم. مازديګر چې بېرته تلم، هم تقديری بيا په مخه راغی او يو بل ته له بيا موسلو وروسته هريو په خپله لاره لاړو.

دوه ورځې همداسې تېرې شوې. په دې دوو ورځو کې مې هغه څو ځله نور هم وليد. هرځل هماغسې په مازې موسلو له يو بل څخه تېر شوو، بې له دې چې څوك خوله په خبر خلاصه کړو، خو د درېيمې ورځې په مازديګر غني بيا وار راڅخه دمخه کړ او د لومړي ځل لپاره يې سلام راواچاوه. خوشاله مې د سلام ځواب ورکړ. لنډ ورتم شوم او د کار سترې مشي مې ورته وويله. په دغه ورځ مې يې د نامه پوښتنه هم وکړه. ښکاره ده چې زموږ خبر وروسته له دې په همدې ځای ختمه نه شوه. ورو ورو له يو بل سره ورغېدو او د ورځو په تېرېدو مو تر يوه حده سره وپېژندل. زه اوس خبر وم چې غني د مور و پلار مشر اولاد دی، تر اتم ټولګي پورې ښوونځي ته تللی، دوه وروڼه او يوه خور لري، چې اوس هم ښوونځي ته ځي. مور يې ژوندۍ ده او په کاله کې د خلکو جامې په مزدورۍ مينځي. پلار يې درې نيم کاله مخکې په حق رسېدلی او تر مړينې پورې يې ښايسته ډېر کلونه د ښار په ښوونځي کې چپړاسي توب کړی و. سره له دې چې ليك لوست يې نه وو زده، د روښانه فکر خاوند و او د ژوند تر ټولو لويه هيله يې دا وه چې ماشومان يې د ده غوندې نازده کړې پاتې نه شي. غوښتل يې ټول ښوونځی ووايي، د پوهې او کمال او ښو څوکيو او معاشونو خاوندان شي. خو دپلار له مړينې وروسته يې د غني په هکله ارمان نيمګړی پاتې شوی و. دوی ډېر ژر ليدلي وو چې يوازې د مور په مزدورۍ يې ګوزاره نه کېږي او د پلار د تقاعدۍ لپاره چې دولت څه روپۍ ورکړې، هغه يې ايله د پلار د ګور کفن او خير و خيرات او نورو وربانديې پورونو د خلاصولو شوی. بس لنډو ګنډ د چا خبره سپېره کندو ته کنښناستلي وو. هماغه وو چې غني ښوونځی پرې ايښی و، خوارۍ او مزدورۍ يې پيل کړې وې او دا و تر دا اوسه يې شپه ورځ همدا هڅه کوله چې لږ تر لږه يې د ورپاتې يتيمانو په برخه کې د پلار ارمان پوره کړي .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

په دې ډول زما او غني ترمنځ یوه ګلالۍ انډیوالي پیل شوه. سره له دې چې دا یو عجیب شانته انډیوالي وه، ځکه موږ مازې د غني د کار په ځای کې سره لیدل، بیا هم د وخت په تېرېدو خدای شته ډېر سره ګران شوو او د یو بل د لیدو شوق له یوې ورځې بلې ته راکې زیاتېده. زه اوس هر سهار لږ وختي کار ته تلم، چې له غني سره لږ ډېره شېبه ودرېدای شم. او مازدیګر به مې هم په لوی لاس لږ راباندې ناوخته کړه، ترڅو سم د غني د رخصتۍ په وخت ودانۍ ته وروړسېږم او بیا نو هلته لږ په ارامه د زړه خواله ورسره وکړای شم. د غني له ما سره خبرې خوښېدې. تر اوسه یې ځو ځله دا خبره راته کړې وه او زما یې تر دې لا هم غیرت، همت او مدام داسې په زیار او اخلاص کار کول خوښېدل. ډېر زیارکښه ځوان و. هر وخت به یې داسې تکړه کار کاوه، چې تا به وې د رستم زور یې په متو کې دی. لکه هېڅ ستړیا چې نه پېژني. ښه مې په یاد دي، یوه ورځ مې په خبرو خبرو کې په ستاینه ورته وویل:

_یره غني جانه! دې یوه شي ته هر وخت حیران یم.

_څه شي ته صېب؟

_ویم ته ګوره... داسې په ځان خوار یې. خو چې کار ته دې ګورم، حیران پاتې شم چې دې سرې په دې متو کې دومره زور له کومه کړ؟

غني په یوه عجیب خواشیني نظر راوکتل، وې ویل:

_څه وکم مامور صېب. چاره څه ده؟... یوه لپه یتیمان راله غاړې دي... که زه دې سختیو ته ځان ورنه کم، د هغو به څه حال وي؟

او له یوه ساړه اسوېلي سره یې پسې زیاته کړه:

_نه دې دي اورېدلي چې وایي "مجبور ته مه وایه زوروره"؟

دې ځواب یې داسې سخت تاثیر راباندې وکړ، چې نور مې هېڅ وته نه ویلای شول. په داسې حال کې چې زړه مې له درده څړیکې کولې، دغسې خواشینۍ ترې لاړم او خدای شته ساعتونه ساعتونه یې په کاله کې هم په کراره پرې نه ښودم. په دا بله ورځ چې ورسره مخامخ شوم، نو یو څه د ډاډګیرنې هڅه مې یې وکړه او کوښښ مې وکړ چې د راتلونکي لپاره یې هیله من کړم، خو ده، لکه هېڅ چې یې زما خبرو ته پام نه وي، نرم وموسل وې ویل:

_پرون مې لکه چې ډېر خپه کړې.

ما هېڅ ځواب ورنه کړ او دې هماغسې موسکی شونډې وړاندې لاړ.

_بښنه غواړم... بیا به هېڅکله داسې خواشینې کوونکې خبره راڅه وانه ورې.

ما، مازې وویلای شوه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

_نه،نه...

او غوښتل مې نورڅه هم ووايم، چې دی په خبر کې راولوېد او په هسې خوښۍ ټوکو کولو يې زما د خندولو هڅې پيل کړې او چې ترې تلم، نو رښتيا مې هم ښايسته ډېر خندلي وو .

شپې ورځې پر له پسې تېرېدې، زموږ ليده کاته د پخوا په شان روان وو. او موږ دواړه له دې امله راضي او خوشاله له ژوند سره په وړاندې تلو، چې يو مازديگر مې غني نابېره په خپل کارځای کې ونه ليد. عجيبه وه دغه نن سهار مې لا ورسره ليدلي وو او اوس يې هېڅ پته نه لگېده. دې کار يو څه حيران کړم، مگر بيا مې هم دومره انديښنه ورته ونه کړه. ځان مې په دې قانع کړ چې ښايي کوم ضروري کار ورپېښ شوی وي او دی يې لږ وختي د کار پرېښودلو ته اړ ايستلی وي، خو چې په دويمه او درېيمه ورځ يې بيا هم درك نه شو مالوم، نو زما په زړه هم ناارامتيا منگولې ښخې کړې. په څلورمه ورځ خو مې زياتي طاقت تمام و. هماغه و چې مازديگر له کاره د راتلو په وخت، ودانۍ ته له وررسېدو سره مخامخ بام ته وروختم او په کار لگيا استاکار، گل استاد، مې له ستړې مشې وروسته وپوښته:

_استازه، دا څو ورځې وشوې چې ستاسو يو کارکوونکی، غني خان په خپل کار نه مالومېږي... چې دا ولې؟

گل استاد خواشيني پاس راواکتل، وې ويل:

_هو مامور صېب!... غني جان زياتي کار ته نه راځي.

_ولې، خير خو دی؟.. خپله يې کار پرېښود، که تاسې له کاره پسې واخيست؟

_نه صېب، نه يې خپله کار پرېښود، نه بل چا له کاره پسې واخيست.. هغه غريب زياتي د کار کولو له ښې ووت.

دې ځواب يې يو دم ټکان راکړ، وارخطا مې وويل:

_چگي شی (څه شی)؟~

گل استاد په تعجب وويل:

_نه يې خبر؟!

او چې ما ورته "نه" کړه، ده هم په لنډ ډول کيسه راته وکړه، چې څنگه تېره يکشنبه ودانۍ ته د راختو په وخت، د غني سر څرخېدلی او له بامه لاندې رالوېدلی و.

او پسې وې ويل:

_دستي مو شپاخانې (روغتون) ته يووړ. هلته مالومه شوه چې درې پوښتۍ او ښي لاس يې مات دی. دا وخت حاجي صگيب (د ودانۍ څښتن) هم راورسېد. خير دې يوسي، مخامخ ډاکټرانو ته ورغی، ورته وې ويل چې په روپيو

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چورت مه وهئ، هرڅومره روپۍ چې پرې لګېږي زه ورته ولاړ یم. تاسې د سړي چاره وکئ... خو ډاکټرانو ورته وویل چې د پوښتیو ایلاج (علاج) به یې لا وشي. منګر (مګر) د لاس چاره یې نه کېږي.. هډوکي یې جزغی جزغی دي... هماغه وو چې په بند کې یې غوټ ورپرې کړ.

دې خبرو داسې وبوږنولم، لکه پر سر او مخ چې مې د غومبسو څاله رالوېدلې وي. هېښ پېښ پر خپل ځای ولاړ وم. دغسې لالهاده مې استاکار ته ورکتل، چې د ودانۍ د څښتن په ستایلو سر شو:

ــله حاجي صېب سره دې خدای ښه وکي، ډېر نېك سړی دی... د غني جان د ایلاج ټول لګښت یې په غاړه اخیستی... هر وخت پوښتنې ته ورځي، هر ځل څه مېوه، څه خواږه ورسره وړي.

او په یوه له ویاړ او احسانه ډکه لهجه یې پسې زیاته کړه:

ــپنځه زره روپۍ یې نورې هم، دغسې ورکړې!

په ما باندې خدازده ولې، د قار څپې راودانګل. بې اختیار وغُرېدم:

ــپنځه زره روپۍ، پنځه زره!.. هه... چې دا روپۍ خلاصې شي، نو بیا؟... د هغه لاس بیه، چې د چا په کار کې غوڅ شي، بس همدومره ده؟ !

ګل استاد څو شېبې دغسې هك حیران راوکتل، خو هېڅ یې ونه ویل. او زه، هماغسې قارجن د روغتون په لور ترپې وخوځېدم.

8/3/1357ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

بدکاره

کريم جان د غلام سخي د دوکان مخې ته پر وړه څوکۍ ناست و. د چایو ډکه پياله په لاس نرم نرم ورسره ږغېده، چې مخامخ ښځې يې پام ځان ته ورواړاوه. ښځه له کيڼ لاس ته پرتې کوڅې راوتلې وه. پيکه شنه بوغره (چادري) پر سر، نرۍ جګه ښځه وه. هماغلته وړاندې پاخه سړك ته پر وروتلې لار ودرېده. تلولی غوندې يې شا و خوا وکتل چې پر ده يې سترګې ولګېدې، خدازده ولې لږ پرې راتاو شانتې شوه، څو شېبې يې نېغ نېغ ورو‌کتل. دې کار د کريم جان پر تندي د حيرانتيا ګونځې جوړې کړې، څو ګړوړ فکرونه سر ته ورغلل. لا سر ته د ورغليو فکرونو په سره سمولو لګيا و چې ښځې بېرته مخ ترې واړاوه، وړاندې د بازار په منځ کې د تېر شوي پاخه سړك پر لوري وخوځېده. خو څو ګامه پس بېرته ودرېده، بيا يې ده ته تر شا وروکتل. بيا بېرته يو څو ګامه وړاندې لاړه، بيا بېرته ودرېده، ده ته يې تر شا وروکتل او چې کريم جان يې بيا هم هماغسې خوا ته ورکتونکی وموند، دا هم راتاو شوه، دغسې ورو ورو او زړه نازړه پرې رارهي شوه. د کريم جان زړه دربا پيل کړه، وارخطا يې يو دوه ګړندي غوړپه له چايو وکړل، يو ګونګ شانته ګومان ورپيدا شوه. ښځې هماغسې ده ته کتل، وار په وار دوکان ته رانيږدې کېده. چې ور ورسېده، پرې ورتاوه شوه، د ده مخې ته غلام سخي ته مخامخ ودرېده. کريم جان، وچ حلق، ښځه له نيږدې، له نظره تېره کړه. دلته له نژدې دومره جګه ورته ونه ابسېده، خو نرۍ او ډنګره اوس هم وه. بوغره يې ښايسته ډېره زړه وه، څو ځايه يې شلېدلې وو، چې په بېلابېلو تارونو بدرنګه ګنډل شوي وو. نورې جامې يې هم خوارې، خو پاکې وې. ښځې داسې وښوده لکه له دوکانه چې يې کوم شی په کار وي. د بېلابېلو شيانو پوښتنې يې له غلام سخي څخه وکړې او چې هر وار به د هغه پام د شيانو په پلټلو پسې پر بله شو، دی به بيا کريم جان ته په ځنګ وروکتل. کريم جان هم شرمندوکې موسکا پر شونډو څو ځله سترګې ورسره وجنګولې او هر وار يې خواږه خوندور شوقونه ورکې حس کړل .

ښځې اخر هېڅ شی هم ونه پېرل. بېرته رهي شوه. او چې له لږ وړاندې ځايه يې بيا هم ده ته تر شا وروکتل، نو د کريم جان ګومان هم په يقين بدل شو. زياتي نو دلته کښېناستو ارام نه ورکاوه، ژر يې تشه پياله پر خپل ځای کښېښوده، غلام سخي ته يې وويل:

ــ زه دستي بېرته راځم.

او پاڅېد. ښځه د پاخه سړك پر خوا روانه وه. دی هم پسې رهي شو. ښځه د سړك پر غاړه ښي لاس ته تاو شوه. دی هم بازار ته له وررسېدو سره ښي لاس ته پسې تا شو. خو د خلکو په ګڼه ګونه کې يې ښځه ونه ليدلای شوه. وارخطا د ګوتو پر سر ودرېد، غاړه يې د هغې د موندلو په تمه اوږده کړه، چې بيا يې هم ونه ليده، لا يې ګام پسې چابك کړ، تلولی رهي شو. له ښه مرغه يې څو ګامه پس بېرته سترګې پرې ولګېدې. د يوه پلورنځي مخې ته ولاړه وه. ځان يې د هغې د لويو ښينبه يي کړکيو شا ته د اينبو توکو په ننداره اخته کړی و. کريم جان خوشاله وموسل، په زړه کې يې وويل: "شاباس د نور لورې. ماسکه ويل رانه ورکه شوې، خو ته دلته راته ماتل وې...او پرې وررهي شو، چې شېبه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس هغې هم ولید، ننداره یې پرېښوده، بېرته رهي شوه. کریم جان ځان وروړساوه، څو ګامه دغسې چوپه خوله څنګ په څنګ ورسره لاړ، چې لږ سره یوازې غونډې شول، هماغسې په تلو تلو کې یې ورته وویل:

_سلام، چېرته داسې له خیره روانه یې؟

ښځې بې له دې چې وروګوري، وویل:

_هېچېرته نه، کورته ځم.

پسې وې پوښتل:

_او ته؟

کریم جان لنډ وخندل:

_زه؟... نه پوهېږم، هرځای چې ته وایې.

دی غلی په څنګ وروکتل، څه یې ونه ویل. خو کریم جان وړاندې لاړ:

_څنګه؟ ما هم درسره بیایې؟

ښځې ځان ناګومانه واچاوه:

_چېرته؟

_ستا کور ته کنه.

ښځې بیا په څنګ وروکتل، مانادارە یې وویل:

_هلته به نو څه وکو؟

او چې کریم جان په خندا وویل:

_هېڅ، یو ساټ به سره کېنو.

دې هم لنډ وخندل، وې پوښتل:

_پیسې لرې؟

_هو کنه.

_څومره؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کريم جان وياړلي وويل:

_دغومره خو شته چې ستا چاره پې وشي.

او مخکې له دې چې ښځه څه ووايي، ترې وې پوښتل:

_وايه، څو روپۍ غواړې؟

ښځې ورغبرګه کړه:

_يو نيم سل.

کريم جان بې اختياره تکرار کړه:

_يونيم سل اوغانۍ؟

ښځې وويل:

_هو. يونيم سل اوغانۍ، لرې يې که نه؟

کريم جان ناارامه ښځې وګراوه، وچونګېد:

_خود يې لرم... خو دا پيسې لږ ډېرې نه دي؟

_نه. پې ارزم.

کريم جان څه ونه ويل، دغسې چورتي څو ګامه ورسره لاړ، ښځې وپوښتل:

_ښنګه، خوښه دې ده که نه؟

کريم جان ناراضه څه وګوښېد، خبر يې واړوله:

_نوم دې چګې شی دی؟

_څې کيې؟

_هېڅ دغسې،

ښځې وويل:

_مهمه نه ده.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

پسې وې پوښتل:

_ښه. یونیم سل اوغانۍ. سمه ده؟

_کریم جان بیا خبر واړوله، په اعتراض یې وویل:

_نو لږ تر لږه دې دا عمر خو راته ووایه کنه چې درګرده همدا یونیم سل، یو نیم سل اوغانۍ کیږي... ځوانه یې؟

_هو.

_څوکلنه؟

شپږویشت.

_ښایسته یې؟

_هو!

کریم جان په خندا وویل:

_ته کوم چې مخ دې وګورم؟

ښځې ته قار ورغی، وغوربده:

_دلته نه، په کور کې.

او چې کریم جان بیا هم سرګردانه تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ.

د ښځې خلق هم ورته تنګ شو. بې حوصلې یې ورغبرګه کړه:

_ډېرو خبرو ته حاجت نه شته. یو نیم سل اوغانۍ، ځې که نه؟

کریم جان پوه شو، چې ښځه له خپلې خبرې نه اوړي. که خبر ډېره ورسره وشني، دغسې به یې پر خپل ځای پرېږدي. ځکه یې ویره خوله په خوشامند ورته وویل:

_دا دومره بې حوصله کېږې ولې؟ ... خود به درسره لاړ شم خو په یوه شرط، که مې خوښه نه شوې، بېرته درنه ځم. سمه ده؟

ښځې وویل:

Downloaded from: The Digital Library

ـــسمه ده.

پسې زياته يې کړه:

ـــزه اوس درنه مخکې کېږم. ته تر شا راپسې راځې... چې ورك نه شې. ښه؟

کريم جان د سر په خوځولو ورته "ښه" کړه. خو ښځه لا نه وه ترې رهي شوې، چې وې پوښتل:

ـــګوره، څوك مېږه، مېږه خو به نه لرې، چې بتره به په جنجال ورسره ککړ يو .

ښځې وويل:

ـــچې مېړه مې ژوندی وای، اوس به تا سره تلم؟

او ګامونه يې پسې چټك کړل. کريم جان هم يو مناسب واټن ترمنځ تر شا ورپسې رهي شو. ښځه ښايسته ډېره لار دغسې مخامخ وړاندې لاړه، چې دوکانونه لږ سره رنګړي شول، ښې لاس ته يوه تنګ سړك ته ورتاو شوه. هلته لا ډېره لاره نه وه تللې، چې بيا ښي لاس ته يوې نرۍ کوڅې ته وروګرځېده. ښځې د کوڅې په خوله کې پښه ونيوله. په ده پسې يې وکتل او چې دی يې له ليرې د دې خوا ته راروان وليد، سر يې کښته واچاوه، سيخه په کوڅه ننوته. کريم جان هم ګام ورچټك کړ. وچ حلق او درېېدونکي زړه يې کوڅې ته ځان ورورساوه، نېغ ورننوت. څو ګامه وړاندې يې ښځه وليده چې دغسې ځوړند سر ورو ورو په تنګه باريکه کوڅه کې وړاندې ځي. کوڅه تشه وه. مازې خال خال به څوك په کې راڅرګند شو، چې خدازده په کومو چورتونو کې ورك يې خپله لار وهله. کريم جان همداسې په تلو تلو کې د کوڅې دواړو غاړو ته ولاړ کورونه له نظره تېر کړل، ټول بې ډوله په يو بل پورې نښتې، کاږه واږه او خواره بشکي وو. بيا يې د هغې په منځ کې نرۍ بهېدونکې بيالې ته وروکتل، چې د شا و خوا کورونو خاورو خځلو په کې لامبل. ترې راپاڅېدونکی خوسا بوی يې زړه وروهسکاوه. بېرته يې ښځې ته سترګې ترې واړولې، هماغسې ځوړند سر وړاندې تله. ښځه له څو نورو کورونو هم تېره شوه. اخر کيڼ لاس ته د يوه واړه کور په خړ وره ورننوته. کريم جان هم په بيړه ځان ورورساوه، چې وره ته ورورسېد، ژر يې شا و خوا وکتل، سيخ پرې ورننوت. د وره شا ته يې په يوه نسبتاً تياره دالان کې ځان وموند چې ابل سره يې سرای ته ورووت. دی لا دغسې پکر پر خپل ځای ولاړ و او له تيارې سره يې د خپلو سترګو د اشنا کولو هڅه کوله چې څنګ ته لږ وړاندې يې د ښځې غلی ږغ واورېد:

ـــراځه کنه.

ده ژر د ږغ لور ته وروکتل. هلته يې ښځه وليده چې کيڼ لاس ته د يوې کوټې وره ته ولاړه وه. ښځې ور پرانيست پسې زياته يې کړه:

ـــراځه دلته، دې کوټې ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دی وړاندې ورغی، کوټې ته ورننوت. وړه کوټه وه یوه زړه توشکه یې په یوه ګوټ کې اواره وه یو وړوکې بالښت هم ورباندې ایښی و. نور ډېر څه نه وو په کې. خو په ښه سلیقه جوړه او پاکه ستره مالومېده. د دالان غوندې تیاره هم نه وه، سرای ته ورخلاصې یوې وړې کړکۍ د تېر مازدیګر پسته رڼا په کې خوروله، ده لا دغسې په کې کتل، چې ښځې وویل:

_هلته په توشکه کېنه.!

کریم جان بې له دې چې څه ووایي، بوټونه وویستل، پر توشکه کښېناست. او چې له هغه ځایه یې بېرته دې ته وروکتل نو د لومړي ځل لپاره یې سترګې د ښځې پر لوڅ مخ ولګېدې. د کریم جان سترګې دغسې وچې کلکې پکې پاتې شوې، ښځه رښتیا هم ځوانه وه، د همدې پنځه ویشت شپږ ویشت کالو. په څېره هم بده نه وه. غټې تورې سترګې، ښایستوکې نرۍ پزه او راکښونکې خوله او شونډې. مازې ډنګر مخ او غومبورو یې لږ ژېړه لمبه کوله. خو نور یې هرڅه ښه وو، کریم جان خپله پرېکړه کړې وه، خوشاله یې سترګې وځلېدې، نرۍ موسکا یې پر شونډو وغوړېده. او چې ښځې وپوښتل:

_څنګه، ځې که پاتې کېږې؟

هماغسې موسکی شونډې یې وویل:

_پاتې کېږم.

دا ځواب یې پر ښځې هم ښه ولګېد. ویره خوله پرې راوړاندې شوه وې ویل:

_سمه ده. نو راکه، اول پیسې راکه.

کریم جان لاس کړ، یو سلګون او یو پنځوس ګون یې ښځې ته ورکړ. بیا یې څنګ ته د هغې کښېناستو ته ځای خوښې کړ. خو ښځې هماغسې پر خپل ځای ولاړ وویل:

_دستې. زه اوس مازې ابلې کوټې ته ځم، دستې بېرته راځم. ښه؟

او څو کریم جان څه ویلو ته خوله راسموله، ښځه بیا له کوټې وتلې وه. ښځه په بیړه د سرای په ابل سر کې پرتې کوټې ته ورغله، چې یوه وړه نجلۍ په کې ویده وه. یو زوړ بوډا یې څنګ ته ناست و. بوډا خواشینی او ناارامه مالومېده. د دې په ورننوتو یې اندېښمن پاس وروکتل، ښځې په ځای کې د پرتې نجلۍ پر تندي لاس کښېښود، وې ویل:

_څنګه ده نجلۍ؟ تبه یې لا نه ده شلېدلې؟

بوډا سر وښانده:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـنه لورې، هماغسې سره تبې ده.

ښځې د نجلۍ پر خولې جن سر لاس راوکيښ، غلی يې پر تاوده غومبوري مچ کړه. بيا يې بوډا ته کړه:

ـهه، دا پيسې واخله، دستي بازار ته لاړ شه... څه دوا موا ورته واخله.. که پيسې پاتې شوې، لږ خواړه هم درسره راوړه، ښه؟

بوډا د سر په ورته خوځولو پيسې ترې واخيستې. بيا يې زړه کلوشه په ښنه کړه، لرګينه خيرنه لکړه يې تخرګ ته واچوله، په احتياط له کوټې ووت. ښځې څو ځلې نور هم د نجلۍ پر مخ او سر لاس راوکيښ، پر مخ او تندي يې مچ کړه. وروسته له هغه پاڅېده، لمدې سترګې يې په ورغويو پاکې کړې، آبلې کوټې ته ورغله.

17/7/1356ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ سترګه

زما د نیا راتلو ته به ټول کور خوشاله و. زما خوښي خو بیا تر ټولو ډېره وه. علت یې هم ښکاره و. زه پوهېدم چې د هغې له راتلو سره زما د ژوند تر ټولو خوږې شپې ورځې پیلېږي. د نازونو او نازولو شپې ورځې، د مور و پلار له منته بېغمه د شوخیو او سات تېریو شپې ورځې، او دا ورځې په تودو شپو کې پر بام د ویدېدلو، د نیا پر ورانه باندې سر ایښی له ستورو ډك اسمان ته د ورکتلو او د شپې تر ناوخته د هغې د خوږو کیسو د اورېدو شپې ورځې.

هسې خو مې نیا په نور کال کې هم وخت ناوخته راپېښېده، خو دا راتګ به یې مازې د دوو، درو شپو و، چې هغه به یې هم اکثره زما له مور سره په خپلو ضروري خبرو تېر کړ. خو د توتو ټولولو پر وخت به دوه درې شپې نه، بلکې بشپړې پنځه- شپږ اونۍ راکره راغله. دا وخت به زموږ په باغ کې کار ډېر و. دومره ډېر چې ان مور به مې لا له ابا سره باغ ته تله، چې تر تیاره ماښامه توت ورسره ټول کړي. ښکاره ده چې زه او زما وړوکی ورور یې په کور کې یوازې نه شوو پرېښودلای. باغ ته یې هم نه ورسره بېولو، چې بیا مو د دوی خبره له کاره ایستل. هماغه وو چې نیا به یې زموږ پالنې ته راوغوښته، هغې هم له خدایه همدا غوښتل، ځکه په دې ډول به هغې ته هم له موږ سره د څو اونیو تېرولو موکه برابره شوه.

دغه کال هم همداسې وشول. چې د تولو ټولولو وخت راورسېد، نیا ته مې یې احوال ورکړ. دوې ورځې پس هغه هم مازدیګر قضا مهال راورسېده. تر هرچا دمخه یې ما ږغ واورېد. له هماغه دباندې ځایه یې رانارې کړې:

_لال بسی، وه لال بسی...!!

له دې سره ما هم بې اختیاره چغې کړې:

_انۍ!، انۍ!... انۍ مې راغله.!

او خوشاله مې له سرایه وروځغستل. چې ورورسېدم، ټینګ مې یې ډنګر لینګي په غېږ کې ونیول، دومره مې دېخوا اېخوا وځنګوله، چې نژدې مې "درب!" پر مځکه راغورځولې وه. انۍ مې وارخطا لاس دېوال ته تکیه کړ. په خندا یې وویل:

_مه کوه زویه چې غوځاره دې کړم .

او ویره خوله راټیټه شوه "چرپ!... چرپ!" یې دواړه غومبورې په پسته کنډاسه خوله رامچ کړل. بیا یې د لاس غوټه پر مځکه کښېښوده. ټینګ یې په غېږ کې ونیولم. په همدې ترڅ کې مې مور و پلار هم راورسېدل. د سترې مشې له ور سره کولو وروسته ټول، په داسې حال کې چې ابا مې یې غوټه ورسره رااخیستې وه، کاله ته ننوتو. په کوټه کې یې د پخوا په شان څنګ ته کښېناستم .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

نیا مې له مور و پلار څخه د حال احوال پوښتنه وکړ. بیا یې، په داسګې حال کې چې ورو ورو زما پر سر لاس راکښود، څو شیبې نورې هم په دېخوا اېخوا خبرو ورسره تېرې کړې. وروسته له هغه یې زما له مور څخه وغوښتل چې غوټه یې ورته راواخلي. خو مور مې لا له ځایه نه وه خوځېدلې، چې ما ټوپ کړل، د کوټې له کونجه مې یې ښایستوکې غوټه ورته راوړه او له تمو ډکې سترګې مې نېغې ورته ونیولې. نیا مې راپوه شوه. په کټکي یې وخندل، سم د لاسه د غوټې په خلاصولو لګیا شوه. چې خلاصه یې کړه، زما د زړه درزا هم زور واخیست. نه، ګومان مې نه و غلط. نیا مې دا ځل هم ښایسته ډېرې نیني او سرې او سپینې او ژېړې او شنې پتاسې ورسره راوړې وې! لا مې دغسې سراښې (حریصې) سترګې هغو ته نیولې وې، چې نیا مې یو ډك موټ په لمن کې ترې راواچول. خو زه په دومره نه وم قانع، خپل موټ مې هم ترې راډك کړ او بیا نو دغسې په تراټ، زما د مور په منت او د نیا او ابا د خندا په کړس کې، له کوټې ووتم .

ماخوستن چې ځایونه پر بام هوار شول او ټول په خپلو ځایونو کې ورته وغځېدو، زما هم ډېر طاقت ونه شو، په شوق د نیا ځای ته وروڅکېدم، ومې ویل:

_انۍ.... وه انۍ!

_څه وایې زویه؟

_کیسه... یوه کیسه.

نیا مې مهربانه راته "ښه" کړه، پسې وې پوښتل:

_د څه شي کیسه؟

او چې ما وویل:

_د ښاپېریو کیسه.

دې هم له لږ سوچ وروسته د یوې داسې ښکلې ښاپېرۍ کیسه راته پیل کړه، چې له ډېرې ښکلا یې د اوبو څاڅکي په مرۍ کې مالومېدل.

زما د نیا زښته ډېرې کیسې زده وې. یو مخ بېلابېلې او یوه تر بلې په زړه پورې. د فتح خان او رابیا او ادم خان او درخانۍ له کیسې رانیولې بیا د کوهٔ قاف د ښاپېریو، تورو او سپینو دېوانو، او اووه سري ښامارانو تر کیسو پورې، چې له خولو یې اورونه بادېدل او غرونه او ځنګلونه یې په مازې ساه پې ورکښلو ایرې کول. د خردجال او جوج ماجوج له کیسو رانیولې بیا د مځکې او بنیادمو د جوړښت او د اسمان د بېلابېلو تبخو (طبقو) او د هغوی په ورونو کې د ولاړو ملایکو تر کیسو پورې، چې شیطان لعین اسمان ته ورختو ته نه پرېږدي او هر وار چې هغه لعین دا هڅه وکړي،

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی يې د ستورو په کاڼو وولي او بېرته يې لاندې ترې راواچوي. ان د محشر او قيامت د ورځې او جنت او دوزخ کيسې لا ورمالومې وې. او دا، همداسې ښه وه، ځکه د هغې له رويه اوس زه هم په ښايسته ډېرو شيانو پوهېدم. مثلاً زه پوهېدم چې دا څلور کونجه دنيا ټوله د يوه لوی غوايي پر ښکر ولاړه ده؛ دا ښکر بيا پر يوې لويې ګارې اېښې او دا لويه ګاره هم د يوه غټ کب پر ملا پرته ده، چې هغه بيا خپله د زښته ډېرو اوبو په منځ کې لامبي. زه پوهېدم چې مثلاً زلزله ولې کېږي، ته وايه څنګه؟ ډېر ساده:

کله چې د دې غويي يو ښکر، چې دا ټوله دنيا ورباندې ولاړه ده، ستړی شي، نو بيا څه شی کوي؟ دا هم ډېر ساده: دا څلور کونجه دنيا خپل ابل ښکر ته ورغورځوي او د دې کار په کولو سره خو نو مالومداره خبره ده چې دا ټوله دنيا هم ولړزېږي او زلزله وشي. ښکاره ده چې د دې لړزېدو له امله به دا ټوله دنيا د وخته لا نړېدلې وای. خو له ښه مرغه خدای پاك د غرونو لوی مېخونه ورکې ټك وهلي او همدا د غرونو لوی مېخونه دي، چې مځکه يې ټينګه رانيولې او نړېدو ته يې نه ورپرېږدي. ماته اوس ان دا هم رامالومه وه، چې مورږ ټول بنيادمان له خاورو جوړ يو. دا خبر خو مې يوه ورځ خپله لا حيران راباندې راټولو همزولو ته ثابته کړه. بې له دې چې نيا مې راښودلې وي. اوه چې څومره په ځان وویاړېدم. کاشکې تاسې هم راسره وای، چې د دوی هك پك مخونه مو ليدلي وای! ټول مې خړ پړ په ځای کښېنول! ښه مې په ياد دي، د خوړ څنګ ته پر لويه پرښه سره ناست وو. ما د بنيادمو د جوړښت کيسه ورته کوله، چې ورته ومې ويل چې مورږ ټول له خاورو جوړ يو. شکمن يې يو بل ته سره وکتل، ماناداره غونډې يې سره وموسل. زمورږ د ډم زوی، جلاتي خو راپورې ولا خندل. لکه خوشې دروغ چې ورته وايم. دې کار يې وينې راکې په غورځنګ کړې. زما دنيا په خبر کې شك؟ هغه هم د دې تيزن جلاتي له خوا؟... نه!... په هر ډول چې وي، بايد چاره مې يې کړې وای. هماغه وو چې قارجن مې د دوی جينګې خولې له نظره تېرې کړې، له لږ سوچ وروسته مې وويل:

ـنې (نه يې) منئ؟

دوی وويل:

ـنه!

ما ويل:

ـنې منئ؟

دوی ويل:

ـنه!

ما بيا وويل :

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـنې منئ؟

او چې دوی بیا وویل:

ـنه!

ما هم چټك لستوڼی بډ واهه، د دوی ټولو په مخ کې مې خپل مړوند څو واره ښه کلك وګراوه. چې لیکې لیکې خاورې پرې راپستې شوې، هماغسې قارجن مې مړوند دوی ته ونیو، پرې وربرېچ مې وهل:

ـدا چګې شی دی، ها؟...

دوی چې زما په خاورو خړ مړوند ولید، سره تلولي غوندې شول. خو لکه چې بیا یې هم سمه زړه ته نه وه لوېدلې، ځکه یې ژر ژر خپل مړوندونه هم وګرول او چې د دوی پر هغو زما تر مړوند لا ډېرې خاورې راپستې شوې، نو دوی ته هم بله چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې دغسې ژېړې سترګې غلي پر ځای کښېني. له دغې ورځې وروسته نو بیا چا زما په خبر شك ونه کړ. ما هم، هره شپه چې مې نیا کومه کیسه راته کړې وه، په دا بله ورځ شا و خوا راباندې راټولو همزولو ته په مزه مزه اوله خاصو ډمامو په ډك انداز اوروله. یو څه مالګه مې له خپله ځانه هم پرې دوړوله. خو اوس چې مې دوی ته بنیادم د جوړښت غوندې ګرانه خبر ثابته کړې وه، نو کومه و هغه د نر زوی، چې څه په کې وواېي!. بس ټول به راته غوږ غوږ وو او له ستاینو په ډك نظر به یې راکتل، چې تر دوی ټولو په ډېرو شیانو پوهېدم. ما هم خدای شته من من غوښې پرې اخیستې. هم پر دوی باندې د بروالي او هم پر دوی د خپل دومره لوی تاثیر له امله. په تېره بیا چې د محشر د ورځې او جنت او دوزخ کیسې به مې ورته کولې. دې کیسو نه یوازې پر دوی، بلکې پر موږ ټولو خپل خاص اغیز لاره. کله چې به مې د جنت د ښکلو باغونو او چمنونو، په کې ناستو راز راز مرغانو او تر شاتو لا د خوږو مېوو او له شیدو او شاتو څخه د ډکو ویالو کیسې ورته راواخیستې، نو زما غوندې به د دوی زړونه هم ورته منبې منبې شول او خولو به مو اوبه ورته وکړې. او د دوزخ کیسو خو به ځای پرځای غونې راوتښتول.

د هغه د غټو او ژورو تنورونو، په کې د بلو اورونو کیسو چې لمبو یې کاڼې ویلې کول، او د دومره ډېرو مارانو او لړمانو د چیچلو او د سره اور په ګرزونو باندې د وهلو_ ډبولو کیسو به داسې له ډاره ولړزولو، چې بې اختاره به مو په خاورو سپېرې کړې ګوتې د پزو پر سرونو راوکښلې او په توبو توبو به مو له خدایه وغوښتل چې ترې ومو ساتې.

ښکاره ده چې په دې دومره پوهې وياړېدم. او د دې خبرې کولو ته خو نو حاجت هم نه شته، چې دا ټولې کیسې به نه وای رامالومې، که مې نیا نه وای راته کړې .

دغه شپه هم، چې د ماښام له ډوډۍ وروسته بام ته راووتو او هر څوك په خپل ځای کې پرېووت، زه د نیا ځای ته ورغلم، سر مې د هغې پر مړوند کښېښود. څو شېبې مې دغسې پاس اسمان ته وروکتل، چې نن یې د ستورو ځلا د

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې راختلې سپوږمۍ رڼا يو څه ورتته کړې غونډې وه. وروسته له هغه مې ببړته نيا ته مخ ورواړاوه، يوه کيسه مې ترې وغوښته. چې دې وپوښتل :

د څه شي کيسه؟

ما هم ورغبرگه کړه:

_د کيامت کيسه.

د قيامت د نامه اورېدلو خدازده ولې خواشينې کړه، گرومجن يې وويل:

_هی، هی... پوښتنه يې مه کوه زويه چې ډېر تريخ ساهت (ساعت) يې دی.

او ديوه ساړه اسوېلي له کښلو سره ژورو انديښنو يووړه. بيا يې لکه له ځان سره چې ږغېږي، هماغسې انديښمن پسې وويل:

_روزي ماشر کې جان گودا...ا..ز بو وَد. اولين پورسيش از نه... ما... ا... ز بو وَد.

)روز محشر که جانگداز بود اولين پرسش از نماز بود(

زه مې دنيا په پارسي چندان پوه نه شوم، خو څه مې ونه ويل. ما ويل مه يې کوه په خپله خوښه وړاندې لاړه شي. له ښه مرغه دې هم ډېر ونه ځنډولم. په داسې حال کې گچې گوتې يې زما په وېښتو کې ښخې کړې وې او نرم نرم يې زما سر پرې گراوه، وړاندې پسې لاړه:

_وايي په دغه ورځ به لمر مازې يوه نيزه پر سر جگ ولاړ وي، زويه.... خلك به تر زنې په خپلو خولو کې ډوب وي. او د سر ماغزه به يې د اوبو غونډې په کوپړيو کې خوټېږي. مځکه به هم سره تبې وي... موږ به ټول د خدای پاك په اوزور (حضور) کې ولاړ يو، د هر چا املنامې (عملنامې) به يې مخې ته ورته ايښی وي. که چا په دې دونياښه کړې وي که بد، ټول به په کې ليکلي وي، زويه...

ما چې دا ټول شيان د خپل ذهن په سترگو ليدل، ناڅاپه مې ورغوځه کړه:

_نو دا ټول شيان څوك په کې ليکي، انۍ؟

_ملايکې يې ليکي، زويه، ملايکې.!

او چې ما حيران وويل:

_ملايکې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

نرم يې وخندل، وې ويل:

ـهو زويه... وايي د هر بنيادم پر اوږو دوه ملايکې ناستې دي، يوه پر ښۍ اوږه، بله پر کينه اوږه. د ښۍ اوږې واله يې د سړي ښه کارونه ليکي، د کينې واله يې بد کارونه.

ما بې اختياره لاس اوږې ته ورووړ، خو نيا مې په خندا وويل:

ـنه زويه، ملايکې څوك په لاس نه شي رانيولای، هغوی له نوره جوړې دي، موږ بنيادم يې نه ليدلی شو، نه نيولی.

زه له خپل کاره لږ خړ غوندې شوم. شرمندوکی مې لاس له اوږې ايسته کړ او د نيا خبرو ته غوږ شوم، چې پسې زياته يې کړه:

ـخو له دې ټولو خبرو مخکې بايد اخر زمان راشي زويه. او اخر زمان هم تر هغو نه راځي، چې څو يې اول الايم (علايم) نه وي راغلي...

له دې سره يې بيا لږ خواشيني په ږغ ورګډه شوه، انديښمن يې پسې وويل:

خدای مې دې غاړې نه بندوي، ځينې الايم خو يې دغه اوس لا راغلي... زه چې دې خلکو ته ګورم...

او د يوه ساړه اسوېلي په کښلو يې خپله خبر نيمګړې پرېښوده. خو ما ډېرې چوپتيا ته پرې نه ښوده، ترې ومې پوښتل:

ـڅه الايم؟

نيا مې لنډ په څنګ راوکتل، هماغسې انديښمنه وړاندې لاړه:

ـهو زويه! نو وايي چې په اخر زمان کې به خلك ډېر بې لمازه شوي وي. بې لمازه څه چې په دين به شرمېږي لا!، توبه خدايه، توبه... وايي د مال او دولت مينه به زښته په کې ډېره شوې وي. دومره ډېره، چې له دين او ايمانه به پرې تېر وي... شرم او حيا به يو مخ له خلکو کوچېدلی وي. ښځې به له مېړونو حيا نه کوي او کشران له مشرانو.. وايي په اخر زمان کې به ښځې د نرو ډول کوي، نر د ښځو. خدای مو دې ترې وساتي زويه. په ښار کې خو همدا اوس لا دغه حال دی. د ښځو وېښته تر څټه رالنډ دي او نر بيا درګرده لګيا دی، خپلې څڼې ورته اوږدوي. څو يې مخې ته ورنه شې له شا به يې نه نر وپېژنې، نه ښځه... وايي په هر کاله کې به سازونه غږېږي، داشی خو يې اوس ان کلو ته لا راغلی، چې هر کاله ته ورشې، همدا رادوګانې (راډيوګانې) دي، چې په کې چالانه دي، همدا د سازونو درنګ و درونګ دی، چې په کې جوړ دی... زه خو چې دې ټولو الايمو ته ګورم زويه، اخر زمان تيار راغلی بوله، بس مازې د خر جدال او جوج و ماجوج راتله لا پاتې دي....

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او د خردجال او جوج و ماجوح کیسه خو يې نو ما ته هم رامالومه وه، چې دومره غټ خر يې دی، چې له غرونو او سيندونو څخه په مازې پښه اړولو تېرېږي او د وېښتو هر تار يې اويا زره سازونه ږغوي؛ هغه هم داسې خوندور چې په مازې اورېدو يې خلك بېسده کېږي. خرشنه يې هم د سرو زرو غوندې برېښي، چې ترې راولوېږي، هرڅوك د سرو زرو په تمه ورمنډې کړي، خو چې راوايې خلې نو سره زر نه، بلکې مازې خرشنه يې رااخیستي وي. خو په دې کار يې ایمان هم له سره الوتی وي او کاپر له دنیا تېر شي. زه پوهېدم چې خردجال همدا اوس- اوس د کوهْ قاف په یوه غار کې د خپل خره د ځل په ګنډلو لګیا دی. کری ورځ يې په همدې کار تېره شي، ماښام چې سترې ستومانه د ځل له ګنډلو راخلاص شي، نو خوشاله ووايي چې: "سبا به له خپل خره سره پې وروزم". خو چې "خير!" يې نه وي ويلی، نو سهار چې ګورې د خره ځل يې ټول بېرته جړانګې برانګې شوی وی. هماغه دي چې دی هم بېرته د ځل په ګنډلو لګیا او خلك ترې خلاص شي. دا کار ان د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه دی هم ووايي چې سبا به "له خيره!" پې وروزم. له همدې کبله يې په دا بل سهار، د "خير" ويلو له برکته، د خره ځل نه وي ټوټې- ټوټې شوی او دی هم په خپل خره سپور له غاره پسې راووزي .

او بل يې دا جوج ماجوج دی، چې په "چین ماچین" کې د یوه لوی او پرېړ اوسپنیز دېوال شاته بند پاتې دی. دا بلا يې بیا دومره واړه دي، چې ان د يوې وړې ترخې سیوري ته يې لا په زرګونو تنه پراته وي او خپل ټوپکونه يې بېغمه د ترخې پر څانګو ورته ځړولي وي. خو له دې ټول وړوالي سره يې شمېر بيا دومره د خره له مرګه ډېر دی، چې همدا پنډ اوسپنیز دېوال، چې دوی يې شاته بند دي، بس په مازې یوه ورځ کې په څټلو څټلو د يوې پاڼې غوندې نری کړي. دومره نری، چې ماښام ان د دېوال ابله خوا ترې ښکاري، خو ددوی خوله هم خدای شکر د "خير" په ويلو ماته کړې، ځکه نو دوی هم، ماښام چې له خپله کاره راخلاص شي، مازې ووايي چې: "سبا به دا پاتې برخه هم وڅټو او بیا به نو پر خلکو ورخوشې کېږو". خو سهار چې ګورې نو دېوال د خدای په حکم بېرته هغومره پنډ شوی وي، لکه پرون چې و. په دې ډول دا کار هم د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه اخر دوی هم "خير" ووايي. هماغه دی، چې دېوال په دا بله ورځ بېرته پنډ نه شي او دوی يې د پاتې برخې له څټلو وروسته په خلکو راخوشې شي او ټول کلي او ښارونه رېز مرېز کړي...

زه لا په همدې چورتونو کې ډوب وم، چې نابېره مې له شا و خوا باموںو څخه ګونګوسی تر غوږ شو. حيران مې غوږونه څك کړل او چې نيا مې وويل: "سپوږمۍ يې نيولې" او په توبو او زاريو سر شوه، ما هم چټك پاس وکتل. عجيبه وه، سپوږمۍ رښتيا هم بل ډول مالومېده. تك سپین مخ يې اوس ژېړبخونه سره لمبه کوله. لکه چا چې رنګ ورشیندلی وي. وارخطا مې نيا وپوښتله، خو هغې د ځواب پرځای ژر ژر کلمه درسته کړه، تلولی يې وويل :

_هله زويه! کليمه درسته كه چې خدای پاك راباندې ورحمېږي... ګوندې ستا له رويه راتېر شي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ما هم کلمه درسته کړه، ژر ژر مې خو توبې وويستې، خو بيا مې هم طاقت ونه شو. بيا مې نيا وپوښتله، هماغسې تلولی یې راغبرګه کړه:

ـ کله چې د خلکو ګوناوې له حده واوړي زويه، نو خدای ورته په قار شي. وايي خپل اسمان پې نړوم. خو سپوږمۍ ورته ژاړي او زارۍ ورته کوي، چې پې ورحمېږي، ځکه یې سترګه له ژړا تکه سره واوړي .

او بېرته په توبو او زاريو سر شوه. دې ځواب مې يې هډونه راولړزول.

اسمان راباندې رانړوي؟!... پر موږ ټولو باندې؟!... بيا خو نو ترې لاندې کېږو کنه؟!.. زبون وهلی مې بيا سپوږمۍ ته وروکتل. سور رنګ يې نور هم سور شوی و. تيار لکه د يوې ژړېدلې سترګې غوندې، چې ښه ډېر يې ژړلي وي. شېبه پس خو يې بېخي زما د نيا د پرتاګه رنګ واخيست. "توبه خدايه، توبه..." بېرته په توبو سر شوم .

د خلکو ګونګسي لا زور پسې واخيست. اوس مې يې له ورايه توبې او زارۍ سهي کولای شوې. زما مور و پلار هم راويښ شوي وو، هغو هم خپلې توبې له دې نورو سره ګډې کړې. زموږ د ګاونډ، تورا باز اکا، ښځه، بيا ورانه شوې وه، ان زموږ تر بامه يې بړغ راته، چې درګرده يې همدا "عف...فګ...فګ...! عف....فګ....فګ!...عف...فګ.... ف...ف..." کول. خواښې او مېړه يې په زاريو له پېريانو څخه غوښتل چې بېرته يې خوشې کړي، خو هغوی نه خوشې کوله.

په همدې تر څ کې د ملا صېب بړغ له مسجده اوچت شو. خو اوس يې اذان نه کاوه، څه نور څه يې ويل چې زه نه پرې پوهېدم. مازې به يې هرڅو شېبې پس په کې وويل: "صلوات!... صلوات!.." او چې بيا به يې په کې ورچيغې کړې: "استغفار!!... استغفار!..." نو دلته به ټول کلی هم په کريغو پسې وويل: "استغفار!... استغفار!..." او لا په ځوږ به يې توبو ته زور ورکړ .

دا ټولې ډارونکې پېښې داسې لنډ و ګنډې، داسې پر له پسې وشوې، چې يو مخ يې واني راوتښتولې. يو مخ يې لار او ګودر رانه ورك کړل. دغسې وچ حلق او ټول پرکېدونکی مې بيا سپوږمۍ ته وروکتل او له دې سره مې يو نيږدې پرتوګ لوند کړی و. نه، خبر تمامه وه، د سپوږمۍ يوه ځنډه اوس کنډو شوې لا وه!. بې اختياره پړنګ په ژړا شوم، په چونګن بړغ مې خدای ته زارۍ پيل کړې. په همدې شېبه کې مې د نيا راته پام شو. هغې چې وليدل چې زه لا تر اوسه دغسې لوڅ مخ په ځای کې پروت يم، نيږدې يې چيغه له خولې وتلې وه. راټوپ يې کړل، له تعجبه په ډکو سترګو يې بړستن راباندې کش کړه، وې ويل :

ـ ويده شه زويه! هله، مخ پټ که چې ونه ډار شې ...!

او خپل لاس يې پر بړستن سربېره زما پر رېږدېدونکې اوږه کښېښود. ما هم بړستن ټينګه پر سر راوکښه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې توبې او عذرونه مې هماغسې جاري وساتل. شپېه پس لکه چې د دوی چيغې هم لږ کرارې غوندې شوې. خو ما مخ بېرته رالوڅ نه کړ، هماغسې ډارن او خولی جن تر برستن لاندې پټ پاتې شوم. خدازده څه وخت و، چې خوب يووړم .

سهار چې له خوبه راويښ شوم او لمر مې د مخامخ کورونو پر سر هسك ولاړ وليد، ډېر خوشاله شوم. بې اختياره مې خوله ويړه شوه، څو شکرونه مې وکښل. خدای پاك مو توبه منلې وه او خپل اسمان يې نه و راباندې رانړولی.

1999/4/5

لندن انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

"الوتل ورزده كوو"

دا هغه څه دي، چې ما په خپلو سترګو ليدلي. ليدلي يې څه چې خپله مې برخه په کې اخيستې ده. كه بل چا راته ويلي واى لا به مې چندان نه واى ورسره منلى. خو اوس چې مې خپله دا كار كړى، نو څنګه به شك پرې وكړم، هن؟

ښه مې ټول په ياد دي. د انقلاب د پيل مياشتې وې. هرڅه انقلابي وو، هره ورځ په ملك کې ژور بدلونونه. هره ورځ د خلكو په ژوند کې انقلابي تحولات. او د انقلاب ستر لارښود هم په خپل هر فرمان دی. انقلابي بهير ته لار زور پسې وركاوه.

ښكاره ده چې اخوا د انقلاب ضد عناصر هم غلي نه وو راته ناست نه. د ارتجاع او فيوډاليزم استازي داسې په اسانه له خپلو طبقاتي ګټو څخه تېرېدونكي نه وو. هره ورځ نوې توطيې او دسيسې، هره ورځ د انقلاب مخې ته نوي خنډونه او لانجې. تر دې حده، چې اوس يې ورو ورو خبر وسلوال پاڅون ته رسېده. هره ورځ د اشرارو د نويو ډلو د سر پورته كولو رپوټونه رارسېدل. نن دلته، سبا هلته. او زه چې اوس اګسا (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره. يا د نور محمد تره کې استخبارات) ته راتبديل شوى وم، يقيناً تر نورو ډېرو ملګرو د ملك له پېښو او حالاتو زيات خبرېدم. دلته زه هغه د چا خبره د پېښو په مركز کې ورته ناست وم او دا همداسې ښه وه، ځكه دلته مې په خپلو سترګو ليدل، چې څنګه طبقاتي مبارزه وار په وار زور پسې اخلي. خو تر اوسه لا موږ برلاسي وو. تر اوسه د اشرارو ډېر كارونه احساساتي او بې له كوم خاص ډسپلينه وو. له همدې كبله يې ټكول هم دومره ګران نه وو. موږ هم پسې رااخيستې وه، هرځاى چې به ګوتو ته راغلل، داسې انقلابي چلند به مو ورسره وكړ، چې نورو ته لا پند شي. موږ غوښتل چې د هوا تر سرېدو مخكې لا دا هر لور خورېدونكي اشرار وځپو. هغه هم داسې مزغن، چې د بيا سر پورته كولو خيال ورنه شي. له همدې امله مو شپه ورځ په ځان يوه كړې وه او په نه ستړيا مو د انقلاب د ګټو ساتلو ته زيار يوست.

دغه ورځ مې هم تر تياره ماښامه په كار تېره كړه، هغه هم په خوشې اداري كارونو، چې هېڅ مې ښه نه اېسېدل. خو چاره څه؟ دا كارونه هم بايد شوي واى. سره له دې چې دا ټوله ورځ پرې اخته وم. بيا هم يو خروار كاغذونه پرمېز راته پنډ وو. خو نور نو په ما کې د كار حوصله نه وه پاتې. ټول شيان مې دغسې پر خپل حال پرېښودل. ډډ سر مې پستې څوكۍ ته تكيه وكړه، ښځ ته د دواړو لاسونو له ځولۍ كولو سره مې ستړې سترګې سره ورووړې، چې لږ دمه شي. په همدې ترڅ کې د ټليفون زنګ ورغېده، ببرته راسم شوم، بې له كوم خاص شوقه مې غوږۍ راپورته كړه، زهير په کې وچونګېدم:

ـهه... لووو؟

امر مې و، وې ويل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــ ملګری ولسیار؟

ـــ صېب!

ـــ که لږ زما کوټې ته راشې.. په کار مې وې .

ومې ويل:

ـــ په سترګو صېب.

او غوږۍ مې بېرته کېښوده. بيا مې يو دوه غزونې وکړې، د لنډ اروږمی له کښلو سره پاڅېدم، دغسې چوړتي يې کوټې ته ورغلم. امر مې بيا په ټيليفون کې له چا سره لګيا و. زما په ليدو يې نرم راته وموسل، د سر په اشاره يې پرمخامخ څوکۍ د کښېناستلو بلنه راکړه، غلی په راښودلی ځای کښېناستم. چې راخلاص شو، وار له واره يې وپوښتل:

ـــ خير خو دی ملګری ولسياره سترګې دې ډېرې سرې دي... بې خوبه خو نه يې؟

ـــ نه صېب! هسې سترې شوم... بې خوبه نه يم .

په خواخوږۍ يې سر راته وخوځاوه تسل يې راکړ:

ـــ څه خير دی ملګريه، د انقلاب په خدمت کې سترې يې، نه د کوم ارتجاعي نظام په چوپړ کې.

د سر په ورته خوځولو مې يې خبر تصديق کړه، ومې موسل. ده غوښتل نور څه هم ووايي، چې بيا ټيليفون وکرنګېده. بې حوصلې يې غوږۍ راجګړه کړه. په څو لنډو جملو يې د ټيليفون کوونکي خبر ورخلاصه کړه. لالهانده يې ما ته راوکتل:

ـــ دغه مې حال دی... تيار ټيليفونچي راڅخه جوړ شوی، درسته ورځ همدغه درنګه درنګه او درنګه درنګه ټيليفونونه دي چې راکېږي .

ما هم په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه او له ده سره يو ځای لنډه شېبه چوپ شوم. وروسته له هغه يې بېرته د خبرو لړۍ پسې راټينګه کړه:

ـــ هورښييا؛ همدا اوس به هوايي ډګر ته لاړ شې، ملګری غورځنګ هلته درته سترګې په لار دی... چې وروورسېدئ، خپله به ټولې خبرې درته وکي، تاسې بس د هغه په لارښوونو امل (عمل) وکئ. مقصد مې ته او ملګری بشردوست يې... هغه هم درسره بوزه.

مالا خوله خبرې ته راسموله، چې بيا د ټيليفون ږغ اوچت شو. امر مې غوږۍ پورته کړه، په کې وې ويل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــهلو؟

اوما ته يې د تلو اشاره وکړه. چاره نه وه، پاڅېدم، دغسې ناارامه يې له کوټې ووتم. چې خپلې کوټې ته ورغلم، خدای شته پوره ناراضه او په قار وم؛ او ټول د همدې لعنتي بشردوست له امله. له دې سرې څخه مې يوه ذره ښه هم ولاکه راتلل. لومړی خو پرچمی و او د ټولو پرچميانو غوندې دی هم دې خپلو څو لوستلي کتابګوټو ته ډېر په هوا کې و، چې مازې به دې خبر ورسره دېخوا اې خوا کړه، نو له مارکس او انګلز نه رانيولې، بيا تر ملګري لينن او سټالينه به يې د ټولو مقولې درته کتار کړې. هغه هم په داسې انداز، لکه له دې ټولو سره چې يې په يوه سماوار کې چاينکې خوړلې وي. او دويم يې دغه بې شخصيته شخصيت و، چې په هرڅل ليدو يې يومخ کانګې راوستې. دومره غوړه مال، دومره ښوی او بې خاصيته او دومره په هېڅ نه ويشتلی چې هك حيران به ورته پاتې شوې. بس د دنيا هره سپکه يې په ورين تندي زغلمه، خو په دې شرط چې دا ميرات مړې څوکۍ يې پرې وساتله شي. کاشکې يې داسې يوه څوکۍ خو لا وای. او اوس چې يې رهبران هم له ګوند او دولته شړل شوي وو، اوس خو نو بيا هغه سرکوزی ترې جوړ شوی و، چې راشه که يې ګورې. خو بلا پې پسې. هرڅه چې وو، مهمه خبر دا وه چې له بده مرغه مې امر د هغه د راسره بېولو راته وويل او ما هم د دې کار له کولو پرته بله چاره نه درلوده. هماغه وو چې لومړی مې خپل کور ته ټليفون وکړ، ښځې ته مې وويل چې نن شپه ښايي بيا ناوخته کاله ته راشم او بيا مې بشردوست ته زنګ ورووهه، ترې ومې غوښتل چې هوايي ډګر ته راسره تلو ته ځان تيار کړي. شېبه پس دواړه هوايي ډګر ته د تلو په نيت په موټر کې ناست وو. موټر وخوځېد، چټك يې د هوايي ډګر لار په مخ کې واچوله او زه خدای شته دا ټوله موده په همدې چورت کې ډوب وم، چې دا څنګه مهم کار دی، چې امر مې يې هېڅ په باب راته ونه ويل. دی هم لکه چې همدې پوښتنې په کراره نه پرېښود، څو ګامه وړاندې يې بيا وپوښتل:

ـــنور يې هېڅ توضيحات درنه کړه؟

هاغسې لنډ مې وويل:

ـــنه!

او ځان مې د موټر له کړکۍ څخه دباندې کتلو ته ترې مشغول کړ، چې پر له پسې يې کورونه او واټونه ترشا کول. شپه اوس ښايسته تياره شوې وه. په شا و خوا کورونو کې څراغونه لګېدلي وو، د شپې ګرځ بنديز ته لا وخت پاتې و، خو ښار له خلکو تش مالومېده. د هغوی پرځای اوس هر څو ګامه پس د ګزمې موټر سړې ته په مخه ورتلل، چې ګړندي دېخوا اې خوا ګرځېدل .

ډېر وخت نه و تېر، چې له ښاره ووتو. هر څومره چې هوايي ډګر ته ورنيږدې کېدو، هغومره د نظامي موټرو تګ راتګ ډېرېده، هغومره د ګزمو پوستې ډېرېدې. سره له دې چې زموږ موټر هم روسي جيپ و، خو هوايي ډګر ته له ورننوتو مخکې بيا هم څو ځايه موظفو پيره دارانو ودرولو، موږ هم هرځل د خپلو کارډونو په ورښوولو او د ملګري

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

غورځنګ د نامه په وراخیستلو خپله لار تړي خلاصه کړه او وروسته له هغه هماغسې په بېړه وړاندې ترې لاړو. تر څو چې هوايي ډګر ته ورسېدو. هلته ملګری غورځنګ تیار د خپلې ودانۍ په مخ کې راته ولاړ و. د بشردوست په لیدو ویړه خوله له ورسره ولاړو کسانو راپېل شو، څو ګامه زموږ پر خوا راغی. چې وروړسېدو، غېږ یې پرانیسته، ښه تود روغبړ یې راسره وکړ. وروسته له هغه یې، په داسې حال کې چې زه له لاسه نیولی وم او دغسې کرار کرار یې د خپلې کوټې پر لوري له ځان سره بېولم. وویل:

ـښه شو چې په خیر راغلئ.. . ما ویلې هسې نه چې په لار کې له کوم تکلیف سره مخاخ شوي یاست.

په دواړو مو ورغبرګه کړه:

ـنه صېب، بېخي اسوده راغلو.

ده مازې سر راته وخوځاوه څه یې ونه ویل. خو بشردوست پسې وپوښتل:

ـلکه چې ډېر وځنډېدو صېب؟

ملګري غورځنګ هماغسې په دالیزګ کې روان وویل:

ـنه ملګرې بشردوست. دومره ونه ځنډېدئ... زه هم همدا اوس درپسې راووتم .

او څو ګامه وړاندې له موږ سره یوځای یوې غټې کوټې ته ورننوت. هلته یې پر ښایسته کوچونو د کښېناستو بلنه راکړه. زه او بشردوست له یو بل څخه لږ لیرې سره کښېناستو. ملګري غورځنګ لومړی د خپل کار مېز ته ورغی. هلته یې په ټلیفون کې چا ته زموږ د رارسېدو خبر ورکړ، ترې وې غوښتل چې د هر شي له تیارېدو سره ده ته احوال ورکړي. وروسته له هغه موږ ته مخامخ پر کوچ کښګېناست وې ویل:

ـاوس دستي به ټول شیان په خیر تیار شي .

موږ سرونه ورته خوځول، لا مو څه نه وو ویلي چې پسې وې پوښتل:

ـڅنګه، وږي شوي خو به نه یاست؟ لږه ډوډۍ موډۍ به راوغواړو.

په دواړو مو وویل:

ـنه صېب، تکلیف ته حاجت نه شته.

ـڅه تکلیف؟... هېڅ تکلیف ولا که وي. که وږي یاست، څه شی به راوغواړو، په یوه دقیقه کې یې له کانتینه راوړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library
Downloaded from: ketabton.com

او چې موږ بیا په منني سره ورته "نه" کړه. ده هم نور ټینګار ونه کړ، پاڅېد، په چایبر کې له تیار جوړ کړي چایو څخه یې موږ ته هم دوې پیالې راډکې کړې. په داسې حال کې چې له خوړو سره یې زموږ مخې ته پر مېز ایښودلې وې، وې ویل:

_څه ملګرو، تر هغو به دا چای سره وڅښو.

او په دې ډول یې له موږ سره خپله مرکه جاري وساتله. زما خدای شته له هاغه لومړي سره ښه ترې راغلل. مینه ناك او انډیوال سړی و، څوکۍ او منصب نه و په هوا کړی. سره له دې چې د لومړي ځل لپاره مې ورسره لیدل، بیا یې هم داسې له ملګرتوبه ډك چلند راسره کاوه، لکه له عمرونو چې سره پېژنو. موږ دغسې د چایو له څښلو سره د خپلو اداري کارونو او هېواد پر حالاتو سره رږغېدو، لا مو د چایو دویمې پیالې نه وې تشې کړې، چې ټلیفون ورږغېده. ملګري غورځنګ د "وبخښئ" له ویلو سره پاڅېد. د کار پر مېز د پراته ټلیفون غوږی یې راپورته کړه، په کې وې ویل:

_هلو؟

وروسته له هغه یې څو شېبې په ځیر ټلیفون کوونکي ته غوږ ونیو، په پای کې یې مازې وویل:

_سمه ده.

او د ټلیفون غوږی یې بېرته کښېښوده. بیا یې له هماغه ځایه موږ ته کړه:

_ځو له خیره.

او نیغ د کوټې پر وره وررهي شو. موږ هم پسې وخوځېدو، بې له دې چې تر دغه اوسه لا رامالومه وي، چې چېرته او په څه خاطر؟. له کوټې ووتو. د ده غوندې په غټو ګامونو مو ځان د هوایي ډګر انګړ ته ورساوه. هلته ملګري غورځنګ یو ناڅاپه ودرېد. له لنډ فکر کولو وروسته یې غاړه تازه کړه. په داسې حال کې چې سیخ یې موږ ته راکتل، په جدي لهجه یې وویل:

_له همدې ځایه زموږ او ستاسو وظیفه پیلېږي. له همدې شېبې راوروسته چې هرڅه پېښېږي باید زموږ ترمځ پاتې شي!... پوه شوئ؟

او چې موږ حیران غوندې ورته "ښه" کړه. دی هم هماغسې په چټکو ګامونو بېرته رهي شو. موږ هم چوپه خوله پسې وخوځېدو. ما په شا و خوا کتلو ځان مشغول کړ. په هوایي ډګر کې رڼه رڼا جوړه وه، هر لوري د نظامي الوتکو، شوبلو او موټرو شور او ځوږ خپور و. هرځای همدا نظامیان وو چې دوري هورې کېدل. هر یو په خپل- خپل کار لګیا، دلته د ژوند داسې ګڼه ګوڼه جوړه وه، لکه هېڅ شپه چې نه وي.ما دې ګڼ شمېر ولاړو بېلابېلو الوتکو ته کتل او فکر مې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

پر له پسې د ملګري غورځنګ پر وروستۍ خبرې راڅرخېده. خدازده ولې مې زړه يو ډول درزا غونډې سر کړې وه. له ښايسته ډېرو الوتکو تېر شوو. څو ګامه وړاندې ملګري غورځنګ يوې نظامي چورلکې ته لاس ونيو:

ـ هغې هليکوپترې ته ورځو.

له تلوسې په ډک زړه مې ورو کتل. غټه چورلکه وه، څو وسلوال سرتېري هم "تيارسی" ورته ولاړ وو. لا دغسې پرې وتلو چې پسې زياته يې کړه:

ـ اشرار په کې دي... ډېر خطرناکه اشرار!. بايد ډېر پام ورسره وکړو.

موږ مازې سرونه ورته وخوځول او نور هم وړاندې ورغلو. چې دننه ورننوتو، له ډېرې حيرانتيا مې خوله وازه پاتې شوه. چورلکه زيچه له اشرارو ډکه وه.

ټول يو بل ته جوخت د چورلکې پرمځکه ناست وو. د ټولو لاسونه له شا ورتړل شوي وو. څو ټيټ پوړي نظاميان هم کلاشينکوف په لاس چمتو ورته ولاړ وو، چې کوم بېځايه حرکت ترې ونه شي. اشرار د هرې ژبې او هر عمر خلك مالومېدل. د ډېرو پرمخ او ځانونو د ورسره شويو تحقيقاتو نښې نښانې له ورايه ښکارېدې. د چا و چا خو لا د تن جامې ورباندې ريتاړې ريتاړې شوې وې. ټول دغسې غلي او اندېښمن پر خپلو ځايونو ناست وو. لکه ورباندې مېخ کړي چې دي وي. ما چې د دوی دې سر او تنو ته وکتل، خدای شته يو مخ مې اختيار ترې تېر شو. له ملنډو په ډکه لهجه مې له ځان سره وويل: "... ډېر خطرناکه اشرار!... دغه خواره بشکي بلا؟... خطرناکه؟!..." او د ملګري غورځنګ پر خبره خندا راغله. په همدې ترڅ کې ملګري غورځنګ بېرته د پيلوټ له کوډلې څخه راووت. لومړی يې په لوړ رغ د چورلکې د الوتلو خبر راکړ. بيا يې ما او بشردوست ته زموږ ځايونه راوښودل او راڅخه ويې غوښتل چې پر خپلو راښودلو ځايونو کښېنو. خپله هماغلته مخامخ راته کښېناست. له دې سره د چورلکې غرهار هم اوچت شو. چورلکه لومړی نېغه هوا ته وخته. چې ښه لوړه شوه، نو خدازده په کوم لوري وخوځېده، ډېر وخت لا نه و تېر چې بيا مو د ښار کورونه او په کې لګېدلي څراغونه شا ته کړي وو. چورلکه دغسې په غرهار وړاندې تله. زه په فکرونو کې ډوب غلی پر خپل ځای ناست وم. شا و خوا مې د دې "خطرناکو!" اشرارو سرګردانه څېرو ته کتل او ځان مې په دې خبره قانع کړی و، چې ښايي کوم بل ښار يا زندان ته به يې بيايو. نه پوهېږم څومره وخت همداسې تېر شو، چې ملګري غورځنګ مې خوا ته راغی .

موسکی شونډې مې څنګ ته کښېناست، وې ويل:

ـ په څه چورت کې تللی يې، ملګری ولسيار؟

اندېښمن مې وويل:

ـ هېڅ، دغسې"

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

لا مې نور څه نه وو یلي چې پسې زیاته یې کړه.

ـنن به له خیره یو بل غټ ګام هم د انقلاب په ملاتړ کې اوچت کړي.

ما چې تر دا اوسه لا سم په کیسه نه وم خبر، خپلې پوښتنې ته وار راغلی ولید .

شا و خوا ناستو اشرارو ته مې اشاره وکړه، ومې ویل:

ـچېرته یې بیایو؟

په خندا یې وویل:

ـهېچېرته.

او چې ما په تعجب تکرار کړه:

ـهېچېرته؟

شونډې یې نورې هم سره ببرته شوې. څه یې ونه ویل. مازې یې د سر په راته خوځولو خبر راتصدیق کړه. خو زه نور چوپ پاتې نه شوم. ومې پوښتل:

ـنو څه شی پې کوو؟

دا ځل دی هم چوپ نه شو، ویره خوله یې مخامخ راوکتل، وې ویل:

ـالوتل ورزده کوو.

بې اختیاره مې له خولې ووتل:

ـالوتل ورزده کوو؟

او له پوښتنو ډکې سترګې مې لا حیرانۍ ده ته ونیولې. د دې حالت لیدو مې لکه چې خوند ورکړ. لنډ یې نور هم پسې وخندل. بیا یې په داسې حال کې چې نرم پر اوږه کښېکښودلم، وویل:

ـډېر بې حوصله توب مه کوه ملګریه! یو ساعت پس به هرڅه په خپلو سترګو ووینې.

او هماغسې په خندا کې ببرته راڅخه لاړ. زه دغسې هلك حیران پر خپل ځای ناست وم، سرګردانه او په چورتونو کې ډوب مې ملګري غورځنګ ته ورکتل چې په پام د الوتکې په منځ کې د ناستو خلکو له منځه تېر شو او یوځل بیا د پیلوټ کوډلې ته ورننووت. چې ببرته راووت نو یو مخ بل سړی و. له هغه پخواني انډیوال ملګري غورځنګ سره یې اوس هېڅ شی هم نه و جوړ، چې هره خبره به یې له ټوکې او خندا سره غبرګېده. نه، اوس هغه یوسل په سلو کې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نظامي منصبدار و، چې خپلو ترلاس لاندې کسانو ته رغېده، رغېده نه، قومانده یې ورکوله. جدي څېره،تېره کاته، له تحکم او هیبته ډک حرکات. له هماغه ځایه یې په بشپړ امرانه انداز د چمتو کېدو قومانده راکړه. پاڅېدم، د ملګري غورځنګ له دستور سره سم مې د چورلکې ترلې وره ته ځان وروړساوه. ښي اړخ ته یې ودرېدم. بشردوست هم په بیړه ځان راورساوه. ابل اړخ ته یې مخامخ راته ودرېد. نور ټیټ پوړي نظامیان هم د ستور ته چمتو هر یو پر خپل ورښودلی ځای ودرېدل. دا وخت چورلکه هم سره ورو شانته شوه. په ښکاره درزن زړه مې غلی له کړکۍ څخه دباندې وکتل. تپه تیاره وه. هېڅ شی نه مالومېدل. خلق مې نور هم راته تنګ شو. بېرته مې په چورلکه کې اشرارو ته مخ ترې راواړاوه، چې سره بوږنېدلي غونډي وو. حیران او ناباوره یې کله موږ ته، کله په خپل منځ کې سره کتل. چورلکه، نوره او نوره هم ورو شوه، چې یومخ ودرېده، ملګري غورځنګ وویل: ـــاوس.

او په بیړه یې د چورلکې ور پرانیست. بیا یې موږ ته دستور راکړ چې وره ته تر ټولو نیږدې ناست ځوانکی راونیسو. موږ هم سر ترپایه پرکېدونکی ځوان ټینګ له مټو راونیو. ځوان لږ مقاومت وکړ، خو موږ پرې پیاوړي وو، راپور ته مو کړ. ملګری غورځنګ راوړاندې شو. په داسې حال کې چې دې نورو نظامیانو خپل کلاشینکوفونه په ګواښ پاتې اشرارو ته نښه کړي وو. د ځوانکي لاسونه یې ورخلاص کړل. وروسته له هغه یې ز موږ په مرسته او له موږ سره یوځای د چورلکې د پرانیستې وره خولې ته راکش او د سترګو په رپ کې یې لاندې ترې خطا کړ. ځوان یوه سوې کریغه وویسته، په تپه تیاره کې ورك شو .

دې کار د دې نورو سترګې غټې راوویستې. د ډېریو رنګونه تك ژېړ اوښتي وو. خو موږ نور ماتل نه شوو. د هغوی په زاریو جګیو، د هغوی په چیغو او غلبلو او د چاو چا په مقاومت او ښکنځلو کې مو یو یو د چورلکې وره ته راکش کړ، د لاسونو له ورخلاصولو وروسته مو تر وروستي تنه پورې ټول لاندې ترې راوغورځول. چې راخلاص شوو ټول له لاس او پښو لوېدلي او په خولو لانده خیشته وو. شپه له نیمایي ښایسته ډېره تېره وه، چې کاله ته راغلم. په کور کې کراره کراري وه. ښځه او ماشومان مې د وخته لا ویده شوي وو. غلی مې جرابې او بوټونه له پښو وویستل. له پخلنځي څخه د پخو وریجو او غوښو خوندور بوی راباندې ولګېد. ګېډه مې له لوږې راته وسوځېده، خو څه ی مې ونه خوړل. دغسې منګ او چورتي خپلې کوټې ته ورغلم، ستړی هلاك په ځای کې ولوېدم. خوب نه راته. ننیو پېښو په کراره نه پرېښودم. هرڅه مې د یوه نه منونکي بدخوب په څېر سترګو ته نېغ نېغ کېدل. څو شېبې لا نور هم دغسې نا ارامه په ځای کې لټ په لټ شوم. خو اخر مې ځان ته وویل: "کرار شه سړیه، دا انقلاب دی انقلاب!.. څه ټوکې خو نه دي، چې د چا پزه هم په کې وینې نه شي"...

او برستن مې ټینګه پر سر راکش کړه.

1999/7/15م کال

لفبرا- انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
ketabton.com

شعارونه، تاثیرونه

غونډه ورځ مې د "پاسترناك" د "ډاکټر شيواګو" په لوستلو تېره کړه. زياتې مې نو سر ډډ راته ولاړ و، په سترګو کې مې د يوې ليکې لوستلو شيمه هم نه وه پاتې. کتاب مې دغسې خلاص پر خپل ځای کېښېښود، پاڅېدم. کورتۍ مې واغوسته، په شمېرلو ګامونو له کوټې څخه دباندې راووتم. ځان ته مې وويل راځه سړيه لوړی څه تفريح او هواخوري وکړه، بيا به په تازه ساه د ناول پاتې برخه هم پسې ولولې.

دباندې مې پر لوی سړك له پښې اېښودلو سر جوخت سوړ نمجن شمال پر مخ ولګېد. دې کار مې يې ځای پرځای زړه راتازه کړ. په شوق مې اوږده ساه وکښه، سږي مې د پسرلي له پاکې هوا ډك کړل. بيا مې ورو شا و خوا له نظره تېر کړل. دغسې مخامخ په راته نااشنا ښار کې رهي شوم، بې له دې چې کوم ټاکلي ځای ته د رسېدو نيت دې ولرم. ما ته تر اوسه لا د دې وړوکي ښار ډېر څه نوي وو. تر اوسه مې يې لا ډېرې لارې کوڅې نه پېژندلې. خو هوا يې نن ډېره په زړه پورې وه. څو شېبې مخکې اورېدلی باران د سړك غاړو ته ولاړې ونې پاکې پرېولې وې او د سړك په کنډو کپرو کې يې دلته هلته واړه واړه ډنډونه جوړ کړي وو .

د ورېځو لوېې اووړې ټوټې اوس هم د مالوچو د خوځنده درمندونو په شان د اسمان پر پراخه لمن دېخوا اې خوا کېدلې. له ځمکې څخه د لندو خاورو زړه راکښونکی بوی راته، چې زما هر وخت ډېر خوښېده. او د سړك پر غاړه د ويالې په اوبو کې ټنډو چونګښو ټوپونه وهل او سندرې يې ويلې. ما له دې ټولو څخه خوند اخيست. دغسې چورتي کرار کرار وړاندې تلم. د ښار پر دې برخه زړه وړونکی سکوت خپور و. سړك د خلکو او موټرو له ګڼه ګوڼې خلاص و، مازې وخت ناوخته به څوك پرې راښکاره چې هغه به هم شېبه پس بېرته له سترګو نيهام شو. نور نو زه تقريباً يوازې رهي وم او دا همداسې ښه وه. ځکه پدې ډول زه همدا اوس هم د "ډاکټر شيواګو" پېښو په ځان مشغول ساتلی وم. اوس مې هم د نوموړي پنډ ناول حوادث د ذهن په سترګو ليدل. زما د شا وخوا محيط سکوت او چوپتيا، په دې پاسته مازيګر کې زما دې په فکرونو کې ډوب حالت ته يو داسې زړه وړونکی قوت ورباخښه چې له زوره يې نور هرڅه رانه هېرول .

خدازده څومره او څه موده همداسې څوړند سر او په چورتونو کې لاهو وړاندې لاړم. خو چې يو وخت مې سر راپورته کړ، پوه شوم چې ښايسته ډېره لار مې وهلې وه. دا و له ښاره يومخ ګوښې لوېې او پراخې څلورلارې ته رارسېدلی وم. څلورلاری مې وپېژانده. يوځل مخکې هم له همدې څلورلارې تېر شوی وم. د ښې لاس واټ يې زما کوټې ته لار ايسته او مخامخ پراخ سړك يې له ښاره سيخ دباندې ووت. ما يې يوازې د کيڼ لاس سړك وهلی و، چې ښه ډېر مزل وروسته يې سړی اخر بازار ته رساوه. ابل وار مې دومره په ځير نه وو ورته کتلي، مازې په بيړه مې د خپلې کوټې لورې ته لار په مخ کې ترې اچلې وه، خو دا ځل مې سترګې څو شېبې پرې مشغولې کړې. هرڅه عادي وو. لويه او پراخه څلورلاری ، د هر ورته راخلاص سړك په خوله کې د ولاړو ترافيکي اشارو خادې، دلته هلته يوه تنها ولاړه ونه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او د بلې هرې څلورې لارې په شان دلته هم ګردچاپېر د سرو سرو انقلابي شعارونو لوحې. د شعارونو په لوستلو مې پیل وکړ. مخامخ پر یوه لوحه په پریړ سره رنګ لیکلې دا شعار لیدل کېده: "په وړاندې له فرد څخه د فرد په لاس له استثماره د خلاصې ټولنې پر لورحه". پر بلې لوحې "ژوندۍ دې وي سوله، ډموکراسي او ټولنیز عدالت" لیکل شوی و. څنګ ته یې د "ژوندی دې وي کارګري انټرناسیونالیزم" لوحه ولاړه وه. پر یوه بله لوحه یې په پارسي ژبه لیکلي وو: "نان به گرسنه، لباس به برهنه، کار به کارگر، زمین به بزرگر، این است شعار ما" د هغې څنګ ته بیا په پارسي ژبه د "زنده باد احترام به مقام والای انسان" شعار لیکل شوی وی، تر هغه ور اخوا: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" او بیا پر یوه بله لوحه د یوه هوسا، بسیا او سرلوړي افغانستان د جوړېدو غوښتنه شوې وه. په یوه بل شعار کې خو یې بیا د افغانستان محروم او مظلوم ولس نه یوازې د هېواد د ټولو مادي او معنوي شتمنیو خاوند ګڼلی و، بلکې خلقي دولت او خلقي انقلاب یې هم د دوی لپاره او د دوی په خدمت کې باله.

بس همدا پر له پسې شعارونه او په هر یوه کې د یوه نېکمرغه ژوند د جوړولو او له هر ډول محرومیت او ستم څخه د هېوادوالو د خلاصون او ژغورون ژمنې او وعدې. ما دا ټول شعارونه پېژندل او خدای شته هر یو مې یې بې شمېره ځله نور هم په هر ځای کې لوستی و. خو سره له دې مې اوس بیا هم یو په بل پسې لوستل او هر یوه ته ځو شېبې ځیر کېدم .

همداسې مې د شعارونو د لوستلو په موخه سترګې له یوې لوحې څخه بلې لوحې ته وراړولې، چې هلته لږ لیرې یو جګ نری ځوان تر سترګو شو. ځوان له ختیځ لوري څلورلارې ته راروان و. تور کمیس او خړ پتلون یې اغوستی و. ځوړند سر چورتي غونډې ورو ورو وړاندې راته. ځوان نور او نور هم وړاندې راغی، چې څلورلارې ته راورسېد، اوږد اسوېلی یې وکیښ، سر یې راپورته کړ. زه یې ولیدلم. خو ما ځان ناګومانه واچاوه. دغسې مې تر سترګو لاندې د هغه څارل جاري وساتل. له دې سره مې زړه هم خدای شته لږ راته په درزا شو. خو ژر مې ځان بېرته راټینګ کړ، هماغسې مې په پټه د ځوان څارلو ته دوام ورکړ. ځوان څو شېبې چوپ او کرار پر خپل ځای ودرېد، بیا یې سترګې له ما څخه د شعارونو لوحو ته ورواړولې. هرې یوې ته به لنډه شېبه ځیر شو. لکه له ځان سره چې یې لولې، شونډې به یې ورو ورو پرې وخوځولې. چې د یوې لوحې له لوستلو او فکر پرې کولو به راخلاص شو نو ابلې لوحې ته به یې سترګې ترې ورواړولې. خو په یوه شعار کې یې سترګې دغسې ښخې پاتې شوې. ما هم غلې لوحې ته سترګې ورواړولې. پرې لیکلي وو: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" ځوان څو شېبې تېره تېره شعار ته وکتل، له دې سره د قار څپه پرې ورغله، سترګې یې غټې غټې راووتلې. زما د زړه درزا لا زور واخیست .

لا مې دغسې په چورتونو کې ډوب ورکتل، چې ځوان یو دم وخوځېد، په بېړه پر شعار ورزهي شو. چې ورورسېد، مخامخ یې شعار ته لاړې ورتو کړې، په لوړ ږغ یې ښکنځل ورته وکړل. زه د ځوان دی کار هك پك کړم. له حیرته په

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وازه خوله مې ځوان ته ورکتل، چې هماغسې مخامخ شعار ته ولاړ و او يو عالم کرکو يې په سترګو کې ځپې وهلې. لا مې څه نه وو ويلي چې قارجنې سترګې يې ما ته راواړولې، له هماغه ځايه يې راته وويل:

_احمقان... فکر کوي چې يوازې په شعارونو خبر خلاصېږي.

او په داسې حال کې چې هماغسې قارجن يې راکتل، راباندې رارهي شو. زه تلولي غونډې شوم، خو د څه کولو توان نه و راکې پاتې. دغسې له حيرته پر خپل ځای مېخ ولاړ وم، سرګردانه مې ځوان ته ورکتل، چې په غټو ګامونو زما پر لوري رادرومي. چې راورسېد، بې له دې چې زما له خوا کوم غبرګون يا څه ويلو ته ماتل شي، په خپله يې شعراونو ته لاس ونيو، پسې زياته يې کړه:

_ته دا د خنزيز زمن ګوره... ټول ملك يې په دې ښايسته شعارونو ډك کړي ...هرځای همدا د ستم او له ظلمه د خلاصون خوبونه...هر ځای همدا د نېکمرغۍ او سوکالۍ غوړې وعدې.. رذيلانو، له کوم ظلم او ستمه خلك خلاصوئ؟ تر ټولو ډېر ظلم او ستم خو تاسې پر خلکو کوئ... کومه نېکمرغي او سوکالي خلکو ته وربښئ؟ تر ټولو ډېره بدمرغي او بدحالي خو تاسې پر خلکو راوستلې ...

ځوان دا وخت لنډه ساه ونيوه، دغسې نېغې يې سترګې زما سترګو ته ونيولې، لکه د خپلو خبرو اثر چې په کې لټوي. بيا يې په داسې حال کې چې يوه يوه شعار ته لاس نيوه، وړاندې پسې لاړ.

_ګوره... دلته خلکو ته د ازادۍ او مصئونيت وعده ورکوي، خو هلته يې ټول وطن پر خلکو سور تنور ګرځولی، هر لور ترور او اختناق، هر لور د بېګناه خلکو نيول، کشول او تر شکنجو لاندې وژل... دلته خلکو ته د کور، کالي او ډوډۍ شعارونه ورکوي او هلته درګرده لګيا دي د خلکو هستي او زندګي ترې لوټوي... کوم کور؟ کوم کالي؟ کومه ډوډۍ؟... دلته د انسان لوړ مقام ته د احترام خبرې کوي او هلته د ټول ولس په ترټلو او سپکولو اخته دي... هر لور ظلم، هر لور ستم، هر لور د بېګناه خلکو نيول او وژل او لوټل... او له دې ټولو سره بيا هم خلکو ته د خدمت ټېر وهل، خلکو ته د ازادۍ، نېکمرغۍ او سوکالۍ او له هر ډول تېري او ستمه د خلاصون خوبونه ورليدل...

ځوان دا وخت بيا لنډ تم شو، خو ما لا څه نه وو ويلي چې بېرته يې پسې زياته کړه:

_نه پوهېږم چې د ا سرکوزي په کومه نېشه کې ډوب دي، چې داسې يې سترګې دې رااوتونکي توپان ته وړړندې کړې... فکر کوي چې خلك هم د دوی په شان احقمان دي؟... فکر کوي چې د دې خلکو نو نه سترګې شته، چې د دوی جنايتونه پرې ووينې، نه ماغزه چې د دوی د دې غوړو شعارونو او کرغېړنو کړنو ترمنځ فرق وکړي؟... فکر کوي چې يوازې د ډوډۍ د شعار په ورکولو به نو د خلکو ګېډې هم مړې شي؟ ها؟... فکر کوي چې په مازې تشو شعارونو به نو ټول کارونه هم سره سم شي؟. ها؟....

او چې ما بيا هم څه ونه ويل، ځوان نېغ زما سترګو ته سترګې ونيولې، په حيرانوونکي ډاډ او غوڅه لهجه يې وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـوروره! زه تا نه پېژنم، چې څوك يې او د كم ځای يې. خو هر څوك چې يې دا يوه خبر مې ښه په ټينګه واوره... دا ځای يې نښه... كه دا وضعيت همداسې روان و، لكه دا اوس چې دی، نو ډېر ژر به دا خلك د خپلو دې غوړو شعارونو تاثيرونه هم په خپله ووينې .

ځوان چې دا خبره وكړه، زياتې ماتل نه شو. زه يې دغسې هك حيران پر خپل ځای پرېښودم، خپله په كلكو ګامونو لويديځ په لور رهي شو. ما په بېشمېره فكرونو كې ډوب ښايسته ډېر ګړی تر شا ورپسې وكتل. وروسته له هغه مې سر راپورته كړ، پاس اسمان ته مې وكتل او په مخامخ سره شفق كې مې سترګې ښخې پاتې شوې.

د مرغومې اتمه/1357ل كال

كابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

چرگ

عجیبه وه. سهار وختي په خپله راویښ شوم. لکه چا چې په قصده ورته راویښ کړی یم. څو شېبې لا په ځای کې دغسې پروت پاتې شوم، خو اخر مې طاقت ونه شو، پاڅېدم. غلی مې په نیمه تیاره کوټه کې سترګې وغړولې. ټول ویده وو. زه هم نور ماتل نه شوم، د ګوتو په سر له کوټې ووتم او په بیړه د سرای هغه ګوټ ته ورغلم چې چرګ په کې ترلی و. چرګ ویښ و. زما په لیدو یې "قررر..." وهل، لږ په شا شو. زه ځای پر ځای ودرېدم. څو شېبې مو دغسې رډ رډ یو بل ته سره وکتل. چې ډار یې بېرته کښېناست، غلی مې په پخلنځي کې له ولاړ جواله یو موټی غنم راوایستل، په داسې حال کې چې له غنمو ډك ورغوی مې ده ته نیولی و او ورو ورو مې ویل: "بِه... بِه...بِه". کرار کرار پرې وررهي شوم. دا ځل ده هم جنجال راسره ونه کړ. غلی پر خپل ځای ولاړ یې دغسې په تمه ژېړې ګردې سترګې زما ورغوي ته نیولې وې، چې ورو ورو له غنمو سره ورنیږدې کېده. چې وروړسېدم، وار د واره یې زما په ورغوي ټونګې پیل کړې. خوشال مې وموسل. کرار یې په دوو ګوتو ځنګ ته کښېناستم. په احتیاط مې دا بل لاس د ده پر پاسته څټ او ملا راکش کړ. چې ده بیا هم څه ونه ویل. زما زړه هم له خوښیه په ټوپکو شو. چرګ رام و!... بېغمه یې په تېره مښوکه زما له ورغوي څخه غنم ټولول. ما یې هم موسکی شونډې پر څټ، پر وزرونو، پر ملا او پر ګګنه توره لکۍ لاس راکښود او من من غوښې مې پرې اخیستې.

پرون مازیګر مې سترګو ته ودرېد: پلار مې چرګ په تخرګ له دفتره کور ته راغی. موږ ماشومان د چرګ په لیدو لومړی یوځه حیران غوندې شوو، بیا مو په ګډه ورمنډې کړې، خوشاله ترې راتاو شوو. پلار مې هم خوشاله و، ویړه خوله یې څو ګړندي ګامونه د سرای منځته ورواخیستل. هلته یې د چرګ ورتړلې پښې بېرته خلاصې کړې، کرار یې مخې ته ګوزار غوندې کړ او چې چرګ پر دواړو پښو دنګ پر مځکه ودرېد، نو موږ غوندې یې دی هم په مینه ورو سترګو په نظاره شو. شېبه پس یې په ویاړلې لهجه وویل:

_تك سور... کولنګي چرګ.

په همدې ترڅ کې مې مور هم راورسېده. سر تر پایه یې چرګ ته د خریدار په نظر وکتل. له دې سره یې تندې هم تروه شوه. ناراضه یې وویل:

_ډنګر دی!

دا خبر یې زموږ پر پلار هېڅ ښه ونه لګېده، پرې وربرچ یې وهل:

_دی چې شی (د څه شي) ډنګر دی؟ تې (ته یې) آ ورنونو ته وګوره.

بیا یې په لږ نرمه لهجه د هغې د قانع کوولو هڅه وکړه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
ketabton.com

ـاختر ته لا ډېرې ورځې پاتې دي... دانه به ورکو، نور به هم چاغ سي.

او ما خدای شته هماغه شپګبه لا په زړه کې وویل: "تر اختره لا ښه ډېر وخت سره لرو..." او ټول په شوق کې ډوب شوم .د ورغوي خوړېدلو ببرته اوس وخت ته راستون کړم. تش تور و. چرګ یې ټول غنم خوړلي وو. اوس یې پر مځکه ترې رالوېدلې دانې ټولولې. پاڅېدم. دا ځل مې دواړه موټې له غنمو راډك كړل، ټول مې د چرګ مخې ته کوټنۍ کړه. چې دی یې بیا په خوړلو سر شو، ما هم بیا لاس پرې راکښودل پیل کړه. دا وار مې یې ان پنډې تېرې مښوکې، پیت تاج (خول) او پستې غاړې ته لا لاس وروړ. بیا مې یې پیاوړې ښنګرې د ګوتې په څوکه کښېکښودل. د مامور فتاح د چرګ تر هغه ډېر تېره وو. خوشاله مې له ځان سره وویل: "ماموره... دا دی اوس زه هم تا غوندې چرګ لرم..." او یو ډول خوږ خوندور غرور مې په رګونو کې وځغلېد. تېر وختونه رایاد شول، چې څنګه به مامور فتاح خپل برګ "جتېه یې" چرګ په غېږ کې نیولی و. په ویاړلي انداز به یې پرېږ غوښن لاس پرې راکښود او موږ هلکان به شا و خوا پرې راټول وو. ژېړ ژېړ به مو ورکتل او زړونه به مو له رخې راته ویلي ویلي کېدل. له دې سره مې خدازده ولې، د پلار ږغ په غوږونو کې انګازې وکړې: "نه شرمېږې... مامور سړی، د لوچکانو غوندې جنګي چرګان ساتي!..." د هغه مامور فتاح هېڅ ښه نه اېسېده. مدام به یې له سپکاوي په ډکه لهجه همدا پسې ویل. د نورو غټانو هم دومره ښه نه ترې راتلل. خو موږ په دې کیسو کې نه وو. خپله مامور فتاح هم په چا کې ری نه واهه. بېغمه یې خپل چرګ ورته ساته او چې وخت ناوخته به یې له کوم بل چرګ سره وجنګاوه، په تېره بیا که به چېرې د ده چرګ دا جنګ ګټلی هم و، دغه ورځ خو به نو موږ ټولو غوندې دی هم له ډېرې خوښۍ په اووم اسمان کې ګرځېده. داسې مهربانه به یې زخمونه په واسلینو ورغوړول، په دومره مینه به یې په وینو سره مښوکه په خپل ورېښمین دسمال ورپاکوله، چې ان زموږ زړونو به لا هوس ورته وکړ.

دا وخت یو ناڅاپه پاڅېدم. لکه څوك چې مې په زوره ورکشکاږي، بې اختیاره له کاله ووتم. ځای پر ځای یو عجیب فکر سر ته راغلی و. هم یې ډارولم، هم یې پسخولم. خو یوه شېبه یې په کراره نه پرېښودم. دغسې ناارامه دباندې ودرېدم. په داسې حال کې چې زړه مې په ځېګر کې "ډپ... ډپ... ډپ..." راته درزېده، په شا وخوا کتلو سر شوم. دباندې کرار کراري وه. ورځ که څه هم ښایسته ډېره رڼه شوې وه، خو د جمعې په دې وختې سهار کې هېڅوك هم دباندې نه مالومېدل. لټونکې سترګې مې لږ نورې هم دېخوا اې خوا وغړولې. ډېر وخت لا نه و تېر. چې د زړه درزا مې لا پسې پیاوړې شوه. ومې لید. هلته لیرې مې د مامور فتاح چرګ ولید، چې د خندق په خوا کې خرامانه خرامانه ګرځېده. دوې سپینې چرګې هم په نخرو نخرو پسې رهي وې. زه هم نور ونه ځنډېدم. ژر مې ځان ته "هو" کړه، په تراټ ببرته کاله ته ننوتم. له هغې خوا له خپل چرګ سره راووتم. لومړی مې لا وغوښتل چې مخامخ پرې وررهي شم، خو د وره په خوله کې ببرته ودرېدم. یوځل بیا مې شا و خوا له نظره تېر کړل او چې بیا مې هم څوك ونه لیدل، نو له ډاډه په ډکو سترګو مې خپل چرګ ته وروکتل. ژر ژر مې یې پر سر لاس راوکېښ او په کلکو ګامونو د مامور فتاح پر چرګ وررهي شوم. چې هر ګام مې اخیست، هغومره مې د زړه درزا پسې چټکېده. هغومره

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د مامور فتاح چرګ ته د وررسېدو تنده راکې ډېرېده. خدازده ولې یو ډول ډار، وحشت او سرګردانۍ اخیستی وم. خو له دې ټولو خبرو سره- سره بېرته راستون نه شوم. نه، راکې وینبه شوې تلوسه مې تر دې ټولو پیاوړې وه. دغسې مخامخ نور او نور هم وړاندې ورغلم. څو ګامه پس د مامور فتاح د چرګ هم راته پام شو. چټك یې سر راجګ کړ، قارجن له ځان سره څه وترسېده. چرګې هم سره وارخطا غوندې شوې او دغسې حیران حیران یې موږ ته راکتل، چې وار په وار ورنیږدې کېدو. چې وروورسېدم، څو شېبې هماغسې هك حیران مخامخ سره ودرېدو. وروسته له هغه مې په رېږدېدونکو لاسونو خپل چرګ لومړی د مامور فتاح چرګ ته لږ ور اوږد کړ، څو ځله مې پورته کښته ورته وخوځاوه او په دې پسې مې یو دم مخې ته ورخطا کړ. پر مځکه زما د چرګ له درېدلو سره سم دواړه د څټ بڼکې نېغې ودرولې. بد بد یې سره وکتل. بیا یې په ګواښ سرونه یو بل ته وځنډل، څو خوشې ټونګې یې په مځکه ووهلې او چې بېرته یې سرونه راجګ کړل، نو په خپل ټول زور یې پر یو بل باندې ورودانګل. جګړه پیل شوه! خو لومړی برید زما د چرګ په ګټه نه و. د مامور فتاح چرګ داسې کاپره لغته ورکړه، چې هلته یې راته وغورځاوه. دویم او درېیم برید یې هم مازې خواشیني راډېره کړه. هر وار چې یې د مامور فتاح پر چرګ برید وروړ، په هماغه هوا کې به یې داسې لغته ورکړه، چې خوارکی به یې دوه درې ګامه ایسته راته وغورځاوه. خو زما چرګ هم څه داسې بې غېږ ته مرغه نه و!. بېرته به راپاڅېد، بیا به یې ځان برید ته تیار کړ او بیا به یې په لاډېر تاو پرې ورټوپ کړل. مګر دا د کاپر مال دومره زورور و، چې هېڅ والله که ورسره کېدل. هرځل به یې داسې ګوزار ورکړ، چې دلته به زه لا له قاره ورته سور او شین شوم. یوځل، دوه ځله، ان څو ځله مې یې لا دا چلند وزغامه، خو اخر نو زما حوصله هم راته تمامه شوه. نه، دا وضعیت تر پایه د زغملو نه و. باید یو څه مې کړي وای. باید زه خپله په دې تریخ ساعت کې د خپل چرګ خوا کې درېدلی وای. او همداسې مې هم وکړل. وروړاندې شوم، سیخ مې د مامور فتاح د چرګ شا ته ځان وروړساوه، چې دا و بل برید ته یې تابیا کوله. سرکوزی داسې په جګړه سور و، چې هېڅ یې زما په ورنیږدې کېدو کې چورت هم ونه واهه. دغسې تېره تېره یې زما چرګ ته کتل او پر له پسې یې سر په ګواښ ورته ښانډه. زما چرګ هم ځان برید ته چمتو کړ، خو لا یې پر یو بل باندې نه وو وردانګلي، چې د مامور فتاح چرګ مې د نېغ درولو بڼکو په بېخ کې ټینګ له شټه راونیو. دې کار مې زما چرګ هم حیران کړ. ټپ ودرېد. لنډه شېبْ خو داسې لار او ګودر ترې ورك شول، چې نیږدې یې جګړه پرې ایښې وه. خو چې ما د مامور فتاح له څټه نیولی چرګ ور وړاندې کړ او سر مې یې په ګواښ ورته وښانډه، نو دی هم بېرې پرې راستون شو، په کړس کړس بریدونه یې پرې پیل کړه. د مامور فتاح چرګ مې همداسې سرګردانه په موټ کې شتېنکې وهلې او چغېده، که ګوندې ځان راخخه خلاص کړي. خو ما موټ نور او نور هم پرې ورټینګ کړ. هماغسې تر څټ نیولی مې یې سر درګرده خپل چرګ ته ښوراوه، چې ښه مزغن مزغن یې پر دا ککره راته ووهي او ښه سم زړه پرې سوړ کړي. خدازده څومره وخت دغسې تېر شو، چې یو وخت مې چرګ نابېره په موټ کې دروند غوندې شو، نور چغ و چوغ یې هم نه کاوه. حیران مې بېرته خوشې کړ او چې دی پړمخی پر مځکه راته ولوېد، نو زما واښې هم وتښتېدې. چرګ مړ و. د مامور فتاح چرګ مې لکه چې په خپه وروژلی و. دې فکر مې غړې راوربېردول. وارخطا مې شا و خوا وکتل. د باندې شکر اوس هم څوك نه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومېدل. وروړاندې شوم، ژر مې خپل چرګ راونیو، بې اختیاره مې د کاله پر لوري منډه کړه. خو څو ګامه لا نه وم تللی، چې بېرته ودرېدم، د بریښنا په چټکۍ مې دا فکر له مغزه تېر شو: "د مامور فتاح چرګ؟... همداسې مړ؟... همداسې پر سپېره میدان پروت.؟.... نه!...". بېرته راوګرځېدم، هماغسې وارخطا د مامور فتاح چرګ ته ورغلم، چې وازې سترګې پړمخې پر مځکه پروت و. چرګ مې له وزره راونیو، ایسته مې څنګ ته خندق ته وروغورځاوه او وروسته له هغه مې په تراټ د خپل کاله لار په مخ کې واچوله. تازه د وره خولې ته رسېدلی وم، چې له لیرې مې د چا ټوخی واورېد، خو ما تر شا ورونه کتل، په ټوپ کاله ته ترې ننوتم. په سرای کې مې چرګ بېرته پر خپل ځای وتاړه. بیا مې سر تر پایه له نظره تېر کړ. نور سم و، مازې ټونګه یې په وینو یو څه سره وه. شا و خوا مې وکتل، په سرای کې هېڅوك نه و. په بیړه مې د چرګ ټونګه پاکه کړه، په منډه خپلې کوټې ته لاړم. چې بېرته په بړستن ننوتم ایله مې زړه یو څه سره ولګېد. هرڅه په خیر تېر شوي وو. تر اوسه شکر د هېچا نه و راته پام شوی.

په ځای کې مې ژر ژر لېونی کرم (په لښکرګاه کې یو مشهور زیارت دی) او پیران پیر صېب وننګول، چې د نېکۍ مدد یې راورسېږي. بیا مې الحمد لله او قل هو الله هم پر ځان چوف کړل، چې د هرې بلا مخه ونیسي. وروسته له هغه مې نو ځان دغسې په خوب ورته واچاوه. خو ډېر وخت لا نه تېر، چې "ټك، ټك، ټك.." د سرای ور وټکول شو. له دې سره مې زړه "شرق!" راته ولوېد، غږي مې بیا په رېږدېدلو شول. لالهانده مې له ځان سره وویل: "وه خدایه!..." او ستونی مې راته ډك ډك شو. په همدې ترڅ کې مې د پلار ښکالو په دالېز کې واورېده، چې سرای ته وررهي و او خوبولی له ځان سره ډونګېده. ما دعاوو ته لا زور ورکړ، لا همداسې خدای او پیرانو ته په زاریو لګیا وم، چې پلار مې له سرایه راږغ کړل: دې کار یې نو یو مخ زاره راوچوده. پلار مې ما ورغواړي؟.. سرای ته؟... هغه هم وروسته له دې چې چا ور وټکاوه؟... نه. اوس نو خبر تمامه وه. زیاتي نو هرڅه رسوا وو. نور یې نو د پټېدو چاره نه کېده. خواشینی او ډار اخیستی له ځان سره وچونګېدم. راباندې راتلونکی قیامت مې د سر په سترګو ولید. خو له دې ټولو خبرو سره مې ځان بیا هم په خوب ورته واچاوه. پلار مې لا بیا نه وو راږغ کړي، چې مور مې کوټې ته راننوته. په داسې حال کې چې پرله پسې یې اوړه راڅنډله راته سره شوه:

ـهله زویه پاڅه!.. پاڅه چې پلار دې نارې دروهي، هله....

او په دې ډول یې "راویښ" کړم. ما ته هم بله چاره راپاتې نه شوه. پاڅېدم. همداسې وچ حلق، وارخطا او زړه نازړه د سرای ورته وروخوځېدم. او چې د وره شا ته مې خپل همزولی، ننګیالیْ ولید، نو داسې ټکان مې وخوړ، چې نیږدې مې له خولې چیغه وتلې وه. هك حیران مې په زړه کې وویل: "ننګیالی؟!.." او دغسې ناباوره مې د هغه تور لمر وهلي مخ ته وروکتل، چې زما په لیدو یې یوه نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده.

لا همداسې پکر پر خپل ولاړ وم چې پلار مې وویل :

ـمېلې ته ځې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبر نه وه، تيار سوك و. چې پر دا سر يې راکړ، يو مخ سربدﻩاله شوم. بې اختياره مې له خولې ووتل:

_مېګ....لې... ته؟!

راجوخته يې کړه:

_هو زويه،... مېلې ته... ننګيالی دوی نن خپل باغ ته په مېله وزي، غواړي تا هم ورسره بوزي... څنګه زويه؟ ورسره ځې؟

او چې ما هماغسې هېښ پېښ ورته "هو" کړه، د ننګيالي سترګې هم له خوښيه وځلېدې. پلار مې هم لنډ وموسل، وړاندې لاړ:

_سمه ده، ځه زويه کور ته، پاك کالي دې واغونده... چې دغسې چېړيسن لاړ نه سې، ښه؟

او بېرته کاله ته ستون شو. زه چې اوس ايله لږ راپه حال شوی غوندې وم، نور ونه ځنډېدم. په منډه مې ځان تلو ته تيار کړ، پوره خوشاله له ننګيالي سره وخوځېدم. خو دا دی تر دغه اوسه لا نه يم خبر چې د مامور فتاح د چرګ کيسه څنګه شوه.

لفبرا- انګلستان

1999/4/26م کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سکینه

د سکینې پلار له ډېره شېبه نه و پر کور، چې بیا یې د لور چغې بغې ورپوته کړې:

ـ وه! اباجانه توبه... اخ... اخ.. وی... وی... وه خدایه مړه شوم. وه خدایه توبه.... وه اباجانه.. اخ...اخ...

سکینې همداسې په چیغو چیغو کې دېخوا اې خوا لاسونه اچول، که ګوندې ځان د پلار له ګوزارونو بچ کړي. خو پلار یې له خپله کاره لاس نه اخیست. په قار پرې وروغورېد:

ـ خرېمې!.. پلیتې (پلیدې)!... اوس خدای درپه یاد شو؟.. اوس توبې باسې؟....

او بېرته یې د خپل پلنډي توب پرې "شړق!... شړق!... شړق!..." د هغې تاندو ډډو ته تمبه کړ. سکینه تر ګوزارونو لاندې لټ پر لټ اوښته، درګرده یې د ځان د خلاصون هڅه کوله او پر له پسې یې همدا چیغې وهلې:

ـ وه لاجانه! توبه... وه خدایه.. اخ... اخ.. وه اباجانه، کوربان دې شم... وه خدایه توبه.

د سکینې مور نن هم له کوټې د باندې لومړی پر خپلې لور دا راغلی محشر وزغامه، خو چې نور طاقت یې ونه شو، پاڅېده، ویرژلې کوټې ته ورننوته، په ژړغوني ږغ یې مېړه ته وویل:

ـ تر دغه خو یې سمه مړه که، چې یودم له اذابْ خلاصه شي... او پرنګ په ژړا یې د خپلې لور د ترې خلاصولو هڅې پیل کړې. مېړه یې په تاو خپله ښځه له ځانه پورې وهله، قارجن یې په دې هم وربرچ وهل:

ـ ویم پرته شه له مخې مې!... پرته شه چې اوس به تا هم تر دې بتره کم!... دا ټول پساتونه د تا (ستا) له لاسه راوشوه...

او بیا بېرته د لور په ټکولو لګیا شو. تر هغو یې د نجلۍ له وهلو لاس وانه خیست، څو یې ځان پرې ستړی نه کړ. چې راخلاص شو، دغسې له قاره پشېدونکی یې پرې ایسته وغورځاوه، له کوټې ووت، چې ځان یې د لور او ښځې له سترګو نهام موند، بې اختیاره یې د اوښکو څو غټ څاڅکي پر رنګړې بږېره راوڅڅېدل. هلته لږ لیرې په یوه ګوښه ګوټ کې کښېناست، مخ او سترګې یې په خپرو وپوښلې، له دې سره یې زهیرې اوږې هم په رېږدېدو شوې. سکینې د پلار له وتلو وروسته لیرې ترې لوېدلي ټیکر ته لاس کړ. ټیکری یې په رېږدېدونکو لاسونو راواخیست. بېرته یې په سر او اوږو راوکیښ او هماغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې کښېناسته. بیا یې په داسې حال کې چې لاس ورو ورو پر خپلو خوږو ډډو راتېراوه، له اوښکو ډکې سترګې مور ته ورواړولې. په داسې زړه دردوونکي انداز یې مور ته وروکتل، چې د غمونو سره لوخړه یې ورپورې کړه، د مور شونډې بې اختیار مرۍ مرۍ شوې، ډکې سترګې وروړاندې شوه. په خواخوږۍ یې غملړلې لور په غېږ کې راونیوله. څو شېبې دواړو ترخه یو بل ته سره وژړل. وروسته له هغه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

يې مور لړه کراره غونډې شوه. خو سکینې یې اوس هم پر سر ځیګر ایښی و او غلي غلي یې ژړل. مور یې د دلاسا کولو هڅه وکړه:

_بس ده لورې.. بس ده... زیاتې مه ژاړه.

او د هغې پر سر او ملا یې د خپل ډنګر لاس راکښل پیل کړل. بیا یې سر راپورته کړ، په مخامخ دېوال کې یې سترګې ښخې کړې او له دې سره دغسې ورو ورو په ډېرو لیرې لیرې چورتونو کې ډوبه شوه.

د دغو کلونو قحطي او وچکالي په ټول وطن کې مشهوره وه. څو کاله پرله پسې یو ځاځکی باران ونه شو. پرونۍ شنې کروندې په وچو دښتو واوښتې. مځکې وچې شوې، پسلونه تباه شول، د خلکو مالونه او رمې لوږې ورووژل. پر ټول هېواد د لوږې او خوارۍ تور ځادر وغوړېد. دې بدمرغۍ هېڅوك او هېڅ ځای په کراره پرې نه ښود. په تېره بیا په کلیو او له ښاره لیرې پرتو سیمو ته خو یې بیا ببخي مخه وکړه. دلته هسې هم خلکو د خپل ژوند روزګار تېرولو ته له کرنې او مالدارۍ پرته بله اسره نه لرله، چې هغه هم وچکالۍ ترې واخیستل. بیا خو نو د دې خلکو وزله مګر خدای په خپله کړې وای. د سکینې دوی کلی هم له دې برخلیکه خلاص نه شو. د دوی کلی خدایي په دومره ښو مځکو اباد نه و او اوس چې دا لږې مځکې هم شاړې شوې وې، نو کلیوالو ورباندې راتلونکې دربدري په رڼو سترګو لیده. دوی لیدل چې څنګه یې کندوان تشېږي، څنګه یې د هرې ورځې په تېرېدو سره مالونه پسې ډنګرېږي. خو څه یې له لاسه هم نه وو پوره. لوږې ورځ په ورځ زور پسې اخیست او وږې ګېډه دې نو بیا په دې کې رې نه وهي، چې قحطي ده، که وچکالي. هغه بس څه د خوړو لپاره درخخه غواړي او د خوړو څه په دغو شپو ورځو کې د کیمیا بوټي ګرځېدلي وو. هېڅ ځای یې د موندلو څرك نه لګېده. هماغه وو چې خلکو ورو ورو د خپلو مالونو او شتو په خرڅولو لاس پورې کړ. هر چا چې له هر شي څخه زړه بېلولای شو، خرڅلا وته یې راویوست او په پرې اخیستو پیسو یې د ځانونو او بچیو د ګېډو د ورمړولو هڅې پیل کړې. د سکینې پلار هم همداسې وکړل، لومړی یې د کور څه شیان وپلورل، چې هغه پیسې خلاصې شوې، بیا یې خپله له پښو لوېدلې غوا او دوې ډنګرې وزې وپلورلې. وروسته له هغه یې خپل وړوکی پټی هم لومړی ګرو او بیا د هغه یوه برخه ترې خرڅه کړه او چې دا پیسې یې هم تس نس کړې، بیا نو دوی هم د نورو کلیوالو غوندې په ځان پورې پکو شول. زیاتې نو په کلي کې د پاتې کېدو کومه اسره نه وه پاتې. کلیوالو ښارونو ته مخه کړه. هره ورځ،نن دلته، سبا هلته. یوه یوه کورنۍ له کلي وته.

د سیکنې پلار هم له خپلې ښځې سره سلا مشورې پیل کړې. د سکینې مور په اول سر کې دې کار ته نه وه خوشاله:

..."ته سکه وایې چې هلته نو پخې ډوډۍ له ونو راځړېږي؟..." خو د سکینې پلار یې هم د قانع کولو هڅه پرې نه ښوده: "...وه ښځې!.. دغه خوشې چټیات ولې راته وایې... ښار، ښار دی او کلی کلی... ښار چې هرڅنګه وي، تر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سپېره کلي ښه دی. هلته کارونه شته. خواري او غريبۍ شته... ناحقه خو دا دومره خلك په ښار کې نه اوسي... مورې به هم څه خواري غريبي وکو... دلته خو دا دی له لوږې ورته مرو"...

اخر هغه هم راضي شوه. هماغه وو چې يو وختي سهار سکينې دوی هم له اته نهو نورو کورنيو سره کور او پټي په کلي کې پرېښود، د ښار لوري ته وخوځېدل. څه مزل وروسته د سکينې مور شا و خوا ورانو کنډوالو ته وکتل. وړوکی کاروان و. ټول لوږې اخيستي. هر چا ورپاتي ګزرې جمبرې ورسره رااخيستې وې. هر چا يو ووړ پېټی په شا، داسې په بېړه له کلي وتلي وو، لکه ترې تښتي چې. لکه هلته په ښار کې چې چا د پرېمانه خوړو وعدې ورکړې وي. پر زړه يې غمونو ورودانګل. خواشيني يې يوځل بيا کلي ته تر شا وروکتل. شونډې يې مرۍ مرۍ شوې. د سوړمو څوکې يې ورپېدې. خو ځان يې ژړا ته پرې نه ښود. ډکې سترګې يې مېړه ته ورواړولې. څو ګامه وړاندې له نارينه وو سره رهي و. ځوړند سر او چوپه خوله. خدازده په څه اندېګښنو کې به ورك و. د دوی شپږ کلن زوی "غلامی" يې اوس پر پېټي سربېره په اوږو کښېنولی و. څنګ ته يې هم سکينه ورسره تله. د سکينې ليدو يې زړه لړ ورارام غوندې کړ، لور يې اوس ښايسته پېغله وه. ان د دې قحطۍ او وچکالۍ يې هم پر ښکلا زور نه و ورسېدلی. هماغه تك تور وېښته، هماغه غټې د ځوانۍ له طراوته ډکې سترګې، هماغه د مخ ښکلې کاسه او د بدن سپين پوټکی. پرې وويارېده. سکينه پر دوی ټولو ګرانه وه او د پلار خو يې بيا زړه پسې خوت. هر وخت يې په جار هر چا ته ويل:"... خدای دې ناراضه نه شي، دا دی شکر زوی هم لرم، خو د سکينې ځای به هېڅوك ونه نيسي... سکينه مې د زړه ټوټه ده، د زړه ټوټه"...

دې فکرونو خوند ورکړ. په چابکو ګامونو پر دوی درروانه شوه. چې وروړسېده، د سکينې څنګ ته ورسره رهي شوه. بيا يې نو تر شا کې ته ور ونه کتل .

کاروان پوره دوې شپې او دوې ورځې مزل وکړ. د دريېمې ورځې ځاښت مهال و، چې د ښار څنډې له ليرې راښکاره شوې. د ښار ليدو لکه نوې ساه چې په کې چلولې وي، ګامونه يې لا پسې چټك کړل. چې وروړسېدل، د ښار له کورونو لرې ګوښه يې پېټي پر مځکه واچول، يو ساعت دغسې سترې هلاك پر خپلو ځايونو ناست پاتې شول. وروسته له هغه ورو ورو د خپلو غوټو په راسپړلو لګيا شول. دغه شپه يې هم د ها نورو غوندې پر سپېره ډاګ تېره کړه.

په دا بله ورځ سهار وختي د سکينې پلار د کاروان له نورو نارينه وو سره پر ښار ورشيوه شو. هلته په ښار کې يې لارې سره بېلې شوې، هر څوك په خپل تقدير پسې رهي شو.

رون ماښام چې بيرته خپلو کډو ته راستانه شول، نو د هر چا پر خوله بېلې کيسې جاري وې. چا لړ، چا ډېر څه مونډلي وو او چا و چا خو هېڅ کار هم نه و مونډلی. د سکينې پلار به ورسره وړې پرې د يو څو تنو پېټي ورسره وړي وو، خو دومره پيسې يې نه وې پرې ګټلې، چې خپله کورنۍ سمه پرې مړه کړي. سره له دې راضي مالومېده. په يو ډول غرور يې ښځې ته کړه:

ــوينې؟... دا دی په دا اوله ورځ لا يو څه خواړه لرو. په کلي کې خو دغومره څه هم نه وو.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې يې څه ونه ويل. چوپه خوله يې راوړي خواړه په پام پر دوی ووېشل، تر ټولو وړه برخه يې ځان ته ورکړه.

درې ورځې همداسې تېرې شوې، په څلورمه ورځ چې د شپې دوی په ځایونو کې وغځېدل، د سکينې مور غلې مېړه ته وروڅکېده، انديښمن يې ورته وويل :

_د سکينې پلاره!

_ها؟

_څه پکر (فکر) که يې (کوې)..؟ تر څه وخته به داسې په سپېره ډاګ ورته څملو؟

د سکينې پلار په څنګ ښځې ته وروکتل، خو لا يې څه نه وو ويلي چې ښځه وړاندې لاړه:

_ګوره، دا نن څلور ورځې وشوې، چې موږ دغسې په بټ بيابان ورته پراته يو. نه په سرچت لرو، نه رانه راتاو در و دېوال، چې ستر مو پرې خوندي شي...داسې خو نو تر پايه هم نه شي کېدای. بايد د يوې سرپناه غم وخورو...

او له لنډې ساه نيولو وروسته يې خواشني ورزياته کړه:

_خو څنګه؟ ... په دې روپيو خو دې د خوړو ګوزاره لا نه کېږي، د سرپناه چاره به څنګه کوو؟

د سکينې پلار پوه شو، چې ښځه يې رښتيا وايي. خو خبره يې بيا هم دومره ښه پرې ونه لګېده. داسې ورته واېښېده، لکه پېغور چې يې ورکړی وي. ناارامه ورته راپه اړخ شو، د ځان سپيناوی يې ګوکړ:

_پوهېږم، چې دومره روپۍ نه ګټم. خو زه څه وکم، ها؟ ته سکه وايې چې زه نو په ډېر کار پسې نه ګرځم؟... ته سکه وايې چې زه نو لټي کوم...

ښځه يې ګړندۍ په خبرو کې ورولوېده:

_وه سړيه! دا په قارېږې ولې... ما هم نه دي ويلي چې لټي که يې (کوې). خو په دې روپيو دا دي ته هم ورته ګورې چې ډېر څه نه کېږي. که څنګه؟

او بيا يې د هغه د قانع کولو په نيت پسې وويل:

_زما مسخد (مقصد) له دې خبرو څخه دا دی، چې دا ښار دی ښار... دلته که کارونه د ښار دي، نو نرخونه هم د ښار دي. دلته په لږو روپيو د چا ګوزاره نه کېږي.

د سکينې پلار سرګردانه وچونګېد:

_ښه نو ته څه وايې چې، چګې شی (څه شی) بايد وکو؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې یې په سړه سنه ځواب ورکړ:

_هېڅ؛ ما ویل زه به هم څه خواري غریبي وکم.

دې خبرې یې مېړه حیران کړ، په تعجب سره یې وویل:

_څه خواري، غریبي، ها؟.. څه خواري غریبي به وکې؟

ښځې یې هماغسې په سړه سینه ورجوخته کړه:

_زه څه خبره یم... ما ویل که د چا د کور مزدوري وي.. که د چا د کالیو او لوښو مینځل وي. دومره لوی ښار دی، یو نه یو کار خو به په کې وي .

او چې مېړه یې وپوښتل:

_دا واړه چاته پرېږدې؟

دا هم هك حیرانه شوه. مازې تر شونډو لاندې وګونېده:

_نه پوېږم.

او ښایسته ډېر ګړی دواړه دغسې چوپه خوله پاتې شول. وروسته له هغه د سکینې پلار مهربانه د خپلې ښځې اوږه کښېکښوده، په ارامه لهجه یې د هغې ډاډګیرنه وکړه:

_دومره وارخطا کېږه مه.. خدای مهربان دی. تر اوسه خو هم هوا توده ده. هم موږ مازې دا څو ورځې کېږي، چې ښار ته راغلي یو....توکل پر خدای، د هوا تر سړېدو پورې به ډېر کارونه خدای سم کړي.. او بیا که چېرې یو سم کار درپیدا شو، بیا خو نو زما هم درسره خوښه ده.

په دې ډاډګیرنې پسې نو د سکینې مور هم خبره ډېره ورسره ونه شنله، دواړه کرار ویده شول.

یوه اوونۍ همداسې تېره شوه، په دې موده کې د دوی په وړوکي کاروان کې ښایسته ډېر بدلون راغی. اکثره کورنۍ د ښار هغو برخوته کډه شوې، چې د نارینه وو کارځایونو ته نیږدې وو. په دوی کې چا و چا خو ان سرپناه لا موندلې وه. دلته اوس د سکینې دوی له کورنۍ سره مازې درې نورې کورنۍ پاتې وې. هغو هم بس په همدې هیله شپې سبا کولې، چې که یې بخت وچونېږي او د ښار په یوه نه یوه ګوټ کې یې خدای وزله وکي. د سیکنې پلار اوس هم هره ورځ کار ته ته. خو د کار یې اوس هم دومره خونده نه وه. هماغه د پخوا غوندې یې اوس هم ایله دومره پیسې ګټلای شوې، چې په نیم نس د خپلې کورنۍ ګوزاره پرې وچلوي. خو د دویمې اوونۍ په وروستۍ نیمایي کې دی هم یو ماښام تر بلې هرې ورځې خوشاله کور ته راغی. کور ته له رارسېدو سره سم یې ښځې ته وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـلکه چې خدای مو ناره واورېده.

او چې د سکينې مور يې د علت پوښتنه ترې وکړه، ده هم د دوی د ويرو خولو په مخ کې په خورا ډمامو ټوله کيسه ورته تېره کړه. په ښار کې د يوه ماړه سړي مزدوره په کار وه. ده ته يې ويلي وو چې که د سکينې مور د دوی د کور کار په غاړه واخلي، په بدل کې به يې دی په خپل خالي ګاراج کې دوی ته د اوسېدو اجازه ورکړي. دغسې وړيا، بې له دې چې يوه پيسه کرايه ترې وغواړي. ده خپله ګاراج ليدلی و، ښايستوکی لوی ګاراج و. ان برېښنا يې لا لرله...

او چې سکينې ترې وپوښتل:

ـڅه وخت؟

موسکۍ شونډې يې ورجوختې کړې:

ـهمدا سبا سهار که خدای کول.

دغه شپه دوی ټولو ډېره خوشاله تېره کړه، په دا بل سهار يې وختي خپل پنډکي وتړل، د کاروان له پاتې کورنيو سره يې خدای پاماني وکړه، په ګډه ښار ته وخوځېدل. د سکينې پلار مخکې روان و. پاتې کورنۍ يې له خوښيو په ډک زړه تر شا ورپسې رهي وه. مازې د سکينې مور به وخت ناوخته خدازده څه چورتونو واخيسته، اندېښمنه غوندې به شوه. خير بېرته به يې ځان راټګينګ کړ. ګامونه به يې په دوی پسې ورچابك کړل. له ډېرو کورونو او واټونو تېر شول. ډېرې کوڅې او دکانونه يې شاته پرېښوول. لمر ښه هسك راختلی و، چې د سکينې پلار اخر د يوه کور وره ته ودرېد. سکينې د کور تك سپين دېوال ته وکتل، وې پوښتل:

ـهمدا کور دی؟

پلار يې وويل:

ـهو لورې.

او ور يې وټکاوه. شېبه پس يو په غوښو او ښکلو جامو پټ لس يوولس کلن هلك راښکاره شو. د سکينې پلار غړه تازه کړه، مهربانه يې وپوښتل:

ـپلار دې په کور کې دی؟

ـهو!

ـورشه زويه ورته ووايه چې هاغه پرونی سړی له خپلې کډې سره راغلی دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکي ته لکه چې د "زویه" لوز خوند ورنه کړ. ترو یې دوی ته وکتل، دغسې پټه خوله بېرته کور ته ننووت. د هغه له تلو سره سکینې دوی د کور په ځیر کتل او پرې رږغېدل پیل کړل. ښه غټ کور و، د دوی ټولو خوښ شو. سره له دې چې له دننې یې نه و لیدلی، خو د هغه له دې تك سپین تازه رنګ شوي دېواله یې د هغه د دننه کوټو ښکلا اټکولای شوه او دې فکر چې وروسته له دې به په همدې کور کې اوسېږي، د ټولو زړونو ته خوښي وربخښله. دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې د سرای ور یو ځل بیا خلاص شو، دا ځل هلك یوازې نه و. یو همدا د څو پنځوسو کالو په منګ جګ نری سړی هم ورسره و. د سکینې پلار د سړي له لیدو سره سلام ورواچاوه. سړي موسکۍ شونډې د سلام ځواب ورکړ، له مهربانۍ په ډکو سترګو یې دوی تر نظر تېر کړل:

_راغلئ په خیر؟

_هو صېب!

سړی دغسې مهربانه دوی ته ورکتونکی له ځان سره وګونېډ:

_ډېر ښه، ډېر ښه.

بیا یې هلکي ته مخ ورواړاوه:

_حمیدالله!

_ها!

_ورشه زویه د ګراج "ګاراج" کیلي راوړه.

هلکي ورته "ښه" کړه، په تراټ له سترګو نیهام شو. چې بېرته راغی، یوه وړه کیلي یې هم په لاس کې وه. سړي کیلي له حمیدالله څخه واخیسته. وې ویل:

_راځئ!

دوی بې له ځنډه پسې وخوځېدل. سړی د دېوال څنګ ته ښي لاس ته رهي شو. چې د دېوال پای ته ورسېدل، بیا کیڼ لاس ته تاو شو. دی هم ګڼي لاس ته ورپسې تاو شول، له دې سره یې څو ګامه وړاندې یوه لویه شنه دروازه تر سترګو شوه. دروازه کولپ وه، سړی په ورسره راایستلې کیلۍ کولپ خلاص کړ، دوی سره یوځای ګاراج ته ورننووت. هلته یې موسکۍ شونډې دوبته مخ واړاوه:

_دلته به له خیره سره اوسئ. څنګه، خوښ مو دی؟

د سکینې پلار په احسان منه لهجه وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com: The Digital Library

ــ ښېځي مو خوښ دی صېب! خدای دې جنت نصيب که.

او له دوی سره يوځای په شا خوا کتلو سر شو. ښايسته غټ ګاراج و. دېوالونه يې د سرای د دېوال غونډې سپين رنګ شوي وو. مازې دلته هلته يې د تورو تېلو غوړ خاپونه لرل، چې دومره بد نه مالومېدل. دې غټ وره ته مخامخ يې ابل سر ته يو بل ور هم لاره. دا ور دومره غټ نه و او د کور سرای ته ورخلاصېده. د هغه پر سر يوه وړوکې کړکۍ وه، چې د ورځې رڼا يې د ننه راپرېښوده. کانکرېټي مځکه يې هم لړه غوړېچنه مالومېده. خو نور ښه و. دوی لا هماغسې په شا و خوا کتلو اخته وو، چې سړي وويل:

ــ زه اوس درځخه ځم، تاسې به ګاراج لږ له خوارو خځلو درته پاك کړئ، زياتي نو بېغمه په کې واړوئ.

بيا يې د سکينې مور ته کړه:

ــ نن به تاسې ټول دمه ورته کوئ. حميدالله به څه خواړه هم درته راوړي، سبا به له خيره کار پيل کړئ.

او وروسته له هغه بې له دې چې د دوی ځواب ته ماتل شي، ګړندی له ګاراجه ووت. د هغه له وتلو سره دوی هم د ګاراج په پاکولو او د خپلو ګودړو په پکې سمولو لګيا شول .

نوي "کور" ته له راتلو سره د سکينې دوی ژوند خوشاله پيل شو. او اوس يې له نېکه مرغه بيا پر سر چت درلود. پس له ډېره وخته بيا په مړه ګېډه ډوډۍ وررسېده او تر ټولو غټه خبره يې دا چې اوس يې ان برېښنا لا لرله. دا هغه څه وو چې دوی په خپل ټول ژوند کې نه وو لرلي .

د همدې ورځې په سبا د سکينې مور د "غياثي صېب" دوی کره کار پيل کړ. دا د دوی د نوي کور د خاوند نوم و. هغه اصلاً فيض الله خان نومېده. خو دلته ټولو غياثي صېب باله. د هغه مېرمنې روح افزا ته هم هر چا د هغې د اصلي نامه پر ځای "مېرمن غياثي" ويل. دا شی دوی ته نوی و. په اولو سرو کې يې سر نه پرې خلاصېده. خو وروسته ورمالومه شوه، چې دلته په ښار کې د ا دستور دی، چې که د چا درناوی کوې، نو په اصلي نامه به يې نه بولې. همدا د غياثي مياثي صېب په نومونو به يې بولې. چې دوی خپله خدازده ولې ځان ته خوښ کړی دی .

غياثي صېب يوه لور او يو زوی درلود. مشره يې لور وه، چې اوس واده او د خپل مېړه کره اوسېده. زوی يې هم ځوان و، خو هغه اوس دلته نه اوسېده، ويل يې چې په کابل کې اوسي. هلته پوهنتون ته تللی او دا هلکوټی حميدالله؟ دا د دوی د ګومان پر خلاف د دوی ماشوم نه و. دی د مېرمن غياثي خوريی و، چې دغه ورځ د خپلې تورۍ کره په مېلمستيا راغلی و. غياثي صېب او مېرمن يې دواړه په دولتي ادارو کې کار کوه. سهار چې به ووتل، ماسپښين قضا مهال به بېرته کاله ته راتلل. يو وخت يې لکه چې ګوزاره تر دې هم ښه وه، ځکه موټر يې لا لاره. خو اوس يې موټر نه درلود. له همدې کبله يې خالي ګاراج دوی ته د استوګنې لپاره ورکړی و .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

غیاثي صېب نېك او د نرم خوی خاوند و، هر وخت یې له دوی سره له خواخوږۍ او مهربانۍ ډك چلند کاوه. مېرمن یې هم نوره ښه وه. مازې یو څو شیان یې د سیکنې د مور دومره نه خوښېدل. لومړی یې د سر وېښته وو چې ان د دوی د کلي د ملا صېب تر څنو لنډ وو. مدام به لوڅ سر ګرځېده. نه یې ټیکری په سر کاوه، نه یې داسې جامې اغوستې چې بدن یې سم پرې پټ شي. هر وخت به یې سپینې پرېږې پونډۍ او متې بربنډې ترې راوتلې وې او بل یې دا په کور کې بشپړه ټولواکي وه. بس د هر شي واك و اختیار د دې په لاس کې و. په هر کار کې د دې خبره منل کېده. هېڅ شی د دې بې اجازې نه شو کېدای. ان غیاثي صېب لا چون نه شو ورته وهلای. د سکینې مور به هر وخت له ځان سره ویل: "دومره واك اختیار؟ هغه هم د ښځې په لاس کې؟..." دا شی به هم عجیب ورته ښکاره شو. هم چې به ښه ځان ته ځیر شوه، نو خدای شته د زړه په تل کې به یې یو ډول رخه هم پرې وشوه. خو دې ټولو خبرو په دوی پورې اړه نه لرله. مهمه دا وه چې دوی زیاتي په بې بیابان کې نه ځملاستل. غیاثي صېب دوی ته په خپل ګاراج کې د اوسېدو سرپناه او په خپل کور کې کار ورکړی و. هماغه وو چې د سکینې مور به هم کار ته د غیاثي دوی له تللو سره سم خپل کار پیل کړ او چې څو به دوی بېرته راتلل، دې به ټول کارونه خلاص کړي وو .

کوټې او سرای به یې جارو کړی و. د دوی ځایونه به یې بېرته جوړ کړي وو. خواړه به یې پاخه کړي وو او د بېګا شپې غوړ لوښي او خیرنې جامې به یې ورپرېولې وې، هغه هم په داسې اخلاص، چې د سرې زړه به هوس ورته وکړ او دا ټول د مېرمن غیاثي د خوښې سوب ګرځېدل. هغه تر ډېره حده د دې له کاره راضي وه. له همدې امله یې په خلاص لاس ښه ورسره کول. هر وخت یې د خپلو خوړلو پاتې شوني ورکول، چې دوی په مزه مزه ورته خوړل. د غیاثي صېب زړې جامې یې ورکړې وې، چې د دې مېړه یې واغوندي. دې او غلامي ته یې هم په کباړۍ کې بوټونه او څپلۍ اخیستې وې. څه موده پس خو یې ان د خپلې واده شوې لور زاړه کالي لا سکینې ته ورکړل. سکینه په دې جامو کې نوره هم ښایسته مالومېده. هر تېر مازیګر چې به یې پلار کاله ته راغی او خپله نازولې لور به یې په دې ښارې جامو کې ولیده، خوله به یې بې اختیاره پرې ویره شوه. په یو ډول ویاړلې موسکا به یې سر ترپایه سکینې ته وکتل، وبه یې ویل:

ــلور مې مکتبۍ ده، مکتبۍ...!

دې ستاینې به سکینې ته خوند ورکړ. شرمندوکې به یې وخندل، په ښکلو غومبورو کې به یې سورخې وځغلېده. مور به یې هم مینه وړې و لور ته وروکتل، خو دستي به یې ورجوخته کړه:

ــدغه څه وایې سړیه؟ خدای دې یې خوی نه د مکتبیانو کیې... لور مې د انار دانه ده، د انار دانه.

او خدای شته تر ډېره حده یې رښتیا هم ویل. د غیاثي صېب دوی د خوړو پاتې شونو په دوی ټولو کې وینه ځغلولې وه. پر سکینې خو یې اثر له واریه مالومېده. هغه که پرون د ګل پیزۍ غوټۍ وه، اوس یې ورو ورو غوړېدل پیل کړي وو. د هرې ورځې په تېرېدو یې ښایست لا نوره ځلا او تازه ګي موندله او دا نوښت له سکینې څخه پټ نه و پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی. هر وخت چې به یې په هنداره کې ځان ته کتلي وو، خوند یې ترې اخیستی و. هرځل پر خپلې ښکلا خپله ویاړېدلې وه او په ناپایه نېکمرغیو کې لاهو شوې وه .

شپې ورځې همداسې په خوښۍ سره تېرېدې، ورځې په اوونیو، اوونۍ په میاشتو واوښتې. دا وو ورو ورو ژمی راپیلېده. د سکینې مور د پخوا په شان د غیاثي صېب دوی کره په کار اخته وه. سکینې به دا وخت هم پر خپل وړوکي ورور پام ساته، هم به یې د دوی خپل وړوکی کورګی سره سماوه. پلار یې هم هر سهار وختي د پلنډي توب پرې پر اوږه ښار ته خوځېده او اکثره به مازدیګر قضا مهال یا تیاره ماښام بېرته راستون شو. د ده د کار اوس دومره خونده نه وه، خو سره له دې یې د خپلې مېرمنې په مرسته دومره پیسې ګټلې وې، چې یو څه یې ترې سپمولې لا وې. دې کار پر دوی ټولو د خوښۍ او نېکمرغۍ زېري کول. د هرې روپۍ سپمېدلو په دوی کې پر راتلونکي باندې ډاډ او امیدونه زېږول. د سکینې پلار خو به یې بیا په داسې خوږو چورتونو کې ډوب کړ، چې یو مخ به یې د ورځې ټولې خوارۍ او ستړیاوې ترې هېرې کړې. اکثره به ځانته دغسې ګوښې ناست، د خپلو خوندورو خیالونو په نړۍ ورکښېووت. له دې سره به یې ورو ورو نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده. لوېدلې سترګې به یې په یو نامالوم ټکي کې ښخې شوې. په خیال کې به کلي ته تللی و. د پټي پلورلې برخه به یې بېرته پېرلې وه. نه به قحطي وه، نه وچکالي. کلی به یې بېرته د ونو او کروندو شین کوړم و او دوی ټولو به بېرته په خپل کور او کلي کې هماغسې خوشاله او له نېکمرغه ژوند ورته کاوه.

هغه به ښایسته ډېر ګړی په دې خوږو خوبونو کې ډوب تېر کړ، چې ښه خوند به یې ترې واخیست. له خوښیه ځلنده سترګې به یې دوی ته ورواړولې، له یو عالم هیلو په ډکه لهجه به یې وویل:

ــ بس، که خدای کول هرڅه به سم شي... چې مازې دا وچکالي خدای پرته کي، بېرته به له خیره کلي ته ځو.

او دا خبره پر دوی ټولو خوندوره لګېده، دوی به هم دلته په "خپله کوټه" کې ناست په خیال کې بېرته کلي ته ستانه شول.

یوازې سکینه د زړه له کومې دې کار ته دومره نه وه خوشاله. د هغې اوس ورو ورو ښاري ژوند تر کلیوالي ژوند ښه ایسېده. سره له دې چې ښاري ژوند یې دومره نه پېژانده، خو هغه یې بیا هم تر کلیوالي ژوند ارام، په زړه پورې او اسوده باله.

د لومړنۍ واورې له اورېدو سره دوې پېښې وشوې: له یوې خوا د سکینې مور ناروغه شوه، له بلې خوا د غیاثي صېب لور له خپل مېړه سره او بیا یې زوی نصرالله غیاثي له کابله په رخصتیو کور ته راغلی. دې پېښې د سکینې د مور کار لا پسې ډېر کړ. هغې لا یو دوې ورځې پر خپلې ناروغۍ سربېره کار ته اوږه ورکړه، خو اخر یې خبره له وسې ووته، سره تبه په ځای کې ورته ولوېده. په دې ډول نو دا ټول بار د سکینې پر اوږو بار شو .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سکينې هم په کلکه لستوڼي کار ته رابډ وهل. سهار وختي چې به راويښه شوه، لومړی به يې دلته د خپلې مور او کور پالنه وکړه، بيا به د غياثي صاحب کره ورغله، په نه ستړيا به يې تر مازيګره کار ته دوام ورکړ. له ښه مرغه د غياثي صېب لور مرضيه نېکه ښځه وخته. هر وخت به يې په کار کې لاس ورسره کاوه او په هر کار چې به سکينه نه پوهېده، خپله لارښوونه يې نه ترې سپموله. خو د غياثي لور او مېره يې ډېره موده پاتې نه شول. څو ورځې وروسته بېرته خپل ښار او کور ته ستانه شول. په دې ډول که له يوې خوا د سکينې کار بېرته لږ کم شو، نو له بلې خوا يو دوه د نارامتيا خبرو ته هم يوازې پاتې شوه. لومړی يې د مور ناروغي وه، چې هېڅ کمښت نه په کې راته، ورځ په ورځ پسې اوږدېده او دويم يې د غياثي صېب له زوی نصرالله سره په کور کې يوازې پاتې کېدل وو، چې د مور له ناروغۍ څخه يې هم په ډېره انديښنه کې اچوله. د دې ښايستوکي ځوان هر وخت په يو نه يو ډول له دې سره د خبرو پلمه لټوله هر وخت له دې سره د ټوکو او د دې د خندولو هڅه کول او مدام هوسناکه موسکا پر شونډو له غوښتنو په ډکو سترګو دې ته ورکتل، داسې څه نه وو چې د دې له پامه لوېدلي وای. د سکينې له هاغه لومړۍ ورځې لا ورپام شوي وو، چې نصرالله غياثي په بل نظر ورګوري، خو تر څو د هغه خور او اوښی په کور کې ورسره وو، دومره ری يې نه و په کې وهلی. چې رښتيا خبره شي، د زړه په تل کې يې يو ډول خوند لا ترې اخيستی و. د داسې چټ ځوان چې هم يې ښکلې ځواني درلوده، هو د ښې کورنۍ او لوړو زده کړو خاوند و، په دومره تمه او مينه ورکتلو مالومداره د وياړ او خوښۍ خوندور احساس ورکې زېږاوه. خو اوس چې هغوی تللي وواو سکينه د غياثي صېب دوی تر راتلو پورې په کور کې يوازې ورسره پاتې کېده، اوس د ا د دې په زړه کې راټوکېدلی خوندور احساس له يو ډول وېرې سره مل و.

هر ځل چې به يې د هغه هڅې وليدې، بې اختياره به يې زړه ته ورتېره شوه:

..."که يو وار لاس درواچوي؟... که يو وار په زوره بدنامي درواړوي؟..." او دې فکر به يې هډونه ور وربېږدول. ځکه خو يې په کلکه همدا هڅه کوله چې سړي ته ډېره مخه ورنه کړي. هر وخت به يې په يو نه يو ډول ځان ترې تېراوه. مدام به يې په ګواښنه لهجه ځان ته ويل: "... نجلۍ! هوښياره اوسه!... پام چې لاس له پښو خطا نه کې، پام چې ډېره لار سړي ته ورنه کې.. دا خام فکرونه دې له سره وباسه. چېرې ته غريبه نجلۍ او چېرې دا د مړې کورنۍ زوی"...

خو نصرالله غياثي هم په هګۍ کې چونېدلی مرغه و، هغه په خپل کار ښه پوهېده. هېڅکله يې بېځايه ټوپونه نه وهل. هغه پوهېده چې په دې ډول به د کلي دا سارايي هوسۍ خوشې له ځانه وتوروي. نه، هغه په ډېر پام ورو ورو او پټه په ټپه وړاندې ته. د هرې ورځې په تېرېدو يې د سکينې ډار او شك ورکې لړاوه. د هرې ورځې په تېرېدو يې نوې تندې او تلوسې ورکې زېږولې. د هرې ورځې په تېرېدو يې د هغې زړه ته نور او نوره لار ايستله او چې خپله ورځ يې راغلې وليده، بيا يې هم سکينې ته نه لاس ورواچاوه، نه يې د کومې بدنامۍ د وراړولو هڅه وکړه. بلکې په ډېره حق په جانبه څېره مخامخ ورته ودرېد، له احساسه په ډکه لهجه يې د خپلې مينې اظهار ورته وکړ. د هغې مينې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

چې له هماغه لومړۍ ورځې یې د ده په زړه کې ځاله کړې وه او تر دا اوسه یې خوب او ارام ترې وړی و. دې خبرې سکینه هك حیرانه کړه. له ورایه یې د خپلو لینګیو ورته رېږدېدل حس کړل. له دې سر دومره تودوخې ورکې وځغستل، چې تك سره غومبوري یې بې اختیاره ابلې کوټې ته منډه که، له اوبو ډك منګوټی یې پر سر واړاوه. لکه ورکې بل شوی اور چې پرې وژني، خو دا اور نو لکه چې نور د وژلو نه و .

خدازده څو شپې همداسې تېرې شوې چې نصرالله هم ابلې کوټې ته پسې ورغی. د هغه په لیدو د سکینې د زړه درزا لا پیاوړې شوه. ساه یې ورته بنده بنده کېده. تلولی یې لاړې تېرې کړې، مخ یې بلې خوا ته ترې واړاوه. نصرالله د وره په درشل کې ودرېد. لنډه شېبه یې سر تر پایه پړکېدونکی سکینې ته وکتل. بیا وروړاندې شوه، هغې ته د ورنیږدې کېدو هڅه یې وکړه، خو چې دې ورته "نه" کړه، ده هم له خپله کار لاس واخیست. دغسې څوړند سر بېرته له کوټې ووت او په ناپایه فکرنو او چورتونو کې ډوبه سکینه یې یوازې پرېښوده. بیا نو دوی دغه ورځ له یو بل سره د مخامخېدو جرئت ونه کړ. دا بله ورځ هم همداسې تېره شوه، بې له دې چې له یو بل سره مخامخ شي، بې له دې چې له یو بل سره یو ټکی ورغېږي، خو د دریېمې ورځې په سهار د نصرالله نور طاقت ونه شو. له سکینې سره له یوازې کېدو سره سم یې هغې ته بیا د خپلې مینې بیان پیل کړ. سکینې چې هرڅه د هغه د قانع کولو هڅه وکړه، چې هرڅه یې ورته وویل چې د دې کار پایله دېته ښه نه ښکاري، چېرې دا د غریب سړي لور او چېرې دی. فایده یې ونه کړه، نصرالله خان په کلکه همدغه د خپلې مینې د صداقت خبرې ورته کولې او پر له پسې یې د وفادارۍ ټېنګ ورته واهه. او چې په پای کې یې دا هم ورته وویل چې له دې سره د واده کولو او کور جوړلو هوډ لري او ژر به خپله مور د دې مرکې ته ورولېږي، زیاتي نو سکینې ته نه د هغه د مینې په صداقت کې شك پاتې شو، نه د هغه د ورنیږدې کېدو په وړاندې مقاومت. نصرالله هم نور ونه ځنډېد، ور وړاندې شو. په داسې تنده یې شونډې شونډو ته ورورې، چې له سکینې څخه یې نور هرڅه هېر کړل. دغسې بېواکه، بې اختیاره یې په غښتلې غېږ کې وغوړېده...

دوې اوونۍ په ډېره خوښۍ تېرې شوې. دا د سکینې د تنکي ژوند تر ټولو خوږې اوونۍ وې، تر ټولو نېکمرغې شپې ورځې، په دې دوو اوونیو کې څه خواږه خوبونه نه وو چې سکینې ونه لیدل. څه خوږې شېبې نه وې چې سکینې ونه لرلې. دومره خوږې، دومره له نېکمرغیو ډکې چې سکینې یې اصلاً ګومان هم نه شو کولای. هغې ته اوس د ژوند هرڅه خواږه او په زړه پورې وو. ټوله نړۍ ورته ښکلې او له نېکمرغیو ډکه وه. هغې ته اوس نه د غیاثي صبب دوی کور پردی کور و، نه په هغه کې کار د پردي کور مزدوري. دا کور یې اوس د تاندې مینې ځاله وه. په نیږدې راتلونکي کې یې خپل کېدونکی و او دې فکر ناپایه هیلې او خوښۍ په کې زېږولې. په همدې خوږو فکرونو کې دریېمه اوونۍ هم راماته شوه. او د همدې اوونۍ د پیل یو ماښام و چې غیاثي صبب دی یې پلار ځان ته وروغوښت. د سکینې پلار لږ حیران غوندې شو. سره له دې یې په بیړه بوټونه په پښو کړل، له کوټې ووت. د هغه له وتو سره د سکینې زړه هم په تاو درزا پیل کړه. بې اختیاره یې زړه ته ورتېره شوه: "... زما پلار ځانته ورغواړي؟ هلته د دوی کره؟، ولې؟... زما د مرکې لپاره؟..." او یوه تر ټولو خوږه موسکا یې پر شونډو وغوړېده.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

خو چې ښه ډېر ګړی وروسته یې پلار ناارامه او خواشینی بېرته راغی، نو د مور غونډې یې دا هم ورته حیرانه شوه، د سکینې د مور ډېر طاقت ونه شو. د وره په خوله کې یې مېړه وپوښت:

ــڅه یې ویل؟

هغه په داسې حال کې چې بوټونه کښل، وویل:

ــهېڅ.

او دغسې سوړ پوړ د کوټې په ګوټ کې کښېناست. خو د سکینې مور لا نور څه نه وو ویلي، چې پسې زیاته یې کړه:

ــویلی یې سبا سهار باید ګاراج خالي کړو.

دې خبرې ټولو ته ټکان ورکړ. مور یې بې اختیاره وویل:

ــګاراج خالي کړو؟... ولې؟

ــزه څه خبر یم؟

ــڅنګه څه خبر یې؟... نو تا ورته ونه ویل چې اخر ولې؟

دې اعتراض یې مېړه لا بې حوصلې کړ، هماغسې ناارامه یې ورغبرګه کړه:

ــولې مې ورته ونه ویل.. څو واره مې ورته وویل، خو پر ښځې یې تاثیر نه کاوه.

او بیا لکه له ځان سره چې بړغېږي، په لړ ټیټ بږغ وړاندې پسې لاړ:

ــښځه ډېره په قار وه.. غیاثي صېب او زوی ته یې هېڅ د خبرو مجال نه ورکاوه.. درګرده یې همدا ویل چې ګنورو خبرو ته حاجت نه شته. سبا به سهار وختي ګراج خالي کوئ او بس.

د سکینې مور پرېشانه څو شېبې خپلې لور او مېړه ته وکتل، سترګې یې راډکې شوې، ژړغونې وچونګېده:

ــنو اوس به په دې ساړه ژمي کې چېرې ځو؟

مېړه یې ځواب ورنه کړ، هماغسې سرګردانه یې یو غټ اسوېلی وکیښ. ځوړند سر پر خپل ځای ناست پاتې شو. خو د سکینې له سترګو د اوښکو څو غټ څاڅکي راوڅڅېدل. هغې په خپلو سترګو د خپلو هیلو د ماڼۍ ورانېدل ولیدل .

دغه شپه پر دوی ټولو زښته ترخه تېره شوه. پر سکینې خو ددې اوږ لمبه تر ټولو پیاوړې وه. تر سهار دغسې رډې سترګې په ځای کې پرته وه. ناارامه پرله پسې اړخ په اړخ کېده، هر څو شېبې پسې یې د اوښکو لیکې پرمخ او بالښت رابهېدې، چې له زړه دردوونکو سلګیو سره یې ملې وې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دا بل وختي سهار دوی بیا د خپلو جمبړو په سره ټولولو لګیا شول. سکینه په دې ترخ کې څو ځله په دغه او هغه پلمه سرای ته ورووته، که ګوندې نصرالله په کې ووینې، خو د هغه په لیدو بریالۍ نه شوه. دې کار یې هر وار یو ځل بیا زړه ورمات کړ. نصرالله دا و په دې تریخ ساعت کې د اوبو څاڅکی و، چې په مځکه ننوتلی و او دا هغه څه وو چې دې یې په هېڅ ډول تمه نه کوله.

اخر کډه سره وتړل شوه. هر چا د خپل وس په اندازه پېټي پر شا کړهل، ټول په ګډه له ګاراجه ووتل. د سکینې پلار د ګاراج ور کولپ کړ. له دوی څخه یې وغوښتل چې همدلته ورته ودرېږي او خپله غیاثي صېب دوی ته د ګاراج د کیلۍ د ورکولو په نیت وخوځېد، چې بېرته راغلی خپل دلته پرې ایښی پېټی یې په شا کړ او د دوی مخکې رهي شو. دوی هم مات زړه ټول پسې وخوځېدل. دا و بیا بې سرپناه شوی و. دا و یوځل بیا ټول کډه په شا په خپل تقدیر پسې رهي وو او دا کار دوی ټولو ته ډېر زړه دردوونکی و. دومره زړه دردوونکی چې ښایسته ډېر ګړي یې له دوی ټولو څخه د څه ویلو شیمه اخیستې وه. دغسې چوپه خوله او خواشیني وړاندې تلل. هرڅوك په خپلو- خپلو اندېښنو کې ډوب. د سکینې پلار مخکې له خپلې ښځې سره او سکینه او ورور یې غلامی څلور پنځه ګامه وروسته ورپسې روان وو. څو کوڅې او واټونه یې شاته کړل، اخر یې مور دا ځورونکې چوپتیا ماته کړه، شکمن یې مېړه وپوښت:

ـنو ته وایې چې ستا نانوای انډیوال به مو څه غم وخوري؟

د سکینې پلار هماغسې په تلو تلو کې ورلنډه کړه:

ـتوکل پر خدای... ډېره ښه سړی دی .

خو د سکینې مور په دې ځواب نه شوه قانع. بیا یې وپوښتل:

ـته وایې چې سپرپناه به راکړي؟

ـنه پوهېږم .

ـنو بیا څنګه هغه ته ورځې؟

او چې د سکینې پلار خلق تنګه وویل:

ـنو چا ته ورشم. ها؟

ښځې یې هم نوره خبره ورسره ونه شنله، دغسې چوپه خوله یې خپل تګ ته دوام ورکړ. دوی ښایسته ډېر ساعت مزل وکړ. اخر د سکینې پلار په یوه کوڅه کې د یوې نانوایۍ مخې ته ودرېد. ږیرور نانوای د ده په لیدو ورته وموسل:

ـخیر خو دی، څنګه داسې له ټولې کډې سره رامالوم شوې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سکينې پلار په خواشينۍ کيسه ورته پيل کړه. نانوای په پام غوږ ورته نيولی و، چې هرڅومره دی وړاندې ته، هغومره دی هم په انديښنو کې ډوبېده او چې خلاص شو، د نانوای پر تندي ښايسته ډېرې گونځې جوړې وې. هغه ځو شېبې انديښمن دوی ته وکتل، وروسته له هغه يې له مهربانۍ په ډکه لهجه د سکينې پلار ته وويل:

_دا خو دومره ښه کار نه دی شوی، خو ته چورته مه خرابوه. خدای به ټول کارونه سم کړي.

او له لږ چورت وهلو وروسته يې پسې زياته کړه:

_ځه توکل پر خدای، دغه اوس دستي خو به زما د اوړو په تحويلخانه کې ورته واړوئ... وروسته به بيا گورو له خيره. که خدای کول د کوم سم ځای سرشته به هم وشي .

دې خبرې يې په ټولو کې ساه وچلوله. د سکينې پلار بې اختياره هغه ته دعا وکړه، بيا يې په وياړ ښځې ته وروکتل. د هغې پر شونډو هم نرۍ موسکا غوړېدلې وه. نانوای پاځېده دخل او دکان يې خپل شاگرد ته پرېښود، دوی ته يې وويل: _راځئ!

دوی هم بې ځنډه وخوځېدل، دومره لار لا نه وو تللي، چې نانوای د يوه ترلې وره خولې ته ودرېد. دوی هم ورپسې ودرېدل، نانوای د خپل واسکټ له بل جېبه يو ووړ بنډل کيلۍ راوويستې، په يوه کيلۍ يې د وره کولپ خلاص کړ، په داسې حال کې چې دننه ورننووت، وې ويل:

_راځئ دننه.

دوی هم پسې ننوتل او له دې سره يې سترگې په يوه غټ زېرمتون ولگېدې، چې دا لومړۍ کوټه يې زيچه د اوړو له جوالونو ډکه وه. خو له ښه مرغه يوه داسې کوټه هم په کې شته وه، چې تر نيمايي لا زياته تشه وه. نانوای په همدې کوټه کې ودرېد، د سکينې پلار ته يې مخ ورواړاوه:

_اوس به دلته له خيره ورته واړوئ. ځای لږ تنگ دی، خو چې زړونه تنگ نه وي، د ځای تنگي دومره پروا نه لري، بيا به که خدای کول، د ښه سم ځای چاره هم وکړو .

دا ځل د سکينې مور و پلار دواړو هغه ته دعا وکړه او په دواړو يې ورته وويل چې بس همدا ځای ښېخي سم دی. نانوای يوځل بيا د کوم سم ځای د ورته لټولو خبره تکرار کړه او په دې پسې بېرته خپلې نانوايۍ ته ستون شو .

دوی هم د خپلو غوټو په سره سپړلو لگيا شول .

سکينې دوی دلته ډېره موده پاتې نه شول. د پلار نانوای انډيوال يې، چې حاجي محمد نومېده او سکينې او غلامي حاجي کاکا باله، رښتيا هم ډېر ژر په خپلو هڅو کې بريالی شو. د خپلو مشتريانو په ذريعه يې د ښار په ابل سر کې داسې ځوك وموند چې د کور مزدوره يې په کار وه. په بدل کې يې نه يوازې څه پيسې، بلکې د خپل سرای په يوه

Downloaded from: The Digital Library

گوښه ګوټ کې يې ان دوې کوټې لا د اوسېدو لپاره ورکولې، سکينې دوی هم ډېر ونه ځنډېدل، د دغې ورځې په سبا يې له حاجي محمد سره خدای پاماني وکړه، د ښار ابل سر ته وخوځېدل. په دې ډول تر دوو اونيو په لږه موده کې د سرپناه له جنجال څخه خلاص شول .

خو کاشکې د دوی يوازې همدا غم وای. له يوې خوا د سکينې مور لا سمه نه وه روغه، په زحمت د نوي کور د کاله له اودې وته، له بلې خوا د سکينې خپل غمونه وو، چې د منې د پاڼو غوندې يې رژوله. اوس دې د خپل ژوند هرڅه وران او برباد ليدل. هغه له نصرالله غياثي سره د واده او نېکمرغه ژوند خوب دا و، په داسې دردونکي ځوروونکي ترخه واقعيت بدل شوی و، چې دا يې شپه او ورځ په کراره نه پرېښوده. هر وخت يې د غم په سره اور سوځوله او ژړوله او پر دې ټولو سربېره يې لا دا هم چې دغه مياشت سکينې ته بې لمازې هم ورنغله. سکينې په اول سر کې دومره اندېښنه ورته ونه کړه، ځان يې په دې قانع کړ، چې ښايي د بې لمازۍ وخت يې سره تېر و بېر شوی وي. کېدای شي وروسته ورشي، خو چې داسې ونه شول او دويمه مياشت يې هم بې لمازي ورنغله، نو نجلۍ وارخطا شوه. په تېره بيا چې اوس يې ګزړه هم ورته بد بد کېده او وخت ناوخته کانګې هم ورتلې. دې نوي بدلون يې نو هډونه له ډاره وربېردول. دې ته يې مور ډېره موده مخکې لا ويلي وو چې ښځو ته ولې او په کوم حالت کې دا کار ورپېښېدای شي او دې فکر چې ښايي اميندواره شوې وي، په داسې وحشت کې اچوله، چې له زوره به يې يو مخ د ژوند هرڅه او دا ټوله نړۍ سترګو ته تپه تياره شوه. سره له دې يې چا ته څه نه ويل. دغسې ګوښې ځانته سوځېده او خدای خدای يې کول، چې دا ټول ګومانونه يې غلط وخېژي. خو چې درېيمه مياشت يې هم د بې لمازۍ درك ونه شو، زياتي نو خبره د دې له وسه ووته .

نور نو دا خبره د پټولو نه وه، بايد دا دردوونکی راز يې له خپلې مور سره شريك کړی وای. هماغه و چې يو مازيګر يې خپل ټول جرئت سره راټول کړ، په ژړا ژړا يې ټوله کيسه مور ته وکړه. د سکينې مور ګنس او سربداله غوندې د خپلې لور خبرو ته غوږ نيولی و. چې خلاصه شوه، تندی يې کرس په څپېړه وواهه، وې ويل:

ـځوانيمرګه شپې لورې! دا دې څه بدنامي راواړوله.

او له دې سره پړنګ په ژړا شوه. د سکينې ګومان نه غلط. سکينه رښتيا هم امېندواره شوې وه .

له دغې ورځې وروسته مور او لور په دواړو د چارې فکرونه پيل کړل. خو څه چاره؟ دلته دوی داسې څوك نه پېژندل، چې مرسته ترې وغواړې او هغه کسان چې يې پېژندل، هغوی ته به يې څنګه او په کوم مخ ويلي وای، چې پېغله لور مې امېندواره ده، اوس يې نو ته له دې بدنامۍ څخه د خلاصي لار و چار راښيه. د سکينې مور ښه ډېر د خپل فکر نيلی دېخوا دې خوا وځغلاوه. خو هېڅ يې له خپله کاره ترلاسه نه کړل. پر هغې چې نوره لاره ورکه شو، يوه ورځ په پټه د غياثي صبب دوی کره ورغله، هلته يې دوی خپلې لور ته د دی د زوی په وراړولې بدنامۍ خبر کړل. په ژړا او زاريو يې ترې وغوښتل چې زوی يې ياله لور سره واده وکړي، يا يې څه بل غم وخوري. خو هغوی داسې سپکه

Downloaded from: The Digital Library

سپانده له کوره راوشړله، چې بیا یې د هغوی خوا ته د مخ ورښکاره کولو زړه ونه کړ. ځکه یې بېرته یوازې مات زړه او نهیلې خپلې لور ته د دې وریېښې بدمرغۍ د چارې کولو هڅې رواني وساتلې، خو بې ګټې. څو میاشتې تېرې شوې، بې له دې چې دوی د خلاصون کومه لاره موندلې وي، اوس نو د سکینې نس ورو ورو په غټېدو و. زیاتي یې نو دا دردوونکی راز د سکینې له پلاره نه شو پټولای. نه دوی ته له دې کاره پرته بله لار نه وه ورپاتې. هماغه وو چې یو مازیګر یې د سکینې پلار هم په کیسه خبر کړ. دا خبر نه و، تیاره اسماني کانی و، چې د سکینې د پلار پر سر راولوېد. داسې ټکان یې سرې ته ورکړ، چې یومخ یې ټول بدن په ړپکېدو شو. له قاره تك سور مخ یې مخامخ پر لور ورودانګل، په خپل ټول ځواك یې د جوالي توب پرې د هغې ډډو ته تمبه کړ .

بیا نو له هغې ورځې تر دا اوسه د سکینې همدا حال و. هرځومره وخت چېرې تېرېده، هغومره یې د پلار وارخطایي او وېره ډېرېده. هرځومره چې یې د لور نس راغټېده، هغومره یې پلار قار، وحشت او لاچارۍ زور پسې اخیست او چې هرځل به پر سرې نوره لار ورکه شوه، نو پر لور به یې راواچول، دومره به یې وډبوله، چې دی به هم له لاس و پښو پرې ولوېد...

د سکینې مور چې د خپلو چورتونو دې ځای ته راورسېده، سوړ اسوېلی یې وکیښ، خواشیني یې په کوټه کې سترګې وغړولې. له دې سره یې لور ته ورپام شو، چې تر اوسه لا دغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې ناسته وه. د هغې په داسې لیدو یې زړه له درده څریکه وکړه، سترګې یې راډکې شوې، وروړاندې شوه، لور یې پر تندي مچ کړه، په خواخوږۍ یې ورته وویل:

_ځه لورې، ځه خپلې کوټې ته لاړه شه، یو ساعت په کې وغځېږه.

سکینې یوه زړه دردوونکې موسکا وکړه، پاڅېده بې له دې چې مور ته څه ووایي، چوپه خوله آبلې کوټې ته لاړه. دغه شپه نو بیا سکینه له خپلې کوټې راونه وته. ان د ماښام ډوډۍ یې لا مور هغې کوټې ته وروړه .

په دا بل سهار چې یې مور د راویښولو په نیت کوټې ته ورغله، کوټې ته له ورننوتلو سره سم یې یوه له وحشته ډکه کریغه له خولې ووته. د سیکنې پلار د کریغې په اورسېدو بې اختیاره ټوپ کړل. په منډه د سکینې کوټې ته ورغی او هلته یې د خپلې لور په لیدو خوله وازه پاتې شوه، لینګې یې هم په تاو، په رېږدېدو شول .

سکینې د ده د جوالي توب په پړي ځان زیندۍ کړی و. تك شین مخ، لړه راوتلې ژبه یې غټې سترګې یې همداسې خلاصې پاتې وې. لکه ده ته چې ورګوري او ښځې یې درګرده همدا ساندې وربانديې وهلې:

... _وه زما ځوانیمرګې لورې!!... وه زما نامرادې لورې....!

14/8/1357ل کال

کابل- افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library